

1897/11

EVANGELICSANSZKI KALENDARI

na 1932. prěsztopno leto.

XI. LETNI TEKÀJ.

VÖDÁNI PO
PREKMURSZKOJ EVANGELICSANSZKOJ SINYORIJI.

1897/11

X 1005/1956

CSISZTI DOBÍCSEK SZE NA CERKEVNE DOBRE CÍLE
OBRNÉ.

Stampano v PREKMURSKI TISKARNI, odgovoren HAHN IZIDOR
v Murski Soboti.

Dr. LUTHER MÁRTON.

Potrêbna znánaya na 1932. leto.

Od racsúnanya vrêmena.

Krsztsanszkoga vrêmena rucsúnanya tekôcse 1932. leto od Krisztusovoga rodjenjá racsúnamo. Tô je présztopno leto, stero z-366 dnévov, ali z-52 tjédna i z-2 dnéva sztoji. Zacsne sze z-pétkom i dokoncsa sze z-szobotov. — Cérkevno leto sze zacsne z 1. adventszkov nedelov.

Pôleg sztaroverszkoga kalendarija 1932. január 1. dén na nas januára 14. dén szpádne.

'Zidovje lêta od sztvorjénaya szvéta mao racsúnajo. Szvoje 5693. leto zacsnejo okt. 1-ga.

Törki i Mohamedánszkoga vadlúványa drúgi naszlédnici vrêmen od Mohameda pobêga z-Mekke v-Medino zacsnejo, ka za Hedsra imenújejo i v 1932. zacsnejo szvoje 1350. leto.

Lêtni csasz :

Szprotolêtje sze zacsne márcia 20-toga ob 8 vöri 54 min. Nôcs i dén szta toga csasza ednáko dúgiva.

Leto sze zacsne junija 21-toga ob 4 vöri 24 min. Prinász je toga csasza nájdugsi dén.

Jeszèn sze zacsne szeptembra 23-toga ob 7 vöri 16 min. Nôcs i dén szta zdâ pá ednáko dúgiva.

Zima sze zacsne decembra 22-toga ob 2 vöri 15 min. Prinász je toga csasza nájkracsisi dén.

Présztopni szvétki :

Vel. pétek márc 25; Vüzem márc 27; Kriszt. v nébo zasztoplénye máj 5; Riszálszka nedela máj 15; Szv. Trojsztva nedela máj 22; 1. adventszka nedela nov. 27.

Fasenszki tekáj:

Fasenszko vrêmen sze zacsne po Trê králi na drúgi dén, tô je jan. 7-ga i trpelo bode do febr. 9-ga, vszevkúp 34 dni.

Preminyávanye mészeca sze znamenúje:

☉ mlád, ☽ mladancs, ♃ pun, ♄ sztarics.

Szunce z szvojimi planetami.

Na szrêdi szvoji planêt je nase szunce.

Glávne planete szo: **Merkur**: szkoron 8 milijon mil od szunca; leto na nyem trpi 88 dni.

Venusz: 15 milijon mil od szunca; leto na nyê trpi 225 dni.
Zemla: 20 milijon mil od szunca; leto na nyê trpi 366 dni.
Mars: 32 milijon mil od szunca; leto na nyem trpi 687 dni.
 1204 máli planêt do 1925. leta; ali zvêzd zbrodjávci ji escse vszákó leto nájdejo vecs na tisztom táli pod nébov.
Jupiter: 107 milijon mil od szunca; okôli szunca obhodi szvojo pôť v 12 létaj ednôk, záto na nyem 12 nasi lét trpi edno leto.
Szaternus: 194 milijon mil od szunca; szvojo pôť okôli szunca obhodi v 29 létí i 116 dnévi, záto na nyem edno leto tak dugo trpi.
Neptun: 621 milijon mil od szunca; okôli pride ednôk v 164 létaj i 216 dnévi; leto na nyem záto tak dugo trpi.
Uranus: 396½ milijon mil od szunca; okôli szunca obhodi szvojo pôť v-84 létaj.
 Planet-planete, stere sze náimre okôli véksi planet vrtíjo i z-véksimi vréd pa okôli szunca, sze za mesece zovéjo. Zemla má 1., Mars 2., Jupiter 8., Szaternus 10., Uranus 4. i Neptun 1 mészec.

Národni szvétki:

24. mája: Ciril i Metod;
 28. junija: Vidov dan;
 1. dec.: Ouszvetek národnoga vjedinyenya Srbov, Hrvatov i Slovincov;
 17. decembra: Rojsztni dén Nyegovoga Velicsansztva Kralá Alexandra.

Planet znamejnye:

Szprotolétje:	Leto:	Jeszèn:	Zíma:
Kos 	Rak 	Vága 	Bak
Bik 	Oroszlán 	Roglács 	De'zd'zévny.
Dvojki 	Devojka 	Sztréla 	Ribe

Postna tarifa.

Za návadna písma: Za písma do téze 20 g. po vszê dr'závi prisztobjina 1 D; za vszáki nadalni 20 g. ali dél té téze 50 par vecs. — Vu zvönszke dr'záve do téze 20 g. 3 D; za vszáki nadalni 20 g. pa 1.50 D. vecs.

Dopisznice (kárte): Znamka za 50 par; dopisznica z odgovorom znamka 1 Din; — vu^o zvönszke dr'záve dopisznica 1.50 Din.

Tiszkovine: Postnina za vszáki 50 g. je 25 par. — Vu zvönszke dr'záve 50 par. (Té'za szamo do 2 kg.)

Vzorci blága (áruminta): Prisztobjina za té'zo do 100 g. je 50 par. Za zvönsztvo 1 Din.

Priporôcseno: Za „priporôcseno“ je escse poszebná prisztobjina 3 D., iszto za zvönsztvo.

Ekszpreszne posiljávte: Prisztobjina za písma i dopisznice 3 D; vu zvönszke dr'záve 6 Din.

Za vrédnosztva písma: Prisztobjina do 100 Dinárov je 5 D; vu zvönszke dr'záve 11 D.

Postne nakáznice (Utalvány): Prisztobjina do 25 Din. 1⁵⁰; do 50 Din. 2 D; do 100 Din. 3 D., do 300 je 4 D. itn. — Do 5000 Din. sze lahko posle po nakaznici. — V-inozemsztvo do 100 Din. 3 D., za vszaki nadaljni 100 Din. 50 par i 10% za ázio.
Za vozno postne posiljátve (závoje-vrecse, pakete) sze plácsa do 1 kg. 6 D., do 5 kg. 10 D., do 10 kg. 20 D., do 15 kg. 30 D., do 20 kg. 40 Din.

Telegram: 10 récsi 5 Din., vszáka nadaljna récs 50 par.

Krsztsanszkoga vrémèna racsunanya nájznamenítési csaszí.

Tek. leto je od Jezus Krisztusovoga rojsztva mao	1932.
Od I. krszt. rim. csazara Vel. Konstantina povrnènya mao	1621.
„ grüntanya rimpápestva	1231.
„ razlòcsenyà záhodne i zhodne cèrkvi	877.
„ gorinájdènya püksenoga práha	590.
„ „ knigstampanya	492.
„ Dr. Luther Mártona rodsztva	449.
„ gorinájdènya Amerike	439.
„ zacsétka reformácije	415.
„ notriprinesenyá krumpisov v Europo	347.
„ dokoncshnye 30 létne bojne	284.
„ gorinájdènya lokomotiva	232.
„ grüntanya Amerikanszke republike	229.
„ potrplivoszt zapovedi II. Józefa	151.
„ gorinájdènya obrambnoga ceplenyá	137.
„ núcanya lokomotivnoga hajòva	129.
„ prvoga probanya 'zeleznice lokomotiva	126.
„ gorinájdènya telegrafa	94.

Vladárszka hí'za králevcsine Jugoszlavije.

Nyegovo Velicsansztvo Král Alekszander I. rojen v Cetinji dne 4. dec. 1888. Vládati je zácsao 16 avguszta 1921. Porocsen 8. jun. 1922. z-romunszkov princesiov, Máriov, rodj. 8. jan. 1899.

Szesztra: Princesza Jelèna rodjena na Reki (Fiume) 23. oktobra 1884. zdána 21. avguszta 1911. z Konstantinom Konstantinovicom, kotrigov bivse ruszoszke caszarszke rodbine.

Brat: Princ Juri, rodjen v Cetinji 27. avguszta 1887.

Ny. Visoszti Peter Stefan tronusanaszlednik, rodjen 6. szeptembra 1923. v Beográdi.

Ny. Visoszti princ Tomisláv, rodjen 19. januára 1928. v Beográdi.

Ny. Visoszti princ Andrej, rodjen 28. junija 1929. v Bledi.

Rodovnica dinasztije Karadjordjevics.

Peter, szpadno v boji z türkami 1733–1784, nyegova 'zena Marica vmrla 1811.

Szin : Karadjordje Juri Petrovics, rođen leta 1752. v Visevci. Vmorjen v noci 12. na 13. junija 1817. v Radováni pri Szmederevi. Vrhovni szrbszki vojszkovodja od februára 1804. do szeptembra 1813; 'zena Jelena, csi kneza Nikole Jovanovicsa z Maszlovseva, rodjena leta 1765, vmrla 11. februara 1842. v Belgrádi.

Toga szin : Alekszander Karadjordjevics, rođen 26. szeptembra 1806. v Topoli. Nyegov prvi vucsitel je bio Doszitej Obradovics. Leta 1814. je sô z ocsom v Ausztrijo, odkéc je v jeszén tisztoza leta odisao v Ruszijo, gde sze je vöosznôvo. Leta 1839. sze je vrno v Szrbijo. Leta 1840. je pôsztao kotriga beográdzske okro'zne szodnije, leta 1841. adjutant knéza Mihala, leta 1842. pa je bio zebráni za knéza Szrbije. Leta 1858. je po zaprtji Národne szkupcsine odsztôpo, sô je v Ausztrijo i tam 'zivo do szmrta 22. aprila 1885. v Temesvári. Pokopan je v Bécsi. Nyegova 'zena Perszida, csi Jevrema Nenadovicsa, rodjena 1813. v Valjevi, vmrla je 29. márcia 1873. v Bécsi.

Nyegov szin : Peter, rođen dne 29. junija 1844. v Belgrádi; od 2. junija 1903. král Szrbije, od 1. decembra 1918. král Szrbov Hrvatov i Szlovcov, vmró je 16. augusta 1921. Nyegova 'zena Zorka, csi crnogorszkoga knéza Nikola, rodjena 11. decembra 1864. v Cetinji, vmrla 4. márcia 1890. rávnotam.

Deca : Jelena, rodjena 23. oktobra 1884. na Reki, porocsena z-ruszkim velikim knézom Jovanom Konstantinovicsom Romanovim, vmorjeni leta 1918. od bolsevikov; szin Vsevolod Jovanovics, rođen leta 1914. v Petrográdi.

Gjorgje, rođen 27. augusta 1887. Sze odpovedao sztolonaszlednikszta 27. márcia 1909.

Alekszander, rođen 4. decembra 1888. v Cetinji, presztolonaszlednik od 27. márcia 1909, Regent od 11. julija 1914. i král od 16. augusta 1921.

Jelena, 'zena bivsega szrbszkoga poszlanika v Bécsi Gjeorgja Simicsa. Arsen, rođen 4. aprila 1859. v Temesvári, porocsen z-Auroro knezinjov Demidovov di S. Donato, razporocsena 1896., vmrla 1905., szin princ Pávej rođen 15. aprila 1893. v-Petrográdi.

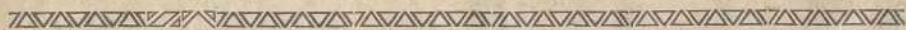
Szunca i mêszece potemnênye v-1932.-tom leti.

Marc. 7-ga rincsno szunca-potemnênye. Pri nasz nebode viditi.

Marc. 22-ga mêszec potemnê tálno. Pri nasz nebode viditi.

Aug. 31-ga szunce z-céla potemnê. Pri nasz nebode viditi.

Szept. 14-ga mêszec potemnê tálno; pri nasz bode viditi.

Lásztai haszek vszaksega bete'znika, steri zselej da ozdravi od astme, plücsni betegov, da szí pristela szploj brezplácsno i franko poucno knizsico z kejpami i da vöponüca ponüdbó szploh poznáne firme PUHLMANN & Co., Berlin 480. Müggelstrasse 25-25a., stera sztoji zse vnogo let. Pazite na inserat v inseratnom kraji.

PREDGOVOR.

Lübléni nasi verebratje! Veszeli nász, ka vasz od leta do leta vecs szpozna i vzeme notri vu szvojo hi'zo nas kalendari, steri vu szvoji lépi pripovésztaj, 'zitka kèpaj, versusaj, nasega cèrkevnoga 'zitka fontosnése zgodbe, nase cèrkvi zgodovine, nase vere vítèzov blagoszlovleni 'zitek, miszli evangelioma dáva i z-szvojimi glászmi vsze protestante enzdrúgim vküperprikapcsúje.

Nasoj evangelicsanszkoj cèrkvi edna velka môcs je posteni, csiszti, zídajöcsi evangelicsanszki stamp. Ete stamp krepiti trbè, naj potom té krepí vszäko nase dobro dugovánje. Naj nebode tak nikomi vszeedno, ka kaksi kalendari má, nego naj podpéra ete evangeliicsanszki kalendari razsirjávati.

Evangelicsanszki kalendari na zacsnyennoj pôti scsé napréidti i zagovárjati evangelicsanszki bratov i szesztér krivice Zevszém vcsiti scsé, karakter lüdi osznávlati i razveszeljávanye prineszti.

Gledécs na tézke pènezne razmere je cèna nasega kalendarija szamo 8 dinárov. Siritelom pa escse 10% ov dopúsztkä dámo.

Bárbi nè zamúdíla kúpiti szí niti edna evangeliicsanszka hi'za ete kalendari, naj bi on vedno vu vecs i vecs hi'zaj lehko szpunyávao szvoje odicsno pozvánje

Puconci i M. Szobota, 1931. augusztus mészeca.

Luthàr Ádám

evang. dühovnik, glávni reditel.

Fliszàr János

vp. vucsitel, pomo'zni reditel.

Kováts Stefan

evang. sinyör, pomo'zni reditel.

Od regulov vrêmena.

Regule telko valäjo,
Kelko blödni na nyé dájo.
Csi nede tak, te de ovak,
Csi de ovak, te neo etak.

Bög te gléda doli z-nébe,
Ka on scsé: dene pred tébe.
Ravnanye on vu rôki má,
Ka szmo vrédni, tiszto nam dá.

Cslovek nemre prebroditi,
Cíle nyegvé vözbroditi . . .
Neprevidjene szo poti.
Po steröj on vodi lüdi.

Delo, szkrbnoszt, previdénye,
Ino csedno prerazménye.

Naj bô nase nakanénye,
Nej pa pred nyega idénye.

Na brezpametno csinénye,
Sto zná na kakse znaménye?
Na blodnikov satrúvanye
I norcsekov modrúvanye.

Nika vecs nè trbè dati,
Témbole csedno delati;
Vu Bögi sze prav vüpati,
Z-sorsom vrêlo bojüvati.

Nigdár nè vnemar vcagati,
Nego vszigidár krepko sztáti:
Tak vsze mamö obládati
I szebé gor' obdr'zati.

Január má 31 dní, Szecsén.

Dèn	Protestanszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Pétek	Nôvo leto	Nôvo leto		7 48	4 20	0 8	11 41
2	Szobota	Ábel	Makàr ap.		7 48	4 20	2 28	11 59
Evang. Mátai 3 13 17. Epist. I Peter 3. 20–22.								
3	Nedela	Po nov. 1.	Jez. szv. i.		7 48	4 20	2 51	12 22
4	Pondélek	Leona	Titusz pk.		7 48	4 21	4 15	12 50
5	Tork	Simon	Teleszfor		7 48	4 22	5 38	1 28
6	Szrêda	Tri kr. dén	Tri kr. dén		7 48	4 23	6 52	2 18
7	Csetrtek	Atila	Lucian m.		7 48	4 24	7 53	3 24
8	Pétek	Szörény	Szever †		7 48	4 26	8 40	4 38
9	Szobota	Marcel	Jultan m.		7 47	4 27	9 13	5 55
Evang. Lukács 2. 41–52. Epist. Rim. 12. 1–5.								
10	Nedela	Po tri kr. I.	Po tri kr. I.		7 47	4 28	9 38	7 11
11	Pondélek	Ágota	Higin m.		7 47	4 29	9 56	8 22
12	Tork	Ernő	Árkád m.		7 46	4 30	10 12	9 31
13	Szrêda	Vidor	Veronika		7 45	4 32	10 26	10 37
14	Csetrtek	Bódog	Hilár pk.		7 45	4 33	10 39	11 43
15	Pétek	Lóránt	R. sz. P. †		7 45	4 34	10 53	
16	Szobota	Gusztáv	Marcel p.		7 44	4 35	11 8	0 49
Evang. János 2. 1 11. Epist. Rim. 12 6 16.								
17	Nedela	Po tr. kr. II.	Po tr. kr. II.		7 43	4 36	11 27	1 58
18	Pondélek	Piroska	Piroska d.		7 43	4 38	11 50	3 8
19	Tork	Sára	B. Margit		7 42	4 40	12 20	4 19
20	Szrêda	Fab. i Seb.	Fab. i Seb.		7 41	4 42	1 35	5 26
21	Csetrtek	Ágnes	Ágnes d.		7 40	4 43	1 58	6 29
22	Pétek	Artur	Vincenc †		7 39	4 45	3 8	7 20
23	Szobota	Zelma	Rajmund		7 38	4 46	4 27	7 59
Evang. Máté 20. 1–16. Epist. I. Kor. 9. 24. 10 1 5.								
24	Nedela	Septuages.	Septuages.		7 37	4 47	5 50	8 30
25	Pondélek	Pavla povrn	Pavla povrn		7 36	4 48	7 14	8 53
26	Tork	Vanda	Polikárp		7 35	4 50	8 36	9 12
27	Szrêda	Lothár	Zlátövüst J.		7 34	4 52	9 57	9 30
28	Csetrtek	Károl	Vel. Károl		7 33	4 53	11 18	0 46
29	Pétek	Adél	Sz. sz. Fr. †		7 32	4 55	—	— 10 5
30	Szobota	Martin	Martina d.		7 31	4 57	0 39	10 27
Evang. Lukács 8. 4–15. Epist. II. Kor. 11. 19. 12. 1–9.								
31	Nedela	Sexages.	Sexages.		7 30	4 58	2 3	10 52

Vrejmena houd pouleg Herschela: Jan. 1–8 szneg i vihérno, 8–15 trdi mráz, szledi záhodi veter, mlácsno vrejmen; 15–23. premenývavo; 23–31. lejpo. Prvoga je dén 8 vör 32 minut dúgi, do konca mejszeca 56 minut zrashtë.

Regule vrejmena: Csi sze na Trikrálovo sztréhe sznég topi, ali v-kolotecsnci sznegá voda tescé — rodno leto bode.

Csi je szunce na dén Vince,
Pune bodo peovnice.
Z-sziljem pun skegyen i párma,
K-Mihaly'vomi dobra brátva.
Na Pavlovo vrémen csiszto,
Nam ká'ze obilno leto.

Csi pa veterno i zvirno,
Prineszti má pomor, bojno.
Csi bô meгла, de nezdravo,
Csloveki, sztvári skodljivo.
Csi de pa sznê'zen i moker,
Bode krúh v'zéli i dober.

Vu rokáj tvoji szo vrémena moja. (Zolt. 31., 16)

Bôg je obramba i môcs nasa, vu vszákóm sztiszkávanyi gotova pomôcs nájdena. Záto sze ne bojimo, csi bi sze szvét premenývavo. (Zolt. 45, 2., 3.)

JANUÁR

Mejszeca premenývanye:

1 ga ☉ 2 vöri 23 minut, 8 ga ☉ 0 vöri 29 minut, 15-ga ☉ 9 vöri 55 minut, 23-ga ☉ 2 vöri 44 minut, 30-ga ☉ 10 vöri 32 minut.

Kmeta ópravice v-januári:

Vu dvoriszi: sznég i léd tá csisztiti, skéri popravek i rédjnye. — Na nyívaj: gnojá vo'znya, szkórnatí sznég z-szvinými szklácsiti datí, grmóvje, trnye trébíti. — V-stali: stale vetrti i tople dr'zati, jazsli, kopanye csiszte meti, bó'znêso i szlabso krmo polagati. — Küreacsnyekov dveri, obloke, mosztnice z-szlámov podmetati. Pri szadovenom drevji: gôszanic gnêzd preprávlanye, za cepjé vécsic brányé, szúho drevje vökopati, za szadjnye cepík jame kopati i za ceplenyé potrébno kojno sze szkrbeti. — Vu künyszkom ogradcseki: prahsiti, gnoj podkápati, topli gréd rédjnye, — V.gorica: gnojiti, kolje pripravlati, víno pretákati, lagve zveplati, naj neszpisznívijo, peovnice tople dr'zati i vötrti.

Frebruár má 29 dní, Szüsec.

Dén	Protestanszhi	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca			
			zhod	záhod	zhod	záhod		
1	Pondélek	Ignác	Ignác pk. m.		7 29	4 59	3 26	11 25
2	Tork	Karolin	Szvecsnica		7 27	5 1	4 42	12 11
3	Szrêda	Balázs	Balázs pk. m.		7 26	5 3	5 46	1 11
4	Csetrtek	Ráhel	András pk.		7 25	5 4	6 36	2 21
5	Pétek	Ágota	Ágota d. m. †		7 23	5 6	7 13	3 36
6	Szobota	Dorotya	Doro.ya d. m		7 22	5 7	7 40	4 52
Evang. Lukács 18. 31—43. Epist. I. Kor. 13. 1—10.								
7	Nedela	Quinquag.	Quinquag.		7 21	5 8	8 00	6 5
8	Pondélek	Aranka	M. szv. Ján.		7 19	5 10	8 17	7 15
9	Tork	Abigail	A. Cirill		7 18	5 12	8 31	8 22
10	Szrêda	Elvira	Pepelnica ††		7 16	5 14	8 44	9 29
11	Csetrtek	Bertold	Márija I. ††		7 14	5 15	8 58	10 35
12	Pétek	Lidia	Szervitar ††		7 12	5 17	9 12	11 42
13	Szobota	Ella	Ric. sz. k. ††		7 11	5 18	9 29	— —
Evang. Mátaj 4. 1 11. Epist. II. Kor. 6. 1 10								
14	Nedela	Posztna 1.	Invocabit		7 10	5 19	9 49	0 51
15	Pondélek	Fausztin	Faust. m. ††		7 8	5 21	10 16	2 1
16	Tork	Julianna	Julian. d. ††		7 6	5 23	10 53	3 10
17	Szrêda	Donát	Don. K. p. ††		7 5	5 25	11 41	4 14
18	Csetrtek	Konrád	Simon pk. ††		7 3	5 26	12 43	5 11
19	Pétek	Zuzána	Konrád ††		7 1	5 28	1 58	5 54
20	Szobota	Álmos	Aladár ††		7 00	5 29	3 21	6 28
Evang. Mátaj 15. 21 28. Epist. I. Thess. 4. 1—7.								
21	Nedela	Posztna 2.	Reminisc.		6 58	5 30	4 45	6 55
22	Pondélek	Ger'zon	Peter ††		6 56	5 32	6 10	7 16
23	Tork	Alfréd	Dam. Pet. ††		6 54	5 34	7 34	7 34
24	Szrêda	Mátyás	Géza ††		6 52	5 36	8 59	7 51
25	Csetrtek	Géza	Mátyás a. ††		6 50	5 37	10 23	8 9
26	Pétek	Sándor	Géza m. ††		6 49	5 38	11 49	8 29
27	Szobota	Ákos	K. szv. M. ††		6 47	5 40	— —	8 54
Evang. Lukács 11. 14—28 Epist. Efez. 5. 1—9.								
28	Nedela	Posztna 3.	Oculi		6 45	5 41	1 14	9 26
29	Pondélek	Román	Rom. ap. ††		6 43	5 43	2 34	10 7

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—6 mrzlo, vetrovno; 6—14 mláčno, vedrno, 14—22 premenývavo; 22—29 snejg, vihérno.

Prvoga je dén 9 vör 30 minut dügi, do konca mejszeca 1 vöro 30 minut priraszté.

Regule vrejmena: Csi na szvecsnico (2-ga) szunce szija i lèpi topel dén je, teda za nyim mrzli dnévi pridejo. Kem toplèsi je szúhsec, tèm mrzlèsi de máltráven i vüzem. Na szvecsnico medved vö pride zszvoje lüknye (brloge) i okòii poglédne, csi je lèpo vrèmen, nazáj sze povrné szpát, csi je pa mrzlo vrèmen, vönè osztáne.

Csi je na Majkesovo mrzlo. (24) te de escse 40 dní mrzlo. Zátó:

Csi náide léd, szpotere ga,
Csi nenájde, rédo de ga,

Csi lübéznosztí nemam, nikaj szem nej (I. Kor. 13., 2.)

Glédajte, kákso lübézen nam je dao Ocsa, naj sze Bo'zi szinòvje zovèmo. (I. Ján. 3, 1.)

FEBRUÁR

Mejszeca premenývanye:

6-ga ☀ 3 vöri 45 minut 14-ga ☽ 7 vöri 16 minut, 22-ga ☽ 3 vöri 7 minut, 28 ga ☾ 7 vöri 3 minut.

V-februári:

Szilje pomèsati, szemenszko zrnye csisztiti, 'z-nyiv sznegá vodò doli púsztati, szlabo szètvo z-'zveplenim ammoniokom gnojiti, od szréna pozdigayeno szètvo zvalèkivati, trávnike csisztiti, vlácsiti, ovesz, jecsmen, gròko, lécsó, gráhscsics szèjati. — *V-stali*: bógso krmo polagati, obilno nasztílati. — *Szadovenoga drevja* sztéblovje csisztiti, szúhe vèke odsztrániti, gnojiti. — *V-künyszkom ogradcseki*: v-tople grede szèjati; na szlobodnom gráhscsics, mrkevcsno, petrísa, salátno szemem, mak szèjati, lük, csesznek, sósko, szprotolèsnyi kel szaditi.

Márc má 31 dní, Máli tráven.

Dén	Protestanzski	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Tork	Albin	Albin pk. ††		6 41	5 45	3 42	11 2
2	Szrêda	Lujza	Simpl. m. ††		6 39	5 46	4 36	12 10
3	Csetrtek	Kornél	Kunigun. ††		6 38	5 47	5 14	1 22
4	Pétek	Kázmér	Kázmér ††		6 36	5 49	5 44	2 48
5	Szobota	Adorján	Ö'zéb ††		6 34	5 50	6 6	3 51
Evang. János 6 1 15. Epist. Rim. 5 1—11.								
6	Nedela	Posztna 4.	Laetare		6 32	5 52	6 24	5 2
7	Pondélek	Tomás	A. Tomás ††		6 30	5 53	6 38	6 10
8	Tork	Zoltán	B. János ††		6 28	5 55	6 52	7 17
9	Szrêda	Franciska	Franciska ††		6 27	5 56	7 5	8 24
10	Csetrtek	Olimpia	40 mantr. ††		6 24	5 57	7 19	9 29
11	Pétek	Aladar	Szilárd m. ††		6 22	5 59	7 34	10 48
12	Szobota	Gergor	Gergor ††		6 20	6 1	7 53	11 51
Evang. János 8. 46—59. Epist. 'Zid. 9. 11—15.								
13	Nedela	Posztna 5.	Judica		6 18	6 2	8 17	—
14	Pondélek	Matild	Matild ††		6 16	6 4	8 48	0 55
15	Tork	Kristóf	Kristóf ††		6 14	6 5	9 30	2 2
16	Szrêda	Henriette	Geréb pk. ††		6 12	6 6	10 26	3 0
17	Csetrtek	Gertrud	Patrik pk. ††		6 10	6 8	11 33	3 47
18	Pétek	Sándor, Ede	Bol. Dev. ††		6 8	6 9	12 50	4 24
19	Szobota	Józef	Józef ††		6 6	6 10	2 13	4 54
Evang. Mátaj 21. 1—9. Epist. Filip. 2. 5—11.								
20	Nedela	Posztna 6.	Palmarum		6 4	6 11	3 37	5 16
21	Pondélek	Benedek	Bened. pk. ††		6 2	6 13	4 2	5 36
22	Tork	Oktávián	Gen. sz. K ††		5 59	6 15	6 27	5 55
23	Szrêda	Frumenc	Viktórián ††		5 58	6 16	8 55	6 12
24	Csetrtek	Gábor	Vel. cset. ††		5 56	6 18	9 24	6 30
25	Pétek	Velki pétek	Vel. pétek ††		5 54	6 19	10 52	6 55
26	Szobota	Manó	Vel. szob. ††		5 52	6 21	—	7 24
Evang. Márk 16. 1 8. Epist. I Kor. 5. 6—8								
27	Nedela	Vüzem	Vüzem		5 49	6 22	0 18	8 3
28	Pondélek	Vüz. pond.	Vüz. pond.		5 47	6 24	1 33	8 55
29	Tork	Ciril	Augusta		5 46	6 25	2 33	10 0
30	Szrêda	Izidor	Kerény		5 44	6 26	3 17	11 11
31	Csetrtek	Árnád	Guidó		5 43	6 28	3 49	12 26

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—7 premenyavno, 8—29 mrzlo, doszta de'd'zovja, 30—31 de'd'z, vetrovje. — Prvoga je dén 11 vör 4 minut dügi, do konca mejszeca 1 v. 4 m. priraszté. — Zacsétek szprotoletja 20-ga ob 8 v. 54 m.

Regule vrejmena : Máloga trávna sznêg je skodlivi szejanyi. Escse i te skodi, csi ga szamo v-'zákli neszejó prêk po nyivaj. Csi je máli tráven szúhi vélki pa moker i riszálcsek hladen: obilna 'zétva i brátva bode. Kelko meglé bode v-etom mészeci, telko plohé pride v-leti; kelko roszé pred vüzmom, telko szláne po vüzmi.

Csi je Gergor csiszti vedrni, Sándor, Jó'zef pa Benedek,
Mraz, vöter, sznêg de gedrni, Na klin vészita köpenyek.

On je mér nas. (Efez. 2, 14.)

Hüdoga kâ trpi sto med nami? Naj moli. Dobre völe je sto?
Naj popêva. (Jakab 5, 13)

Csi pa sto Dühá Krisztusovoga nema; té je nej nyegov. (Riml. 8, 9.)

MÁRC

Mejszeca premenyävanye :

9-ga ☉ 8 vöri 44 minut; 15-ga ☽ 1 vöri 41 minut; 22-ga ☾ 1 vöri 37 minut; 29-ga ☾ 4 vöri 43 minut.

V-Märclusi :

Oránye, práhsenye, prahe, szétve, trávnike vlácsiti i poravnati. — *Pré'znoj máhri* dobro dvoriti; vötrénye kobile, püscsati, szvinyè pröti ogyoperi vcepiti dati. Kokvacze naszájati i obravnávati. — *Cepike* szaditi, obrezávati, cepiti, okápati, pecsjé széjati. — *Tople gredé* odprávlati, vötrti; *gredè* réditi; petr'zelem, mrkvecsno, erdecse repe, mészecsne retkvi szemen szejati. — *Trsztje* odkriti, rezati, z-koljom obravnati, mládo trsztje szaditi, glöbati; bëlo vino obdrügim, erdecse obrvim pretocsiti.

Ápril má 30 dní, Velki tráven.

Dèn	Protestanszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Pétek	Hugó	Hugó pk. †		5 40	6 29	4 13	1 41
2	Szobota	Áron	P. sz. Franc.		5 38	6 30	4 31	2 52
Evang. János 20 19—23. Epist. I. Jan. 5 4—10.								
3	Nedela	Po vüzmi I.	Quasimodo		5 36	6 32	4 47	4 00
4	Pondélek	Izidor	Ceplena M.		5 34	6 33	5 00	5 6
5	Tork	Vincenc	F. Vincenc		5 32	6 34	5 13	6 12
6	Szrêda	Coelestin	Coelestin pk.		5 30	6 36	5 27	7 19
7	Csetrtek	Hermann	H. Józef		5 28	6 38	5 31	8 27
8	Pétek	Lidia	Dénes pk. †		5 25	6 39	6 00	9 36
9	Szobota	Erhard	Konrad		5 23	6 41	6 21	10 44
Evang. János 10. 11—16 Epist. I. Peter 2. 21—25.								
10	Nedela	Po vüzmi 2.	Misericord.		5 21	6 42	6 40	11 51
11	Pondélek	Leo	Leo p.		5 20	6 43	7 27	—
12	Tork	Gyula	Gyula p.		5 18	6 44	8 16	0 51
13	Szrêda	Ida	Józef		5 16	6 46	9 18	1 43
14	Csetrtek	Tibor	Jusztin		5 14	6 47	10 29	2 23
15	Pétek	Atala	Anasztázia †		5 12	6 48	11 47	2 54
16	Szobota	Lambert	Lab. Ben.		5 11	6 51	1 8	3 18
Evang. János 16. 16—23 Epist. I. Peter 2. 11 20.								
17	Nedela	Po vüzmi 3.	Jubilate		5 9	6 52	2 30	3 38
18	Pondélek	Ilma	Apollonius		5 7	6 53	3 54	3 56
19	Tork	Kocsárd	Emma		5 5	6 54	5 19	4 13
20	Szrêda	Tivadar	Tivadar		5 3	6 56	6 47	4 32
21	Csetrtek	Anzelm	Anzelm		5 1	6 57	8 10	4 53
22	Pétek	Szótér	Szótér †		4 59	6 59	9 48	5 20
23	Szobota	Béla	Béla pk.		4 58	7 0	11 12	5 66
Evang. János 16. 5—15. Epist. Jakob 1. 16 21.								
24	Nedela	Po vüzmi 4.	Cantate		4 56	7 1	—	6 44
25	Pondélek	Márk	Márk ev.		4 54	7 3	0 22	7 45
26	Tork	Ervin	Kil. i Marc.		4 52	7 4	1 14	8 58
27	Szrêda	Aristid	Kan. Peter		4 50	7 6	1 51	10 14
28	Csetrtek	Valéria	Kri'z. Pavel		4 48	7 7	5 17	11 31
29	Pétek	Albertina	Peter m. †		4 47	7 8	2 38	12 42
30	Szobota	Katarina	Sien Katar.		4 46	7 9	2 54	1 52

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—6 de'zd'z i vetrovje, 6—20 mrzlo, moko, 20—30 lejpo, vedrno.

Prvoga je dèn 12 vör 49 minut dúgi, do konca mejszeca 1 vöro 34 minut priraszté.

Regule vrejmena: Csi je na vüzemszko nedelo de'zd'z, do riszál de vszáko nedelo de'zd'z i vrémen de premenyávno. — Csi na Tibora dén (14) sze trávnici ne zeleníjo — nemremo rodnoga leta csakati. Csi je tè mészecz vla'zen — obilno leto de. Csi breza obzelení, nè sze trbê bojati mraza. Csi sze pa Margarêtica poká'ze: csi csrenye cvetéjo — cvelo bode i trszetje. Po Gyürgyavom telkokrát bode szlána, kelkokrát je pred preminôcsim Mihalyovom bíla. Csi v etom mészeci grmi — rodno leto vcsini. Kelko dni pred Markovom (25) 'zabe brekajo, telko dni do ponyem múcsale. Csi na Markovo szlavicsek mucsi — premenyávno vrémen znamenúje; csi pa fúcska, vugodno szprotolétje glászi. Csi Gyürgyavo cvétje v obilnoszti jeszte, de — obilno leto, csi ga je pa malo — szúkesino i drágocso nam znamenúje.

Blagoszlovljeni je Bôg i Ocsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, ki nasz je pôleg szvoje vnôge szmilenoszti preporôdo na 'zivo vûpazen, po gorisztanényi Jezus Krisztusovom od mrtvi. (I. Petr. 1, 3.)

ÁPRIL

Mejszeca premenyávanye:

6-ga ☉ 2 vöri 21 minut; 14-ga ☽ 4 vöri 15 minut; 20-ga ☉ 10 vöri 27 minut; 27-ga ☾ 4 vöri 14 minut.

V-âprillsi:

Hramôv poprávlanye. Za szemen krumpise i kukorco pripraviti. — Dróvno máhro na paso püsztiti. Na zeléne krme poláganye sze premeniti; mláde máhre varvanye od de'zd'za. Kokvács i píscsanec obravnávanye. — Gingavi cepik prive'zûvanye; okápanye, ôcsenye, obrezávanye, klêsztsenye i szadjenye. — Kapúszte, karfiol, karalábi, lük, csesztnék, saláto, zeller szaditi; dinye i ôgorke v-tople gredé szaditi; na szlobodnom: gráhcsics, spinót, retkvi i saláto széjati. Trszetje szaditi, grôbati.

Máj mà 31 dní, Riszálcsek.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
Evang. János 16. 23–30 Epist. Jakob 1. 22–27								
1	Nedela	Po vüzmi 5.	Rogate		4 44	7 11	3 8	2 59
2	Pondèlek	Zigmond	Athmár		4 42	7 12	3 21	4 4
3	Tork	Irma	Szv. kr. g.		4 41	7 14	3 34	5 10
4	Szrèda	Flórián	Flórián		4 33	7 15	3 49	6 17
5	Csetrtek	Kriszt. vn. ž.	Kriszt. vn. ž.		4 37	7 17	4 6	7 26
6	Pétek	Frida	János ap. †		4 36	7 10	4 26	8 35
7	Szobota	Napoleon	Gizella		4 35	7 19	4 53	9 43
Evang. János 15 26. 16. 1–4 Epist. I. Peter 4. 7–11.								
8	Nedela	Po vüzmi 6.	Exaudi		4 33	7 20	5 27	10 45
9	Pondèlek	Gergor	Veliki Greg.		4 31	7 22	6 13	11 38
10	Tork	Ármin	Antonin pk.		4 30	7 23	7 11	— —
11	Szrèda	Mamert	Mamert pk.		4 28	7 25	8 18	0 21
12	Csetrtek	Pongrác	Pongrác m.		4 27	7 26	9 36	0 55
13	Pétek	Szervác	Szervác pk. †		4 26	7 27	10 50	1 22
14	Szobota	Bonifác	Bonifác ††		4 25	7 29	12 9	1 32
Evang. János 14. 23 31. Epist. Džán. 2. 1–13.								
15	Nedela	Riszáli	Riszáli		4 23	7 30	1 29	2 00
16	Pondèlek	Risz. pond.	Risz. pond		4 22	7 31	2 49	2 17
17	Tork	Paskál	Paskál		4 21	7 32	4 15	2 35
18	Szrèda	Erik	Venanc k. ††		4 19	7 34	5 42	2 54
19	Csetrtek	Ivo	Coelestin		4 18	7 35	7 13	3 18
20	Pétek	Bernát	Bernát †		4 17	7 36	8 41	3 48
21	Szobota	Konstantin	B András ††		4 17	7 37	10 0	4 30
Evang. János 3. 1 15. Epist. Rim. 11. 33–36.								
22	Nedela	Szv. troj. n.	Szv. tr. 1		4 16	7 38	11 1	5 27
23	Pondèlek	De'žó	De'žó m.		4 14	7 39	11 46	6 36
24	Tork	Eszter	Krszts. pom		4 13	7 40	—	7 55
25	Szrèda	Vrban	Vil. Greg p.		4 12	7 41	0 17	9 13
26	Csetrtek	Filip	Tejlovo		4 11	7 42	0 41	10 29
27	Pétek	Beda	Beda †		4 10	7 43	0 59	11 40
28	Szobota	Emil	Ágoston pk		4 9	7 45	1 15	12 48
Evang. Lukács 16. 19–31. Epist. I János 4 16–21.								
29	Nedela	Po sz. tr. 1	Szv. tr. 2.		4 9	7 46	1 28	1 54
30	Pondèlek	Ferdinánd	Janka		4 9	7 47	1 41	3 00
31	Tork	Petronella	Angella d.		4 8	7 48	1 56	4 7

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1–5 lejpo vrejmen; 5–20 premenývno, 20–31 de'žd'z i vetrovje. — Prvoga je dén 14 vör 27 minut dŭgi, do konca mejszeca 1 vöro 13 minut priraszté.

Regule vrejmena: Csi je na Filipovo hladno i vlažno: sžrédnyi pôv csákajmo; csi je toplo i csiszto, teda obilnésega. Csi je na Križovo csiszto vrémen je na haszek, csi pa de'zd'zevno, je na kvár. Riszálzske nedele de'zd'z je hasznoviti. Na Vrbanovo (25) csi je csiszto vrémen bode szladko vino, csi je pa de'zd'zevno de kiszilo. Pongrácov de'zd'zd je nyivam dober, ali goricam skodlivi. Csi je Riszálscsek premoker, Iváncsek de szúhi.

Ne dájte sze zapelati: hűda zgúcsávanya szkvarijo dobre návade.
(1. Kor. 15, 33.)

Vsza záto, sterakoli scséte, naj vam vesinijo lüdjé, tak i vi csin-te nyim. Ár je eta právda i prorocke.

MÁJUS

Mejszeca premenývanye:

5-ga ☉ 7 vöri 11 minut, 13 ga ☽ 3 vöri 2 minut, 20-ga ☿ 6 vöri 9 minut, 27-ga ☾ 5 vöri 54 minut.

V-májusi:

Práhsenye, szetvéo vlácsenye, psenicšno szétvo ob'zeti; lucerno, detelco kozsiti; csalamádo, proszô, bér széjati. — Na zeléno poláganye paziti trbê, praszce osztaviti. Szvinyé obravnávati, naj májo priliko za kalísanye i dobijo zadoszta zeléne krme i zdravo vodô za pítvino. Zrébeta, telci sze vszáki dén na szprehodjenje gonijo. Lôso máhro vöpodkrmiti. Perotnino csiszto di'zati, máhro z-zelénov krmov krmiti. — Künyszke ogradcseke pleti, okápati, polévati. V goricaj prázna mészta zaszájati, zeléno ceplenyé; sprickanye.

Juni má 30 dní, Ivanscsek.

Dën	Protestanszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Szrêda	Pamfil	Pamfil		4 7 7 49	2 12	5 15
2	Csetrtek	Anna	Erazmus		4 6 7 50	2 31	6 12
3	Pétek	Klotild	Jez. szrdce †		4 6 7 51	2 55	7 32
4	Szobota	Kerény	K szv. Franc		4 5 7 52	3 28	8 48
Evang. Lukács 14. 16 24. Epist. I János 3. 13—18.							
5	Nedela	Po sz. tr. 2.	Szv. troj. 3		4 4 7 53	4 11	9 35
6	Pondêlek	Norbert	Norbert		4 4 7 53	5 6	10 21
7	Tork	Róbert	Róbert m.		4 3 7 54	6 10	10 57
8	Szrêda	Medárd	Medárd		4 3 7 55	7 23	11 25
9	Csetrtek	Felix	Felix		4 3 7 56	8 40	11 47
10	Pétek	Margit	Margit kr. †		4 3 7 56	9 56	—
11	Szobota	Barnabás	Barnabás		4 3 7 56	11 14	0 5
Evang. Lukács 15. 1—10. Epist. I. Peter 5 6—11.							
12	Nedela	Po sz. tr. 3	Szv. troj. 4		4 2 7 57	12 33	0 12
13	Pondêlek	Tóbiás	Pad. sz. Ant.		4 2 7 57	1 53	0 38
14	Tork	Vazul	Vazul		4 2 7 58	3 14	0 57
15	Szrêda	Vid	Vid, Jolán		4 2 7 59	4 43	1 17
16	Csetrtek	Jusztin	Reg. szv. Fr.		4 2 7 59	6 10	1 43
17	Pétek	Laura	Rainer m. †		4 2 7 59	7 34	2 19
18	Szobota	Arnold	Efrém		4 2 8 0	8 44	3 1
Evang. Lukács 6. 36—42. Epist. Rim. 8. 18—23.							
19	Nedela	Po sz. tr. 4.	Szv. troj. 5		4 2 8 0	9 37	4 14
20	Pondêlek	Ráfael	Szilvér m.		4 2 8 0	10 15	5 30
21	Tork	Alois	G. szv. Alojz		4 2 8 0	10 42	6 50
22	Szrêda	Paulina	Paulina Ákos		4 3 8 1	11 3	8 9
23	Csetrtek	Zoltán	Ediltrud		4 3 8 1	11 20	9 23
24	Pétek	Iván	Iván †		4 3 8 1	11 34	10 30
25	Szobota	Vilmos	Vilmos m.		4 3 8 1	11 47	11 42
Evang. Lukács 5. 1—11. Epist. I. Pet. 3. 8—15.							
26	Nedela	Po sz. tr. 5.	Szv. troj. 6		5 4 8 1	—	12 49
27	Pondêlek	László	László krao		4 4 8 1	0 2	1 55
28	Tork	Dr'z. szvétek	Dr'z. szvétek		4 5 8 1	0 16	3 3
29	Szrêda	Peter i Pav.	Peter i Pav.		4 5 8 1	0 35	4 12
30	Csetrtek	Pavel	Pavel		4 6 8 1	0 57	5 21

Vrejmena heud pouleg Herschela: 1—4 de'zd'zevno, 4—11 doszta de'zd-
'za, 11—18 lejpo vrejmen, 18—25 doszta de'zd'za, 25—30 premenyávno.

Prvoga je dën 15 vör 42 minut dúgi, do 21-ga 16 minut priraszté, od toga mao
do konca mejszeca 3 min. sze poménsa. — Leto sze zacsne 21-ga ob 4. v. 23min.

Regule vrejmena : Csi je na medárovo csiszto, prijétno vrémen: — dobro leto de, csi pa na té dén de'zd'zi, 40 dní de de'zd'zevno. Csi kukujca pred Ivanovim kukúcse, de fál szilje, — ali csi po Ivanovom zácsa kukúkati, de drágocsa. Csi pred Ivanovim dnévom de'zd'zi, te de 4 dní de'd'zilo.

Záto dolidenté lá'z i gúcsste isztino vszáki z-bli'znym szvojm, ár szmo eden drúgoga kotrige. (Efez. 4, 25)

Hválo bodem Goszpodna, dokecs bom 'zivo, 'zoltáre bom szpê-
vao Bôgi mojemi, kak dugo jesztem. (Zolt. 146, 2.)

Dnesz csi glász nyegov csüli bodte, ne obrdite szrdca vasa.
(Zid. 3, 7-8)

JUNI

Mejszeca premenyavanye :

4-ga ☉ 10 vöri 16 minut, 11-ga ☽ 10 vöri 39 minut, 18-ga ☿ 1
vöri 38 minut, 25 ga ☾ 9 vöri 36 minut.

Ü-junisi :

Skegyen, gümno vréd vzéti, mosztníc mázanye popraviti. — Kukorco, krumpise okápati, oszipávati. Koszitev, krme szprávlyne. Detelcsne grinte preprávlati. Konye z-zelénov krmov krmíti; z-dobrov vodôv napájati. Cepike csiszte dr'zati, capicsnyeke okápati; csresnyove i marul koscsice szadíti; gôszance preprávlati, pôvrszla szúkati k-zétvi. Zimszki ôgork i létésnyi retkev szemen szadíti. Ougorcсно i diny bilja grôbanye, razprávlyne. K-trszji kolje szadíti, vézati, obrdügim kopati i sprickati.

Juli má 31 dní, Jakobescsek.

Dën	Protestanszki	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
1	Pétek	Tibold	Jez. sz. krv †	☿	4 6 8 1	1 26 6 27
2	Szobota	Ottokár	Szr. B. D. M.	♁	4 7 8 0	2 5 7 28
Evang. Mataj 5. 20–26. Epist. Rim. 6. 3–11.						
3	Nedela	Po sz. tr. 6.	Szv. troj. 7.	☿	4 8 8 0	2 57 8 18
4	Pondélek	Ulrik	Ulrik pk.	☿	4 9 8 0	4 0 8 58
5	Tork	Enese	Zak. sz. Ant.	☿	4 9 8 0	5 12 9 28
6	Szrêda	E'zaiás	E'zaiás pror.	☿	4 9 7 59	6 28 9 52
7	Csetrtek	Ciril i Met.	Ciril i Met.	☿	4 10 7 59	7 46 10 11
8	Pétek	Terezija	Er'zébet kr. †	☿	4 11 7 58	9 4 10 18
9	Szobota	Lukrecia	Veronika d.	☿	4 12 7 58	10 22 10 45
Evang. Mataj 9. 35–38. Epist. Rim. 6. 19–23						
10	Nedela	Po sz. tr. 7.	Szv. troj. 8.	☿	4 13 7 57	11 40 11 2
11	Pondélek	Lili	I. Pius p. m.	☿	4 14 7 56	1 0 11 20
12	Tork	Izabella	Gualb. sz. J	☿	4 15 7 56	2 14 11 44
13	Szrêda	Jenö	Anaklét pk.	☿	4 16 7 55	3 50
14	Csetrtek	Eörs	Bonaventura	☿	4 17 7 54	5 13 0 15
15	Pétek	Henrik	Henrik c. †	☿	4 18 7 53	6 27 0 57
16	Szobota	Valter	Kar. B. D. M.	☿	4 18 7 53	7 17 1 53
Evang. Mataj 7. 15–23 Epist. Rim. 8. 12–17.						
17	Nedela	Po sz. tr. 8.	Szv. troj. 9.	☿	4 19 7 52	8 11 3 4
18	Pondélek	Fridrik	Elek m.	☿	4 20 7 51	8 42 4 24
19	Tork	Emilia	P. sz. Vincen.	☿	4 21 7 50	9 5 5 44
20	Szrêda	Eliás	Jeromos m.	☿	4 22 7 49	9 23 7 2
21	Csetrtek	Dániel	Praxedes d.	☿	4 24 7 48	9 39 8 16
22	Pétek	Márija Mag	Márija M. †	☿	4 25 7 47	9 52 9 26
23	Szobota	Lenke	Apollinár pk.	☿	4 26 7 46	10 7 10 35
Evang. Lukács 16. 1–9. Epist. I. Kor. 10. 6–13.						
24	Nedela	Po sz. tr. 9.	Szv. troj. 10.	☿	4 27 7 45	10 21 11 41
25	Pondélek	Jakab	Jakab ap.	☿	4 28 7 44	10 38 12 49
26	Tork	Anna	Anna	☿	4 29 7 43	10 58 1 57
27	Szrêda	Olga	Pantaleon	☿	4 31 7 41	11 25 3 6
28	Csetrtek	Ince	Ince p.	☿	4 32 7 40	11 59 4 14
29	Pétek	Márta	Márta d.	☿	4 34 7 39	— — 5 18
30	Szobota	Judith	Judith m.	☿	4 35 7 38	0 46 6 11
Evang. Lukács 19. 41–48. Epist. I. Kor. 12. 1–11.						
31	Nedela	Po sv. tr. 10	Szv. troj. 11.	☿	4 36 7 36	1 44 6 55

Vrejmena houd pouleg Herschela : 1–3 premenývavo; 3–11 lejpo vrejmen; 11–17 de'zd'zevno vrejmen; 17–25 lejpo vrejmen; 25–31 premenývavo. Prvoga je dën 15 vör 55 minut dúgi, do konca mejszeca 55 minut krátsisi.

Regule vrejmena: Csi na Szrpnó Marjo de'zd'zi, de du-go, 40 dní de'zd'zilo, (tò sze je v-1852-gom leti uprav tak szpunilo.)

Csi je Margye dèn vedrni — dobro, csi je de'zd'zeven: skodlivo znamenùje.

*Margya sze oblákov boji,
Grmlanca, de'zd'z sze ji mrzi.*

Csi je Jakoba nõcs (25) vedrna: obilnoszt de v ogradcsekaj, csi je pa de'zd'zevna: na kvár de orèhom i lesnyekom. — Csi mravlé velke mravlinyeke nanoszijo: trdo zimo csákajmo. — Jakobescseka 20-ga je Eliás, od steroga pripovèdka právi, ka sze je na 'zerjávi kólaj pelao v-nébo. On rétkogda zná za szvoj dèn i csi zvè za nyega, ka gda szpádne, veliko grumlanco, bliszkanie, szlápov vdérjanye, tocsò narédi vu szrditoszti. Szreca ka malogda zvè za nyega. Tò právi od nyega pripovèdka.

Csi sto nescse delati, naj ni ne jè. (II. Thess 3, 10.)

Sztvársztvo je brez molitvi 'zivetí. (Balzac.)

JULI

Mejszeca premenyàvanye:

3 ga ☉ 11 vòri 20 minut, 11-ga ☽ 4 vòri 7 minut, 17-ga ☿ 10 vòri 6 minut, 25-ga ☾ 2 vòri 41 minut.

V-Juliusi:

Granár, naszipárníc vrédzétje. 'Zétva; práhsenye; hajdino i rèpno szèjati. Konye kòpati dati. Praszic pùscsanye k-jeszénszkomí kotenyí. — 'Zivázen po sztrnyicsi pászti. Belice za zimò sztráni dèvati. — Szád pobèrati; csrvívi szád polagati; pune véke podlagati. Vlomlene véke z kalamázom omazati. V-ogradcseki: okápati, pleti, polèvati. Za szemen ógorcsno bilje polèvati. Trszje pleti, csiszítí, vrihke vkrá rezati, ob trétjim kopati. Vu velikoj hici lagve sprickati.

Augusztus má 31 dní, Mésnyek.

Dén	Protestanszki	Rím. kath.	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Pondélek	Ver. Peter	Ver. Peter	4 37	7 35	2 54	7 30
2	Tork	Lehel	L'g. sz. Alfon	4 38	7 34	4 11	7 56
3	Szrêda	Hermína	Stevan m.	4 39	7 32	5 31	8 17
4	Csetrtek	Domonkos	Domonk. m	4 41	7 30	6 50	8 35
5	Pétek	Oszvald	M. B. D. M †	4 42	7 29	8 10	8 51
6	Szobota	Berta	Pr. lice Jez.	4 44	7 27	9 30	9 8
Evang. Lukács 18. 9 - 14. Epist. I. Kor. 15 1 - 10							
7	Nedela	Po sz. tr. 11.	Szv. tr. 12.	4 45	7 26	10 49	9 27
8	Pondélek	László	Cirjék m.	4 46	7 25	12 13	9 57
9	Tork	Emőd	V. János	4 47	7 23	1 37	10 15
10	Szrêda	Lörinc	Lörinc m.	4 49	7 21	3 0	10 52
11	Csetrtek	Tibor	'Zuzana	4 50	7 19	4 16	17 43
12	Pétek	Klára	Klára d. †	4 51	7 18	5 20	-
13	Szobota	Ipoly	Ipoly m.	4 52	7 16	6 8	0 48
Evang. Márk 7. 31 - 37. Epist. II. Kor. 3. 4 - 9							
14	Nedela	Po sz. tr. 12	Szv. tr. 13.	4 53	7 15	6 43	2 4
15	Pondélek	Mária	Velka mesa	4 55	7 13	7 8	3 22
16	Tork	Ábrahám	Joakim	4 56	7 11	7 27	4 42
17	Szrêda	Anasztáz	Jácint	4 58	7 9	7 43	5 57
18	Csetrtek	Ilona	Ilona casz.	4 59	7 7	7 59	7 8
19	Pétek	Huba	Lajos pk. †	5 1	7 5	8 12	8 1
20	Szobota	Bernát István	Bernát István	5 2	7 4	8 25	9 25
Evang. Lukács 10. 23 - 37. Epist. Gal. 3. 15 - 22.							
21	Nedela	Po sz. tr. 13	Szv. tr. 14.	5 3	7 2	8 42	10 34
22	Pondélek	Menyhért	Timot m.	5 4	7 1	9 1	11 42
23	Tork	Farkas	B szv. Fülöp	5 6	6 59	9 25	12 51
24	Szrêda	Bertalan	Bertalan	5 7	6 57	9 55	2 0
25	Csetrtek	Lajos	Lajos krao	5 9	6 54	10 36	3 4
26	Pétek	Pzó	Zefirin †	5 10	6 52	11 28	4 2
27	Szobota	Gebhárd	Kalaz. sz. J	5 11	6 51	-	4 50
Evang. Lukács 17. 11 - 19. Epist. Gal. 5. 16 - 24.							
28	Nedela	Po sz. tr. 14	Szv. tr. 15	5 12	6 49	0 33	5 25
29	Pondélek	Ernesztin	Ivan kr. gl.	5 14	6 47	1 47	5 57
30	Tork	Róza	L. szv. Róza	5 15	6 45	3 7	6 20
31	Szrêda	Erika Rajm.	Rajmund	5 17	6 43	4 27	6 38

Vrejmena houd pouleg Herschela: Vu zacsétki premenyávno, 4-9 ploha; 10-31 premenyávno.

Prvoga je dén 14 vör 55 minut dügi, do konca mejszeca 1 vöro 32 minut krátsisi.

Szeptember má 30 dní, Mihálcsek.

Dén	Protestanszhl	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Csetrtek	Egyed	Egyed apát	 5 18	6 41	5 49	6 56
2	Pétek	Stevan	Rebeka	 5 19	6 40	7 10	7 14
3	Szobota	Hilda	Manszvét	 5 20	6 38	8 32	7 32
Evang. Mátaj 6 24–34. Epist. Gal. 5. 25. 6. 1–10							
4	Nedela	Po sz. tr. 15	Szv. tr. 16	 5 22	6 35	9 57	7 53
5	Pondélek	Viktor	szv. Lörinc	 5 23	6 33	11 22	8 18
6	Tork	Zakariás	Ida	 5 25	6 31	12 48	8 52
7	Szrêda	Regina	Regina	 5 26	6 29	2 8	9 38
8	Csetrtek	Márija	Mála Mesa	 5 27	6 27	3 15	10 39
9	Pétek	Ádám	Kl. szv. Peter	 5 28	6 26	4 6	11 50
10	Szobota	Erik	Tol. Miklós	 5 30	6 23	4 45	—
Evang. Lukács 7. 11 17. Epist. Efez. 3 13–21.							
11	Nedela	Po sz. tr. 16	Szv. tr. 17	 5 31	6 21	5 12	1 8
12	Pondélek	Guidó	Márija	 5 33	6 19	5 33	2 26
13	Tork	Ludovika	Notburga d.	 5 34	6 17	5 50	3 41
14	Szrêda	Szerénke	Szv. kri'za	 5 35	6 15	6 4	4 53
15	Csetrtek	Nikodém	7 B. D. M.	 5 36	6 13	6 19	6 3
16	Pétek	Edít	Kornél †	 5 38	6 11	6 33	7 11
17	Szobota	Ludmilla	Szv. Fr. rm.	 5 39	6 9	6 48	8 19
Evang. Lukács 14. 1 11. Epist. Efez. 4. 1–6.							
18	Nedela	Po sz. tr. 17	Szv. tr. 18	 5 41	6 7	7 5	9 27
19	Pondélek	Vilhelmina	Ivan pk. m.	 5 42	6 5	7 27	10 36
20	Tork	Friderika	Euszták m.	 5 44	6 3	7 54	11 54
21	Szrêda	Mátaj	Mátaj k. ††	 5 45	6 0	8 30	12 51
22	Csetrtek	Móric	Móric m.	 5 46	5 59	9 17	1 51
23	Pétek	Tekla	Tekla d. ††	 5 47	5 57	10 15	2 42
24	Szobota	Gellért	B. D. M.	 5 49	5 55	11 25	3 24
Evang. Mátaj 22. 34 46. Epist. I. Kor. 1 4 9.							
25	Nedela	Po sz. tr. 18	Szv. tr. 19	 5 50	5 52	—	3 56
26	Pondélek	Jusztina	Ciprián	 5 52	5 50	0 40	4 21
27	Tork	Adalbert	Kozma	 5 53	5 48	2 0	6 42
28	Szrêda	Vencel	Vencel m.	 5 54	5 46	3 20	5 0
29	Csetrtek	Mihály	Mihály arch.	 5 55	5 44	4 42	5 18
30	Pétek	Jeromos	Jeromos	 5 57	5 42	6 5	5 35

Vrejmena houd pouleg Herschela : 1–7 premenývno, 7–14 doszta de'zd'za, 14–30 lejpo vrejmen.

Prvoga je dén 13 vör 27 minut dügi, do konca mejszeca 1 vöro 38 minutkrátsisi. Jeszén sze zacsne 23-ga ob 7 vöri 16 minut.

Regule vrejmena: Csi je nyega prvi dén „Egyed“ lêpo vrëmen, za nyim de 4 dni lêpo i csi tè dén grmi — prisesztno leto sze trôstajmo obilnoszti. Na szv. Mátaja evangelista (21) csi je lêpo vrëmen i potrëcse, teda na prisesztno leto doszta szadü bode. Na Mihaljov dén csi grmi (29) — dobro jeszën i trdo zimo znamenüje. Csi te 'ze doszta 'zalodi jeszte — doszta sznegá bode pred koledü. Csi sze po Mihaljovom v-sküvkaj 'zü'zevke nájdejo: obilnoszt; csi pa mühé: bojno; csi pávuci: kügo znamenüjejo. Csi szo tè sküvke escse zeléne: obilno leto; csi szo vla'zne: mokro; csi szo szühe: szüho leto znamenüjejo. Csi strki. Jasztvice, divje goszi, 'zerjávje na hitroma odidejo: ránoga mraza sze lehko trôstamo.

Verosztüjte i molte, da vu szküsávanye nepridete. Düh je isztina gotov, ali tëlö je szlabo. (Mat. 26, 41.)

SZEPTEMBER.

Mejszeca premenývanye:

7-ga ☉ 1 vöri 49 minut, 14-ga ☽ 10 vöri 6 minut, 23-ga ☾ 1 vöri 47 minut, 30 ga ♀ 6 vöri 30 minut.

V-szeptembri:

Za szëjanye szemen-pripraviti. Zrnye vecskrát premësatü. Poti, sztüdenca poprävlati i csisztiti. Obrácsanye, szëjanye, krumpise kopati, kukorco trgati i tá szpraviti. Szvinyé pod krmo vzëti (notri zaprëti). Jeszënszki i zimszki szád pobëratü. Szemënya szprävlati i tászranyüvatü. Zimszko saláto i flanco szaditi. Za plemen perotnino vöprebrati. Na zimô belice tá szrániti. Nerodno trsztje oznamënitü. Vino obrëjijim pretocsiti.

Oktober mà 31 dní, Szvesztvinscsek.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
1 Szobota	Malvin	Remig	☩ 5 58	5 40	7 30	5 50
Evang. Mataj 9 1—8 Epist. Efez 4 22 28.						
2 Nedela	Po sz. tr. 19	Szv. tr. 20	☩ 6 0	5 38	8 59	6 16
3 Pondèlek	Helga	L. sz. Terez	☩ 6 1	5 36	10 28	6 51
4 Tork	Franc	A. sz. Franc	☩ 6 3	5 34	11 58	7 34
5 Szrèda	Aurél	Placid	☩ 6 4	5 32	1 7	8 31
6 Csetrtek	Bruno	Bruno m.	☩ 6 5	5 30	2 4	9 35
7 Pétek	Amália	Cs. D. M. †	☩ 6 7	5 28	2 47	10 57
8 Szobota	Etelka	B. D. Márija	☩ 6 8	5 26	3 17	—
Evang. Mataj 22. 1 14. Epist. Efez. 5. 15—21.						
9 Nedela	Po sz. tr. 20	Szv. tr. 21	☩ 6 10	5 24	3 39	0 15
10 Pondèlek	Gedeon	Borg. Franc	☩ 6 11	5 22	3 57	1 31
11 Tork	Brigitta	Placidia d.	☩ 6 12	5 11	4 13	2 42
12 Szrèda	Miksa	Miksa pk.	☩ 6 14	5 19	4 25	3 52
13 Csetrtek	Kálmán	Ede kr.	☩ 6 18	5 17	4 41	4 58
14 Pétek	Helén	Kalliszt †	☩ 6 17	5 15	4 55	6 7
15 Szobota	Terézija	Terezija	☩ 6 18	5 13	5 11	7 15
Evang. János 4 47—54. Epist. Efez 6. 10—17.						
16 Nedela	Po sz. tr. 21	Szv. tr. 22	☩ 6 20	5 11	5 32	8 23
17 Pondèlek	Hedvig	Hedvig	☩ 6 21	5 10	5 56	9 32
18 Tork	Lukács	Lukács	☩ 6 22	5 8	6 28	10 40
19 Szrèda	Lucius	Alkant. Pet.	☩ 6 24	5 9	7 12	11 42
20 Csetrtek	Iréne	Vendel	☩ 6 25	5 4	8 5	12 36
21 Pétek	Orsolya	Orsolya d. †	☩ 6 27	5 2	9 9	1 20
22 Szobota	Előd	Kordula d	☩ 6 29	5 0	10 20	1 55
Evang. Mataj 18. 23—35. Epist. Filip. 1. 3—11.						
23 Nedela	Po sz. tr. 22	Szv. tr. 23	☩ 6 30	4 59	11 36	2 23
24 Pondèlek	Salamon	Ráfael arch.	☩ 6 31	4 57	—	2 44
25 Tork	Blanka	Mór	☩ 6 33	4 55	0 52	3 3
26 Szrèda	Demeter	Demeter m.	☩ 6 34	4 53	2 12	3 20
27 Csetrtek	Szabina	Szabina m.	☩ 6 36	4 51	3 32	3 37
28 Pétek	Simon Judás	Simon J. †	☩ 6 37	4 40	4 55	3 56
29 Szobota	Zenő	Narcisz	☩ 6 39	4 48	6 24	4 18
Evang. Mataj 22 15 22. Epist. Filip. 3. 17—21.						
30 Nedela	Po sz. tr. 23	Szv. tr. 24	☩ 6 40	4 47	7 55	4 47
31 Pondèlek	Szp. refor.	Farkas pk ††	☩ 6 41	4 45	9 26	5 25

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—6 vetrovje i de'd'zi, 6—14 premenyavno, 14—22 lejpo, mlacsko, 22—29 premenyavno, 29—31 lejpo.
Prvoga je dén 11 vör 42 minut dúgi, do konca mejszeca 1 vöro 38 minut krátšisi

Regule vrejmena : Csi drevja lisztje dugo káple doli :
velko zimo; csi hitro: ráni mraz i na
prisedztno leto obilnoszt znamenúje.
Csi doszta lisztja osztáne na drévji : doszta goszenic bode v leti.

Gda pride 'ze Simeon Judás,
V-plateni lacsaj mrzlo más.

Ne blóдите : Bóg sze ne dá oszmejavati. Ár kakoli szêja cslo-
vek, tiszto bode i 'zeo. Zátó, ki szêja na têlo szvoje, z têla bode 'zeo
szkvarjênye; ki pa szêja na Dűh, z Dűhá bode 'zeo 'zitek vekivecsni.
(Gal. 6, 7 8)

Za drágo cêno szte küpleni, nebojte szlugi lúdi. (Kor. 7, 23)

OKTÓBER.

Mejszeca premenyávanye :

6-ga ☉ 9 vöri 5 minut, 14-ga ☽ 2 vöri 18 minut, 22-ga ☾ 6 vöri
14 minut, 29-ga ♀ 3 vöri 56 minut.

V-oktöbri :

Mlatidev. Hramóv popravek. Hajdino 'zeti, kukorco trgati, repo brati;
práhsenye, poti popravlati; trávník vlácsiti, z-pepélom poszipávati; v-
mokrôcsi po nyi nê pászti. Na szűho krmo sze predjati. Szvinyé po
sztrnyicsi pászti. Praszice púscsati na szprotolêsnye kotenye. Kan-
'zare z-ovszom krmíti. Gyaram dobro polagati. Drevje okápati i gno-
jiti. Zelja notri dêvanye, kolje vküp pobêranye, brátva, grôbanye, gno-
jenye, notri pokrivanye, kolje vréd szklászti.

November má 30 dní, Andrejscsek.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Tork	Marianna	Vszej szv. dén	 6 43	4 44	10 48	6 18
2	Szrêda	Achiil	Mrtvecov d.	 6 45	4 42	11 55	7 26
3	Csetrtek	Viktor	Hubert pk.	 6 46	4 40	12 45	8 43
4	Pétek	Károl	B. szv. Kár. †	 6 48	4 39	1 19	10 2
5	Szobota	Imre	Imre hg.	 6 49	4 38	1 42	11 19
Evang. Mátaj 9. 18 – 26 Epist. Kol. 1. 9 – 14.							
6	Nedela	Po sz. tr. 24	Szv. tr. 25	 6 50	4 36	2 4	—
7	Pondêlek	Rudolf	Engelbert	 6 52	4 35	2 20	0 34
8	Tork	Gottfrid	Gottfrid	 6 54	4 33	2 34	1 43
9	Szrêda	Tivadar	Tivadar	 6 55	4 32	2 48	2 51
10	Csetrtek	Luther M.	szv. András	 6 57	4 30	2 59	3 57
11	Pétek	Márton	Márton pk. †	 6 59	4 29	3 18	5 6
12	Szobota	Jónás	Márton m	 7 0	4 28	3 37	6 13
Evang. Mátaj 25 15 – 28 Epist. I. Thess. 4. 13 – 18.							
13	Nedela	Po sz. tr. 25	Szv. tr. 26	 7 1	4 27	4 0	7 22
14	Pondêlek	Kleinentina	Jozafat m.	 7 3	4 26	4 30	8 22
15	Tork	Leopold	Gertrud d.	 7 4	4 24	5 9	9 33
16	Szrêda	Oltmár	Ödön pk.	 7 6	4 23	6 0	10 31
17	Csetrtek	Hortense	Szv. Gregor	 7 8	4 22	7 0	11 27
18	Pétek	Ödön	Peter †	 7 9	4 21	8 8	11 55
19	Szobota	Erzêbet	Erzêbet	 7 11	4 20	9 21	12 24
Evang. Mátaj 25. 31 – 46. Epist. II. Thess. 1. 3 – 10.							
20	Nedela	Po sz. tr. 26	Szv. tr. 27	 7 12	4 19	10 35	12 47
21	Pondêlek	Olivér	B. D. Mária	 7 13	4 19	11 51	1 6
22	Tork	Cecilia	Cecilia	 7 14	4 18	—	1 23
23	Szrêda	Kelemen	Kelemen	 7 15	4 17	1 7	1 40
24	Csetrtek	Emma	Iván	 7 16	4 15	2 27	1 57
25	Pétek	Katalin	Katalin m.	 7 19	4 14	3 50	2 17
26	Szobota	Milos	B. szv. János	 7 20	4 13	5 17	2 42
Evang. Mátaj 21. 1 – 9. Epist. Rim. 13 11 – 14.							
27	Nedela	Advent 1.	Advent 1.	 7 21	4 13	6 49	3 15
28	Pondêlek	Stefania	Steván ap.	 7 22	4 13	8 17	4 1
29	Tork	Noé	Szturnin	 7 23	4 12	9 34	5 3
30	Szrêda	András	András ap.	 7 25	4 12	10 33	6 19

Mejszeca houd pouleg Herschela: 1–5 lejpo, mlácsno, 5–14 szneg, vetrovje, 14–30 premenývno.

Prvoga je dén 10 vör 1 minut dúgi, do konca mejszeca 1 vöro 14 minut krátsisi.

Regule vrejmena : Na vszèszvécov dén vszècsi doj z
cera (drovnicás rászt) edno véko, cs
je od znôtra szúha: de trda; csi je
vla'zna: de mokra zima. Csi je té dén moker: zima bode mlácsna;
csi je pa vedrni: mocsno sznézno zimo znamenúje. Csi je Mártona
(11) gôszl prszcsonta erdècsa: velki mraz; csi je béla: doszta szné-
ga; csi je csarna: de'zd'zevna jeszén i zburkana zima bode. Kakse
vrèmen je na O'zèbetovo i Katalènovó: táksi bode cèli december.

Vszáko tèlo je, kak tráva. (E'zaiás 49, 6.)

Známo pa, ka onim, ki Bogá lúbijo, vsza na dobra szlü'zijo.

(Riml. 8, 28)

Ár Bôg tim 'gizdávím prôti sztoji: tim poniznim pa dá milosco.

(I. petr. 5, 5)

NOVEMBER

Mejszeca premenývanya :

5-ga ☉ 7 vöri 50 minut, 13-ga ☽ 8 vöri 28 minut, 21-ga ☾ 8 vöri
58 minut, 28-ga ☀ 1 vöri 43 minut.

V-novembri :

Szilja resétanye. Mlènye na zimò. Krumpise i kukoricó prebèrati.
Globoko práhsenye. Gnojítev. Vötrènye. Szamo dvôjega poláganya za-
csétek. Krmlenke dobro krmiti i obilno nasztilati. Perotnino dobro
krmiti i napájati. Szadovryáka kopanye. Cepik szadjenye i notri po-
vijanye. Ribizlina sibja bránye. Szadovenoga drevja sztèblovja csis-
csenye. Petri'z i spenôt oszipati i z lisztjom pokriti. Za gorice grünt
rigolèrivati. Most szpuniti. Bélo vino ob strtim, to erdècse pa ob
drúgim pretocsiti.

December má 31 dní, Proszinec.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.		Szünca		Mejszeca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Csetrtek	Elza	Elig pk.		7 26	4 11	11 15	7 41
2	Pétek	Aurélia	Bibiana d. †		7 27	4 10	11 45	9 3
3	Szobota	Olivia	Xav. sz. Fr.		7 29	4 10	12 8	10 20
Evang. Lukács 21. 25 36. Epist. Rim. 15. 4-13.								
4	Nedela	Advent 2.	Advent 2.		7 30	4 10	12 25	11 32
5	Pondélek	Vilma	Szabbasz ap		7 31	4 9	12 40	—
6	Tork	Miklós	Miklós		7 32	4 9	12 55	0 40
7	Szrêda	Ambrus	Ambrus pk.		7 34	4 9	1 9	1 49
8	Csetrtek	Márija	Márija		7 35	4 9	1 29	2 56
9	Pétek	Natália	Fourir Pet. †		7 36	4 9	1 42	4 3
10	Szobota	Judit	Melkiadesz		7 36	4 9	2 4	4 12
Evang. Mátaj 11. 2-10. Epist. I. Kor. 4. 1-5.								
11	Nedela	Advent 3.	Advent 3.		7 37	4 9	2 32	6 20
12	Pondélek	Gabriella	Otilia d.		7 38	4 9	3 8	7 26
13	Tork	Luca	Luca d.		7 39	4 9	3 55	8 25
14	Szrêda	Szilárdka	Nikár K. ††		7 40	4 9	4 53	9 16
15	Csetrtek	Johanna	Valérián pk.		7 41	4 10	6 1	9 56
16	Pétek	Albina	Etelka ††		7 41	4 10	7 11	10 28
17	Szobota	Lázár	Lázár		7 42	4 10	8 25	10 52
Evang. János 1. 19-28. Epist. Filip. 4. 4-7.								
18	Nedela	Advent 4.	Advent 4.		7 42	4 10	9 39	11 11
19	Pondélek	Viola	Pelágia		7 43	4 11	10 53	11 29
20	Tork	Teofil	Timoth		7 44	4 11	—	11 45
21	Szrêda	Tomás	Tomás ap.		7 45	4 11	0 9	12 1
22	Csetrtek	Zeno	Zeno m.		7 45	4 12	1 27	12 19
23	Pétek	Viktoria	Viktoria d. †		7 46	4 12	2 46	12 40
24	Szobota	Ádám i Éva	Ádám i É. ††		7 46	4 13	4 15	1 7
Evang. Lukács 2. 1-14. Epist. Titus 2. 11-15.								
25	Nedela	Koledni sz.	Koledni sz.		7 47	4 14	5 42	1 46
26	Pondélek	Stevana m.	Stevana m.		7 47	4 14	7 6	2 39
27	Tork	János	János ap.		7 47	4 15	8 15	3 48
28	Szrêda	Kamilla	Drov. decé d.		7 47	4 16	9 6	5 10
29	Csetrtek	Dávid	Tomás pk.		7 48	4 17	9 42	6 35
30	Pétek	Zoárd	Dávid †		7 48	4 18	10 9	7 57
31	Szobota	Szilveszter	Szilveszter		7 48	4 19	10 29	9 14

Vrejmena houd pouleg Merschela: 1-4 trdi mraz, 4-14 csiszto mrzlo vrejmen; 13-20 szneg i vibér; 20-27 premenyávno; 27-31 szneg i de'zd'z. Prvoga je dén 8 vör 45 minut dági, do 21-ga escse 19 minut krátšisi, potom 5 minut priraszté. — Zima sze zacšne 22-ga ob 2 vöri 15 minut.

Regule vrejmena : Csi na szvêto nôcs zdôc (odzhoda veter) pise: kûgo; csi vedrnyek (od zâhoda): pomor; csi jûg: beteg; csi szever: dobro leto znamenûje. Csi na sztâro nôcs de'zd'z ide, na gojndno pa szunce szija: te sze trôstajmo dobroga pôva. Ali csi je nôcs i dén glihno vrêmen, teda lahko govorimo:

Szylveszter je dobro szpuno,
Leto bode dobro puno!

Csi je proszinec zelêni,
Vûzem bode szne'zêni;
Csi na szvêto nôcs sznêg ide,
Teda dobro leto pride.

Csi prvoga szunce szija,
V-leti de velka vrocsina:
Te drûgi pa csi de szvekli,
Drâgocsa od toga viszi.

Tak je lûbo Bôg ete szvêt, da je sziná szvojega jednorodjeno-ga dao, da vszâki, ki vu nyem verje, sze neszkvâri, nego mâ 'zitek vekivecsni. (Jan. 3, 16.)

DECEMBER

Mejszeca premenyâvanye :

4-ga ☉ 10 vöri 45 minut, 13 ga ☽ 3 vöri 21 minut, 20-ga ☾ 9 vöri 22 minut, 27-ga ♀ 12 vöri 22 minut.

V-decembri :

Sznêg odmetâvati. Léd voziti. Drva voziti. Gnojiti. Szkôrnatî sznêg z-szvinyâmi szpotrêti. Trâvnikè z-gnojsnicov polêvati. Konye podkovati dati; mlâde 'zrebce, 'zrebice, teocsice voziti vcsiti. Prâszce z-jecsménom krmiti. Perotnîne na toplom dr'zânye. V-jeszén poszadjeni cepik zemlô z-gnojom pokriti. Szeménye vötriti, pobérati. Rigolêranye. Kolje réditi za gorice i. t. v.

Vrban. (K-regulam vrêmeni v-májusi.)

Jasz szem szvéti Vrban, z-goricami ravnam !
Csi mraz i szláno dam, vsze delo je zaman.
Ali da rad 'zijam, szladko vince pijam:
Vrêh od mraza, tocsé varjem ino csúvam.

Csi na szvoj dén lepô szunci szijati dam,
Tak trsztje z-grôzdekmi vsze napunyeno mam,
V-jeszén z-szladkov 'zupov lagve napunyávam,
Z-sterov szí szrdce v-túgi razveszeljávam.

De'zd'z, megleno vrêmen z-pazkov odvrnyávam,
Vrêmena hôd lepô, csedno poravnávam :
Da pôv bode lêpi i szád nê csrvívi,
Vrban med mrzlimi szvéti prijaznívi.

Pongrátz, Szervác, Bon'fác, csi sze vtegújejo :
Z-mrazom nárasz, lüdí csi posztrahsújejo :
Jasz sze nyim preprêtim, nyi skodo poprávím,
Nyí oblászt poterein, vsze na dobro szprávím!

Tô jasz VRBAN právim.

MIHAEL VLAJ

manufakturna in modna trgovina
LJUBLJANA — Wolfova 5. — pri Zvezdi.

Tvorniška zaloga vseh vrst sukna, platna,
perila, odej, preprog i. t. d.

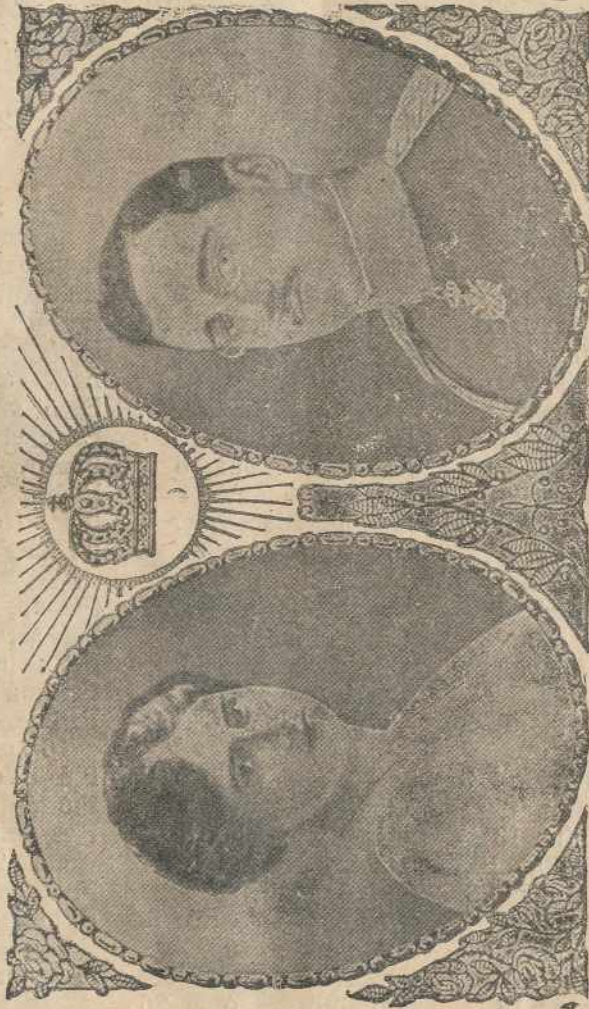
na malo in na veliko.

Razpošila se tudi po pošti.

Naročila nad Din 500.— poštnine prosto.

DOBRO BLAGO! NIZKE CENE!

Királyi pár.

Imémdnévi.

- Á**bel, január 2.
 Ábrahám, aug. 16.
 Adalbert, szept. 27.
 Ádám, szept. 9.
 Adám, Éva, dec. 24.
 Adél, január 29.
 Adolár, ápr. 21.
 Adolf, febr. 12.
 Adorján, márc. 5.
 Agota, január 11.
 Agnes, január 21.
 Agoston, aug. 28.
 Akos, február 27.
 Aladár, március 11.
 Alajos, június 21.
 Albert, április 23.
 Albin, március 1.
 Alfréd, február 23.
 Alice, június 23.
 Almos, február 20.
 Amália, jul. 10., okt. 7.
 Ambrus, április 4.,
 december 7.
 András, február 4.,
 november 30.
 Angelika (Angyalka),
 május 31.
 Anna, febr. 19., jun. 2.,
 július 26.
 Antal, jan. 17., jun., 13.,
 július 5.
 Antónia, július 13.
 Antónius, május 10.
 Apolónia, január 28.
 Aranka, február 8.
 Arisztid, április 27.
 Armin, május 10.
 Arnold, június 18.
 Aron, április 2.
 Arpád, március 31.,
 december 11.
 Artur, január 22.
 Atanáz, május 2.
 Attila, január 7.
 Augusztá, dec. 18.
 Aurél, október 5.
 Aurélia, december 2.
 Avell, András, nov. 10.
Baláz, február 3.
 Bálint, február 14.
 Barnabás, május 18.
 Beatrix, július 29.
 Beata, január 1.
 Béla, április 23.
 Bella, június 2.
 Benedek, március 21.
 Benjamin, márc. 31.
 Bernát, május 20.
 Berta, augusztus 6.
 Bertalan, aug. 24.
 Bertold, jul. 27. nov. 27.
 Bódog, jan. 14. nov. 20.
 Boldi'zár, január 6.
 Bonifác, május 14.
 Borbála, december 4.
 Bruno, október 6.
Cecilia, november 22.
 Ciril, július 7.
 Ciprián, szept. 26.
 Cyrjék, augusztus 8.
 Cyril, február 9., már-
 cius 29.
Damaskus, dec. 11.
 Dániel, július 21.
 Dávid, december 29.
 De'zö, május 23.
 Dénes, október 9.
 Domonkos, aug. 4.
 Dorottya, február 6.
 Dömötör, október 26
Eduárd, márc. 18., má-
 jus 26., október 13.
 Edith, szeptember 16.
 Egyed, szeptember 1.
 Elek, július 17.
 Elemér, február 28.
 Eleonóra, február 21.
 Ella, február 10.
 Előd, október 22.
 Elvira, február 10.
 Elza, december 1.
 Emánuel (Manó), már-
 cius 26.
 Emil, május 28.
 Emilia, július 19.
 Emma, április 19.,
 november 24.
 Engelbert, nov. 7.
 Ernesztina, aug. 29.
 Erhardt, április 9.
 Erika, augusztus 31.
 Ervin, április 26.
 Ernő, január 12.
 Er'zébet, novemb. 19.
 Eszter, május 24.
 Etelka, október 8.
 Eva, december 24.
 E'zaiás, július 6.
Fábián, január 20.
 Farkas, sept. 1. aug. 23.
 Felix, június 9.
 Ferdinánd, május 26.
 Ferene, jan. 29., jun.
 16., okt. 4. i 10.
 Flóra, június 10.
 Flórián (Flóris), máj. 4.
 Franciska (Fáni), már-
 cius 9.
 Frida, május 6.
 Friderika, szept. 20.
 Frigyes, július 18.
 Filip, máj. 1. 26. aug. 23
Gábor, március 24.
 Gábiella, dec. 12.
 (Gál) Gallus, okt. 16.
 Gáspár, január 6.
 Gedeon, március 28.,
 október 10.
 Gellért, szept. 24.

- Genoveva, január 3.
 Gergor, március 12.,
 nov. 17. (Csod.)
 Gertrud, március 17.
 Géza, február 25.
 Gizella, május 8.
 Gottlieb, március 6.
 Gottfried, nov. 8.
 Guidó, szeptember 12.
 Gusztávjan. 16 márc. 29
 Gyöngyike, okt. 23.
 Győző, november 3.
 Gyüri, április 24.
 Gyula, április 12.
- H**edvig, október 17.
 Helga, október 3.
 Helén, október 14.
 Henrik, július 15.
 Hermin, április 13.
 Hilda, szeptember 3.
 Hubert, március 20.
 Hugó, április 1.
- I**bolya, augusztus 7.
 Ida, április 13.
 Ignác, febr. 1., július
 31., október 23.
 Illés, július 20.
 Ilma, április 18.
 Ilona, augusztus 18.
 Imre, november 5.
 Ince, július 28.
 Ipoly, augusztus 13.
 Irén, október 20.
 Irma, május 3.
 Iván, június 24
 Izabella július 12.
 Izidor, március 30.,
 április 4.
 Izó, augusztus 26.
- J**akab, máj. 1., jul. 25.
 Janka, május 24.
 János, november 24.,
 december 27.
 Jenő, július 13.
 Jeromos, szept. 30.
- Jób, szeptember 27.
 Johanna, dec. 15.
 Jolán, november 20.
 Jónás, november 12.
 Jonathán, május 11.
 József, február 4., már-
 cius 19., augusztus
 27., szeptember 18.
 Judit, jul. 30., dec. 10.
 Julia Juliána, február
 16., május 22.
 Julián, január 9.
 Jusztin, június 16.
 Jusztina, szept. 16.
- K**ajetán, április 22.
 Kaliszt, október 14.
 Kálmán, október 13.
 Kamil, Kamilla, de-
 cember 28.
 Károly, jan. 28., nov. 4.
 Karolin, február 2.
 Katalin, febr. 13., ápr.
 30., november 25.
 Kázmér, március 4.
 Kelemen, nov. 23.
 Keresztély, április 3.
 Klára, augusztus 12.
 Klementina, nov. 14.
 Kleofás, szept. 25.
 Klotild, június 3.
 Kocsárd, április 19.
 Kolo'z, október 30.
 Konrád, február 18.
 Konstantin, február 1.
 Kornél, július 3.
 Kornélia, március 3.
 Kristóf, március 15.
 Krisztián, március 13.
 Krisztina, július 24.
- L**ajos, aug. 19. i 25.
 Lampert, szept. 17.
 László, június 27.,
 augusztus 8.
 Lázár, december 7.
 Laura, június 17.
- Leander, február 28.
 Lehel, augusztus 2.
 Leó, április 11.
 Leókadia, december 9.
 Leona Leontine, jan. 4.
 Lenárd, november 6.
 Lenke, április 29.
 Lidia, április 8.
 Lilli, július 11.
 Lipót, november 15.
 Livia, április 6.
 Lóránt, jannár 15.
 Lothár, január 27.
 Lőrinc, augusztus 10.
 Luca, december 13.
 Lujza, március 2.
 Lujzi, június 21.
 Ludovika, szept. 14.
 Lukács, október 18.
 Lukrécia, július 9.
- M**akár, január 2.
 Magda, május 27.
 Magdolna, július 22.,
 augusztus 3.
 Malvin, október 1.
 Manó, március 26.
 Marcel, január 9.
 Marcion, április 26.
 Margit, jun. 10., jul. 20.
 Mária, augusztus 15.,
 szept. 8., dec. 8.
 Mária-Magdolna, ju-
 lius 22.
 Marianna, nov. 1.
 Marko, április 25., ju-
 nius 18., október 17.
 Márta, július 29.
 Márton, nov. 10. i 11.
 Mártonka, január 30.
 Máté, szeptember 21.
 Matild, március 14.
 Mátyás, február 24.
 Medárd, június 8.
 Melánia, január 10.
 Menyhért, aug. 22.
 Metod, július 17.
 Mihály, szept. 29.

Miklós, december 6.
Miksa, október 12.
Milos, november 26.
Móric, szeptember 22.
Mózes. május 16.

Mándor, május 30.
Napoleon, május 7.
Nikodém, szept. 15.
Nóé, november 29.
Norbert, június 6.

Odó, november 18.
Oktávián, márc. 22.
Olga, július 27.
Olivér, november 21.
Olimpia, március 10.
Orsóla, október 21.
Oszkár, július 31.
Oszvánd, augusztus 5.
Ottó, március 23.
Ottmár, november 16.
Ottokár, jul. 2., nov. 4.
Ottília, december 16.

Ödön, november 16.
Özéb, augusztus 14.

Pál, jan. 25., márc. 7.,
június 26., 29. i 30.
Paula, márc. 22., ju-
nius 3.

Paulina, június 22.
Péter, Pál, június 29.
Péter, jan. 31. febr. 22.
ápr. 29. máj. 19. aug.
1., okt., 19., dec. 5.

Petra, október 3.
Petronella, május 31.
Piroska, jan. 18., no-
vember 28.

Pius, máj. 5., jul. 11.
Pongrác, május 12.

Rafael, jun. 20. okt. 24.
Ráhel, február 4.
Rajner, június 17.

Rebeka, szeptember 2.
Regina, szeptember 7.
Rező (Rudolf), ápr. 1.
november 7.
Rihárd, április 3.
Röbert, június 7.
Rókus, augusztus 16.
Róland. május 29.
Roman, augusztus 9.
Roza, augusztus 29.
Rozália, szept. 4.

Salamon, október 24.
Samu, augusztus 21.
Sándor, február 26.
március 18.

Sara, január 19.
Sarolta, május 19.
Sebestyén, január 20.
Simeon, február 18.
Simon, jan. 5., okt. 28.
Stefánia, nov. 28.
Stefán, augusztus 20.,
december 26.

Szabina, február 20.,
október 27.

Szaniszló, nov. 13.
Szervác, május 13.
Szeverin, január 8.
Szeverian, február 21.
Szidonia, június 1.
Szilárd, április 22.
Szilveszter, dec. 31.
Szinér, december 12.
Szylvia, november 26.

Tomás, március 7.,
december 21. i 29.

Tacián, január 12.
Tadé, január 24.
Terézia, július 8., ok-
tóber 15.

Tekla, szeptember 23.
Teodora, szept. 11.
Teofil, december 20.
Tibold, július 1.
Timon, április 19.

Tibor, ápr. 14. aug. 11.
Titusz, január 4.,
szeptember 18.
Tivadar, április 20.,
november 9.
Tóbiás, június 13.
Tódor, február 7.
Trikráli (Gáspár,
Menyhért, Bolti'zar),
január 6.

Ubul, május 17.

Valér, december 15.
Valéria, április 28.
Valter, július 16.
Vazul, június 14.
Vendel, október 20.

Vencel, szept. 28.
Veronika, július 9.
Vid, június 15.
Vidor, január 13.
Viktor, szeptember 5.
Viktoria, dec. 23.
Vilmos, január 10.
Vilma, december 5.
Vince, április 5., ju-
lius 19.

Viola, december 19.
Virgil, november 27.
Virgilia, január 31.
Vrban, május 25.
Vouri, július 4.

Wladimir, július 24.

Xavér, (Ferenc), de-
cember 3.

Zakariás, szept. 6.
Zita, április 27.
Zoárd, december 30.
Zoltán, június 23.
'Zigmond, május 2.
'Zofia, május 15.
'Zolt, április 10.
'Zu'anna, február 19.

Sztô lét sztaroga proroka pro- roküvanje na 1932-to leto.

Nôv' leto je prislo, sztáro pa odislo,
Zdâ 'ze vszáki zná, ka nyemi je v-tál prislo.
Nakelko szo sze nyemi 'zelé szpunile,
V-ednom drúgom szo ga bogme prav vkanile.
Kak szi je stoj poszlao, v-tak' poszteli je szpao,
Ka trbê k-bláj'zensztvi, de potom bole znao.

Eto nôvo leto de li on'mi dobro,
Sto postúje i má v-rédi szvoje delo ;
Sto je pa nemáren, dela sze ogible,
Onoga veszeljé i szreca odide.
Zát' sze tak pripravmo v-etom nôvom leti,
Da gedrni, szkrbni bomo vuvszem deli.

Zíma de pacs mrzla, tô szi zamerkašte,
Z-letosnyi drv szi kaj na zimô sparajte,
Ali tè mráz nede szêjanyi na skodo,
Csi je pricájti prav vu zemlô szprávleno.
Szanik de sze iszkro, szanavke skripale,
Csi de pa de'zd'zilo, plécsa sze mocsale.

Ki szkrb má na szébe, vádi szvoje têlo,
Ogne sze ga beteg, csrsztvi bode cêlo.
Ali, kí nemára, nepázi na zdrávje,
Cecali ga bodo vrácsi, patikárje.
I da je csloveka zdrávje nájevksi kincs,
Kaksté szi prémocsen, zyôn nyega nemas nics.

Csi sze nam poszrecsi zímo pre'ziveti,
Szprotolêtje sze má pá zanyôv zacséti,
Szprot'lêtje je leta eden nájjaksi dêl,
Pozdrávlamo je z-szrdca, z-dúse ino têt'.
V-szprotolêtji prido nazâ lêpe ftice ;
Strk, 'zerjáv, grlice, golôbje, lasztvice.

V-tom leti sze doszta junákov o'zeni,
Rávno telko devojk de tûdi slo k-mô'zi.
I kak sze zemla vu nôvi gvant oblecsé,
Tak doszta junákov de rob szvoje 'zené.
Kata, Lêna, Trêza, Peter, János, Ferko,
Sze bodo zdávali v-fasenszko nedelo.

Polodelci de sze tûdi prav godílo,
Vgájao de lêpi de'zd'z, vsze de raszlo hitro,
Szprot'lêsnya szejátev v-priprávlanoj zemli
Z-trôstom napuni kmeta v-dúsi i v-szrdci,
Obilen szád prineszé v-zétve vrêmeni,
Csi de Bôg pomágao, — sztálno veri meni.

Leto de — kak — lajszko — nikelko szmecseno
Z-vihérmi i szlápmi zrákom napunyeno.
Mogôcse, ka tiho leto bomo meli, —
Mogôcs' de szúh'csa, — obláki neo grmeli,
Csi bár zburkanye zráka eti i tam bode,
Hitro vsze odide, — miné od vsze skode.

V-leti szi gazda na drúgo naj nemíszli,
Kakda, kak nâhitre 'zétvo szprávi doli,
Ár, csi sze k-zétvi mûdno, szlabo pripravla,
Zámüdnosztí nájem szi szam szebi szprávla,
Tak nyemi szejátev nebode obilna,
Skegyen, párma i klêt bode brezi szilja.

Topla bode jeszèn, csi ka v-ednoj nôcsi
Mraz, szlána nevedôcs z-nébe dol'nepôcsi.
Kukorce trganya vrêmen sze priblíza,
Pun bode kukorcсныák i na pôdi hí'za,
Ali tüdi sze ti zná tô pripetiti,
Ka ti v-nyê plesznívoszt zná doszta szkvariti.

Csi de puno trszjtje, dobra brátva bode,
Lagvi sze szpunijo dobre szladke 'zupe,
Ali csi kastiga príde na gorice :
Filokszêra, ali sze grozdje oszíple,
Teda bogme nebos vedo brati nika,
Meszto mosta bode kiszila pikola.

V-jeszén csúva! máhro, nê jo zapüsztiti,
Rédno obravnávati ino nyê dvorití.
Navsze kraje sze beteg, küga szka'zúje,
Záto jo vari, da sze ti nevra'zúje.
Nê sze trbê záto szamo presztrahsiti,
Nê z-vúvci, nego z-vesenim vrácsom vrácsiti.

Prídejo páli dúgi zimszki vecsèri,
Pocsívajte, al' nebojdite vtraglívi.
Vszedugonê prídejo kolin vrêmena,
Veszeljá 'zalódca, gúta polêvanya,
Gosztívanya tüdi bodejo dr'zána,
Bode jeszti, piti i prebrána hrána.

K-koncovi vszém 'zelém dober zimszki 'zítek :
Zdrávje, blagoszlov, mir, blá'zeni prebítek.
Mête pune kámre, kletí, peovnice,
En' k-tomi drúgomi prijaznívo szrdce.
Vu jedinsztvi 'zívte vszi, sztári i mládi,
Tô vam 'zelê z-szrdca prorok sztólét sztári !

Znôva prihájajo one nase sztáre bolecsine, gda sze vremen premenyáva. Pri bolenyi gláve, zobi, rok, nog i za celo telo, pri reum t'csni trganyi i escse pri drúgi je Felerov Elsafluid ono že vise 35 let vöszprobráno dobro sredsztvo právi blagoszlov pri hí'zi. Nüca sze odzvöna i odznotra. Dobi sze povszédi, poizküszni gla'zek 6 din., dvojni 9 din. Cse ga ne dobite, narocsite szí po posti koncsi za 62 din. naravnoszt od lekar-nara EUGEN V. FELLER, Stubica Donja št. 110. Savska Banov. Za 'zelodec pa: Elsa-kruglice 6 skatülic za 12 D'n.

Mér vám boždi!

Jezus, kak gôszt.

Vbôgi cslovek, prôszti te'zák,
 Decé má povôli szirmák, —
 Vu teskom deli obrûdi,
 Lacsen szî széde k-obêdi.
 Obed je szirmaskî — kak szam —
 Csîszta 'zupa, — ah nê z-meszom.
 I té je lepô pomali,
 Gonijo jo v szkledi kôli.
 Szirmák te'zák, kratek cslovek
 Prvle, kak bi jo on bô'zek,
 Vküp dene roké i moli, —
 Vsza dr'zina za nyim voli.
*„Hodi Jezus, ti gôszt nas boj,
 Blagoszlovi nam té dâr tvoji!“*

Jezus tam zgoraj vu diki,
 Radoszt náide pri szirmáki,
 Bôga z szrdca prosnyo csîszto,
 Gorpoiscse meszto tîszto. —
 Vandrara kêp gori vzeme
 I k toj máloj hûti ide, —
 Szkloncka po dveraj namali,
 Csi szlobodno notri idti?
 — Obrûdo szem v-dúgoj pôti,
 Rad bi proszo malo jeszti.

Szirmák te'zák i dr'zina
 Potnika rada prestîma:
 „Mî bogme szlabo 'zivéno,
 Ali ka mámo, ti dámo.
 Hodi k-nam, k-sztoli szî szedi
 Z-szrdcá dámo, li szî vzemi!“
 Jezus vzeme tûdi 'zlico,
 Zácsa grabiti 'zupico;
 'Zupe ga doszta dohája
 Trdo vu nyê nenahája.

Jejo tak szirmastva hráno,
 Mírovno szî jo raztálajo.
 I kak jo jejo, v'zivajo,
 Gosztá vrêlo ponûjajo:
 Priâtel, szamo li jejte,
 Rad' vam dámo li nûcajte.
 I kak tak gosztá rátajo,
 Zupo 'zmáhno po'zérajo:

Právi mati: „Znás, ka ocsa?
 Da je dobra dnesz tá 'zupa!“
 Ocsa ercsé: „prav más mati,
 Nikak je nemrem niháti,
 Dugo lét 'ze vküper jêva,
 Tákse szva nigdâr nê jela!“

Ercsé pá mála deklica.
 Bete'zna je szirôtica:
 Od té 'zupe jasz ozdrávim,
 Csütim, ka sze od nyé zvrácsim.
 „Jasz tû, právi pojibics, csütim:
 Vré krv v-meni i tak mîszlim,
 Ka szem kzepek, kak ti velki,
 Delao bi, kak kaksté moski!“
 — Tak vszi ti ovi ménsi
 Právjio vszi v-ednom glászi:
 No, toj hráni nega pára —
 Bôgse ni en' král nevdábli!

**

Kak blá'zena zadovolnoszt
 Obvzeme vszákoga radoszt,
 Mládî, sztári 'zmáhno jejo —
 Ka zaká? — szamî nevejo.

Kapa te gôszt? . . . lepô szedi
 Na napozslonyátom sztolci
 Gléda, szmehé sze vu szebi,
 Veszéli szo pri obedi.
 V-diki nyemi plava gláva,
 Tejlo nidna meglá gráta.
 Szvekla zvêzda sze pokáze,
 Jezus lehne, liki zdénye.

Kak szo gor' zglédnejo krotko,
 Vandrari je prázno meszto . . .
 Sto je bio on? Kam je mino?
 Lehko sze ráncs nê naszito? . . .
 Szrdcá nyim z-csaszom obszéde
 Prerazménye — rêcs sze csûje:
*Szladki Jezus, dîka tebi,
 Prinász szî bio naobêdi,
 Blagoszlovo szî nam hráno,
 Vesino 'zmáhno i nászino!*

BUZINCI.

Napísžala KOLOSVÁRI BERTA.

Vu ladnoj szenci buzinszko-
ga logá sztoji buzinszki mlin.
Koliža veszélo klepecsejo szvoj
peszem: Bode krüh, bode krüh!
Ledave válovje sze szúcse i me-
cse, rasztje sze zible i lisztje
nemílo sepecse od cvetécse vé-
szi; stera je nigda eti sztála.

Du'ze kak sztó lét szo tör-
ki nad Vogrszkomországi i 'z-
nyim nad nasov krajinov gosz-
podúvali. Z grozov cstémo sztá-
ra pizšma oni tú'zni csaszov,
kak necslovesko szo z-nami
ravnali.

Vu Rakicsanszkom grádi je
bila kaszárna i tam sze je držao
nase krajine poveljnik. Visji po-
veljnik je bio kani'zanszki basa.

* * *

Fasenik je bio, ali vu Ra-
kicsani je vsze tak tiho biló, tak
da bi pri vszákój híži mrtve-
ca meli.

Poveljnik je mu'ziko doli
povedao, ali csi bi jo rávno
dovolo, sto bi vüpaó plészat idti,
gda szo töršzki szoldácke gda-
koli szamo med mérne pivce
vdarili, nyé bantúvali, dosztakrát
escse szpoklali.

Buzinszka véš je dale i
bole na szkritom meszti bila. Tú
szo vküp prisli Buzincsarje i
Rakicsanci, ka bi po nasega ná-
roda segi plészali za dúgi lén i
za debelo repo.

Jókale szo goszli, cvilo je
klarinet, ali práve vóle li né
biló. Po pleszi szo sze decski
na szrteo posztavili i zacsnoli
to 'zalosztno peszem:

„Primi, brátec, kupico
Bóg ti daj na zdrávjico!

Bóg vej, csi kleti
bodemo na szvétí
vküp 'ziveli.“

Goszlarje szo pá zácsali
ígrati, ti mládi plészati. Vu ra-
kicsanszkoj kaszárni szo szí pa
szoldáki zgovárjali, ka zdá gyau-
ri (krsztseniki) szvoj Ramazan
(töršzki szvétek) májo. Tó szo
tüdi zvedili, ka je tam mu'zika,
szamo da nyim je poveljnik osz-
tro prepovedao tá idti.

Dvá mládiva törka, po imé-
ni Ali ino Hasszán szta pa ní-
kak né mogla pomiriti, ka bi
ny'dva né párkrát plészala i né
gyanrdao pitjé, to bláj'zeno vin-
szko kaplico i palinko pi'á.

Vu nocsi szta sze z té ka-
szárne vkradnola i okóli pônô-
csi sze vu ostarijo notri posz-
tavila.

Eden csaszek szta sze pos-
teno oponásala, ali vino jidva
hitro premoglo, zácsala szta
tem mérnim pieszcom vszefelé ne-
prilike delati, 'zenszke i deklíne
nasziljávati i gda szo sze moski
tomi prôti posztavili, szo z-me-
csom na nyé sli.

Bitje sze je zacsnolo, 'zen-
szke, dekle szo brécsale, moske
bránile. Szoldákom szo ro'zjé
hitro vkraj szpôbrali i jidva vu
bitji bujli.

Gda szta 'ze mrtviva le-
zala, je vszákoga groza obisla:
Ka zdá z-nami bô? Decski szo
nyidva gori pôbrali i dalecs no-
tri vu lóg odneszli, tam pod
ednim rasztom grob szkopali i
jiva porédi pokopali.

* * *

Vgojdno rano sze vu ra-

kicsanszkoga gráda dvoriscsi vküpszrávlajo szoldáki, ka do mujstro dr'zali. Vszi szo csiszti vu rédi, ali poveljnik je hitro na pamet vzeo, ka tiva nájbole csrsztviva, oglédni sztarisov sziná, Ali i Hasszán falita.

Zácsao je szpitávati: Sto bi znao, kama szta preminola?

Eden csasz szo szoldáki nikaj nê znali od nyidva, ali gda je dao deres i korbács naprê prineszti, szo vcsaszi pomlili, ka szta sze vu Buzince na mu'ziko ravnala.

Poveljnik je hitro velo konya szedlati i z cêlov csetov sze je neszo vu Buzince na preiszkavo.

* * *

Kak sze je ta nevola v buzinszkój ostariji zgodila, szo vszi pivci razcsrknoli. Nájvecs ji je nancs racsuna nê poravnalo. Szami domácsi lüdjé szo bili, ostarijás je dobro znao, ka 'ze pridejo na racsun.

Ali véksa briga nyemì je bila krváve sztené i szrteo szpucati, potrête sztôce popraviti, szpotrête rocske v racsun vzéti i nikam szkriti.

Dobri szoszidje i szoszide szo nyemi vu tom deli pomágalì, tak gda je te poveljnik na to preiszkavo prisao, je 'ze vsze z véksega vu rédi bilô.

Obprvim pita za rihtara i z-tem ide vu ostarijo. Vescsarje szo sze okôii zbêrali.

Rihtar, vu posteneyj obsztarani mô'z je poisztini povedao, ka ino kak sze je godilo. Kak szo törki mu'ziko gori sztávlali, pleszcom pleszkinye zîók trgali i vövlekli, ka bi je onecsasztli. Na tó szo sze zácsali lüdjé posztávlali. Nyidva szta pa zmecsi

sla na 'zenszke i moske, vise dvajszeti lüdi szta oranila i szamo te szo sze nasi zácsali brániti. „La'zes, gyaurszki pesz!“ Je odgovoro törzski poveljnik i toga postenoga szêroga mo'zá vu obráz vcseszno szvojjim remenim korbácsom.

Rihtara szo szkuzé pobile, krv szì z obráza zbriszao.

Ti pôleg bodôcsi vescsarje szo potrdili rihtarovo izpoved.

Te je je törzski poveljnik vu lôg gnao, tam szo mogli pokázati, gde szta Ali i Hasszán pokopaniva. Hitro szo mogli noszolnice napraviti, mrtvece na nyé polo'ziti, vu vész prineszti, tam szo je na kôla djáli i rihtar je mogao vu Rakicsan odpelati dati.

Poveljnik je pa cêlo zgodbo napiszao i pred kan'zanszkoga baso poszla. Náj szôdi on, ár on je nê tak cseden, ka bi vu toj zádevi znao szôd prineszti.

Kan'zanszki basa je pa hitro szvoj szôd prineszao: „Vzemte vész okôlik i vu'zgite zevszem, ka vu nyoj 'zivé i prebiva.“

Grozen je bio te szôd, szam rakicsanszki poveljnik sze je zagrežno. gda ga je csteo, ali tû posztávlanya nê bilô.

Ali tak nôri je dônok nê bio, ka bi vsze vu'zgaü dao, prlé szo mogli szziromácke pávri vsze szilje, melo i ka szo pri hizaj vrédnoszti meli, na kôla nalo'ziti, szvojo márho naprécsti, ro'zeno máro za kôla privézati. Te szo szì szoldáki na kôla szeli i tó vrédnoszt odpelali. Napelávali szo je, ka sze nyim nikaj hífdoga ne zgooí, csi nyim szvoje péneze tá dájo. I gda szo je od vszega opüsztili, te szo vész gorivu'zgali i tak okôli vzéli, ka

'ziva dŭsa nê vujdti mogla. Grozen je bio te szmrten krik tej neszrecsni — i te je vsze tiho grátalo, práji pepeo je bio szamo, gde szo escse pred krátkim csaszom mézni i pascsilivi lŭdjé 'ziveli.

Tak szo törki escse za máloga zroka volo prepravili Hegonce, Obrancsakovce i vecs nasi vesznic.

Gda je tá pogŭbel na Buzince prisla, szta dvá vértá nê domá bilá. Na horvatsko szta na szenye odisla.

pala, tam szta sze szkrivala pred törki, steri szo nyidva tüdi na szmrt oszôdili. Inda szta nê vö vŭpala, szamo rano vgojдно, gda escse niscse nê hodo.

Loski szád i 'zalod nyima je hrána bila i tiszto, ka szo nyima dobri lŭdjé z-szoszedni vesznic prineszli.

Ali eti szta tüdi nê mirá mela. Judasko plemen je dneszden nê vesznolo, te sze tüdi najso cslovek, kí je izdao. Ali drŭgi szo nyim naprê nazvêsztili i

Evang. Diacski Dom v Murszki Szoboti.

Na pôti szta 'ze zvedla od toga necsloveskoga szôda i od vnicsenyá vszega, ka szta mela i ka nyima je na etom szvéti nájdragse bilô, od 'zen i od lŭbléne decsice. Záto szta itak nê vu tŭhini osztala, gde bi sze lehko pod drŭgim iménom szkrila, domô szta prisla na tô predrágo szlovenszko zemlo, od stêre te peszmar ercsé: V trdnom, milom sorsi ti je tŭ 'ziveti ino mrêti.

Na lukacseszkoj vecsini szta szi pod zemlô lŭknye sŭko-

nyidva szta sze ognola na Rakicsanszki kráj. Tam szta sze escse pár lét mantrala, te je prislo oszlobodjenyé. Törkom szo môcs potrli, nyé vözbili.

Glászila szta sze pred szvoje prvêse zemelszke goszpôde i tê szo nyima nakázali na lŭkacseszkom telko grŭnta, kelko szta na buvinszkom mela.

Vu szrêdnyi moski létaj szta sze znôva o'zenila, nyíva familia escse itak 'zivê vu Lŭkacsevci.

NA NÔVO LETO.

V-etom nôvom mládom leti 'zelém vszákomi, tak domacsi-nom, kak prislekomi, prijátelom i neprijátelom, naj sze vszém tak godí, kak de komi nájbole pravè.

'Zelém onoj sztároj mamici, stera rávno zdá mandiga tá pred oblakmi, naj fal bode psenica, ka szi le'zi kúpi krúh i melo szirôta i nede nyè trpelo sztrádati.

Tô je tô naj szilje bole drágo bode, da sze polodelec rádúje szvojega dela i trúda haszki, le'zi szi kúpi oblèka i drúge potrebsine. Obütel pa jáko fal i tak tüdi oblecsalo.

Oh në tak. Naj bode obütel i gvantanye tüdi drágo, da csevlár, szabó, klobúcsar i vszi mestrí sze tüdi veszeliyo i dobro 'zivéyo v-etom nôvom mládom leti. 'Zivine cèna naj gori ide, da sze posteni kúpec tüdi veszeli 'zitki. I kmet tüdi drágo odá podkrmlene biké, telice i projnike.

Oh në! Ár tô dônok nemrem 'zeleti, naj meszó drágo bode, pa kolbászi, mászt i ocvérki, kak de te zsvivo csesztník, delavec i vszi, kí z-mále plácse morejo 'zivetí? Kí bi tüdi radi pecsénye i pogacse v'zivali. Vszigdár naj bô lépo vrèmen, de'zd'z, sznèg naj nigdár neide, da obütel i oblèka dugo trpi, ne trga sze.

Ohá! De'zd'z naj záto ide kak nájvecskrát, vszigidár, gda, ga trbè. Naj rasztéjo nárasz, obilni pôvi vszega zavolé. Csi sze obütel i oblèka nebode trgala, z-koj de 'zivo sujszter, szabó? I csi de'zd'zévnic nede trbelo, z-koj de 'zivo de'zd'zévnicar, bôtos, tr'zec? I da 'ze ednök od bôtosov gucsimo, 'zelmo naj bôt árenda na polojno szpádne, da do jo le'zi placšivali i blágo le'zi falej dávali.

Szamo, ka tô tüdi nemrem 'zeleti, ka bi sze hi'zni goszpódárje sztatali i kvárni bíli, bole naj sze árenda, kak nájviše podigáva. Naj v-obilnoszti teceš dohotek, v-goszpódára bankoláris, da le'zi kúpi kèpe, knige, da naj piktor, málar i pizsátel tüdi pride k-szvojemi szlú'zi, pod nébov naj vszáki 'zivé, lehko ide v-mozi, v-szinház sze razveszeljávat. Vszi bodejo, kak gedro zdravi, beteg naj nikoga nemantrá.

No, nisterni beteg naj záto bode gdate, doktorje, patikárje, tüdi morejo 'zivetí. Në je rávno potrebnó betegi szmrtnomi bidti, nego li szamo táksemi, z-steroga sze je mogócse kak nájhitré zmocsti i zvrácsiti, ár je pri táksem në zobsztojnszko vódá-

Vsze je mogócse, csi sze proba! Kak bi mogli na példo igrati, csi nigdár nebí probati na kaksem instrumenti? Keliko mu'zikálni talentomov oszftáne naveke mrtvi v-lüdej, kí sze niti neszomnijo, do kakse kúncsnoszti popolnoszt bi doszégnoji, csi bi sze fliszali igrati na steromkoli dobrom instrumenti. Na „dobrom“ instrumenti sze zná, ár bogme od toga je odviszno vsze. Inštrumentom na példo denem, od szvetovno znáne klingentálszke tvornice glaszbil, MEINEL & HEROLD (odávna podri'znica v-Maribori st. 242.-D) szi hitro ino lehko narocsimo, záto od té firme narocsávajo celoga szveta glaszbeniki (mu'zikantje) nájráj sze bi instrumente. Tüdi nasi cstitelje dobijo brezplácno nájnovesi katalog i tüdi návucsno kni'zico „Kak posztánem dober mu'zikant?“ csi ga bodo proszil od zgorne firme zezávajocsi sze na nas kalendari.

vanye, doktora i poteke placсило. Tak nede velika pogübel, csi pride káksi táksi beteg pl. d.: tréslíka, náeszt, gutöv bolezén i kasel.

Doktorje, patikáriusje, cse-sztníci tüdi morejo 'ziveti i vö dati vcsiti deco, záto naj ide vcsenyé tüdi, naj sze podigáva küp bankovcov.

Isztina, ka je tü tüdi në prav velika produkcia, ár ka bode csinili z diplomami vise mere ti vönavcseni? od dvér, do dvér do vandrali, ziskávali velike protekctre, ár je z málov protekciöv 'ze tak nemo-göcse kaj doszègnoti. Záto je rávno në potrèbno naj veliki se-reg bode zevcseni. Bole naj bode ménsa dácsa, da de le'zè k-privátnoj szlú'zbi prídti. Tak miszlim, nebi bilô tó zbo'zno, csi bi sze, kak nájménye dácsé térjalo od vbögi nasi szíromaski podlo'zancöv.

Szamo tó je tü pá briga: z-kój bode teda placšüvano vojástvo, uradnistvo, redovníki, pokojenci, vucsitelje, birövje i Bög vé sto vsze, ki vszi 'zalödce májo? — Dácsa je tak bogme tüdi potrèbna. Potrèbna bogme, kak nájvecs. Potrèbna je jáko, jáko, da sze vszákoga plácsa pobögsa, ár sze pri dr'závni jazslaj doszta lüdi krmi i szíromastvo je tak veliko, da csloveka jocs obszède. Tak de tó nájbögse, naj pri növoga leta 'zelényi na nika drügo neiniszlimo, li szamo na vszákoga plácsé podignenye.

Cajt bi bilô zdá 'ze tüdi ed-nök vojnoga poszójila delnice rèsiti. Plácsé pozdignenye vèndar lehko na du'ze oszátáne, vojnoga poszójila rèsenye je predevszém

bole szilno. Vszáki naj dobi po nájobilnèsoj favorizácii. Vsze drügo naj csáka!

Szamo ka je pri tom jáko potrèbno pazíti. Csi sze nika nedá na vérsztvene cile, ka bode z-vértivanya? Vèm je zadoszta hüdö, csi kmet nemre odati szvoje produktome, náimre goricsni vértje vina. Dobro, ka mi je v-pamet prislo. Vina cèna sze naj na duplinsko pozdigne, kak nájhitrè.

Ka bode tak csinío szíromák krésmár? Csi tak, ka szí cslovek náimre na iména dén nebode mogao eden napitek vina szpiti? Bögse de tak, csi de vino fal!

Nè tak! Naj nede fal. Odajmo je bole v-tühinszki orszäg, da doszta pènez pride v-dr'závo. Povöli meszta jeszta tü za nyé. Szamo, ka csi de drágo, odkud pridejo küpci? Niscse ga neküpi. Ni nemeç, ni cseh, ni polák. Tej do ráj sör pili. — Náj bode záto fal. Szamo ka tak pá goricsni vértovje pridejo naniköj. Záto naj bode drágo, ali dönok de bögse, csi de fal!

'Ze záisztino nikak nevém, ka naj 'zelém na ete szvétí dén, vu etom növom mládom leti blí'znym nasim? Kak velka szre-csa je tó, ka vsze tó dati, ali në dati, neviszi od méne.

Hej lüdjé, lüdjé, da velki poszel má znami, nas Ocsa nebeszki! Uprav bi velko szlú'zbo vcsino on cslovek cslovensztvi, ki bi tó vérsztveno i szociálno krízo vszém na zadovolscsino rèsó! (?) Reditel.

Szamoga szebé gorialdúvajôcsa bli'znyega lûbézen.

(Darling Gráce, szrdcsno junáska devojka.)

Isztinszka pripovêsz. — (Poszlov. Fliszár János.)

Nega na szvétí groznêsega od burkanya môrja! . . .

'Ze pred vecs vórami prvle fticsi nemirovno szemtá lâcsejo, obcsútijo nevarnoszt, cvilijo, sztrahslive glâszí dájo, morszke vodé od návadnoga vékse gibanye, váljenye, nesztanoma nyé licojne premenývanye Pogûbéli, szmrí szaga napuni zrák, steri tak, da bi ga placsa obcsûténye obszele, sze vu csarno oblectsé. Oblacsina i nemirovnoszt je povszéd! . . . Jedino obrázi, na môrji potúvajôcsi marinarov májo segô táksega hípa oblêditi; sztrahota, nevarnoszti obcsûténya miszel je vcsini blêde. Kak divjí, pune krvi jahanec netrpi, nyemi na hrbet naklajenoga bremenâ: frcse, szemtá sze trôszí, na zádnye nogé sze posztávla: môrje túdi zaprva pomali, ali nadale z-vdérjajôcsov mocsjöv, bole i bole trôszí szvoj sürki hrbet; . . . sümi, rümi, szemtá sze lûcsa i grô'za; . . . bregé pozdigáva z-válovja, globoke prepszti produktêra, tak da cslovek tak miszli, ka je tam pekel; i liki kaksí lacsen pozoj, bregé plôszka, gôbec zijajôcs navelki gori odpéra i csi drúgoga poro-

ba nezadrobisa, vu besznôcsi szamô szebé pózêra.

Jaj onomí, kí táksega hípa blúzi k-nyemi ná'de pridti. Nort-humberlanda z-szeverzhodnoga bregá zôcsi jesztejo gôli Fern imenüvani zátonje, (otoki) med sterimi tak da bi kaksí nemiroven, hûdi düh meo szvoj sztan, sze môrje nesztanoma burka. Vtom kráji sze je v-indasnyem vrêmeni dosztrakrát pripetilo hajôva sztrtje i pogro'zdjenje. Cslovecsanszka dobrotivnoszt je zatoga volo na zôcsi tê zátonyov sztojêcso, tak zváno Langstone pecsino, poszvêtni törem pozdig-nola, naj marinare vu nôcsi kmi-ce opomina na nevarnoszt'

1838. szeptembra edno nôcs je eden szopôtnik plavao z-Hull várása v-Dundec várás. Na pôti ga je zadrobisao marinarov sztrahsnik: vihêr i da je té máli, lehki hajöv, válovje celo nôcs, kak edno labdo lûcsalo, proti gojndi ga je k-coj vdarilo od poszvêtnoga törma nê dalecs bodocsim k-Hawkert sztrmcom. Na grozen vdárec sze je hajöv na dvôje vcseszno; pôtnikov te nájvéksi tál je vu morja válovji naislo szvoj grob. Hajôva sztr-tine szo sze túdi zácsale po-

Tak sze spara! Nej trebej kúpívati prenáglo, poszebnó nej pri kúpívanyi vóre, ár nász túdi nájfalejsa vóra doszta kosta csi sze more vecsno poprávlati. Nájbole sze spara csi sze ne kúpíje szamo fál, nego túdi dobro. Zátó Vam znova právimo, zathevajte novi letní ceník z vecs 1000 kepami od fabricsne hise vör H. SUTTNER v Ljubljani st. 989 dôbite ga popunoma brezplácno. V nyem nájdete zsepne vóre zse za 44 dinárov, vóre za pesznico za 98 dinárov, búdilnike za 49 dinárov, kak túdi rázno zlátnino i szrebrnino, vsze takrekôcs po origináloj fabricsnoj ceni.

gra'zd'zati: môrje, kako grozen pozoj szvoj nedú'zen porob, pocsaszno v szébe po'zéra, vszigdár sze ga menyé i menyé vídi, dokecs k-koncivi 'ze számo ár-boci sztojijo vö z'öde, na steri devét od mrazi drgetajöcsi v-mokrom gvanti lüdi viszi za nyö sze dr'zécsi zevsze möcsi.

„Pomöcs! Pomöcs!“ sze glászi z devét grl od gvüsne szmrti szrdcégenlivo jávkanye. Môrje vedno sümi, rümi, burka sze; veter, vihér nesztanoma

zglászi znöva i znöva z-ti neszrecsni vüszti i veszne vu môrja rümi.

Vsze je zaman!

Zdá je niscse në gori, niscse neverosztüje, szamo li ti hajöva sztrtni i mrzla szmrt, stera na nyé csáka i gléda.

Ali dönok! . . . Nikák je verosztüvao.

Bo'za szkrbnoszt.

Vu edne mláde devojke osobí.

Vu poszvétnom törmi je v-

Materszka hi'za diakonisz v Novom Vrbaszi.

vdérja, tröbi, steroga grozen glász bi zagvüsno prehito pitanogá dréva trobünt glász. Sto bi csüo etaksega hipa szlabi lüdi pomöcs zezávajöcsi glász? ! Ali pa csi bi ga bár csüo, sto bi vüpao zanyim idti vu tak grozno sztrahsnoj, kmicsnoj nöcsi! Mrtelen cslovek sze táksega hipa v-eden topel köt potégne i szen szí prítiskáva na ocsi, da necsüje elementov groznoga vdérjánya i szlápov sztrahotnoga süménya.

„Pomöcs! Pomöcs!“ sze

etöj noci Darling familia z-szvojov Gráce imentüvanov cserjöv verosztüvao i na sztrá'zi bila. Mláde devojke fini szlíhs jei z-vihéra tröbлены zacsüo i vövzéo, ti neszrecsni szmrtno jávkanye...

„Ocsa, — ercsé szunécssemi ocsi — cslovecsi glász csüjem. Eti nablüzi nindri sze napomöcs zezávanye csüje . . . Necsülete? — Hodmo, hitro odv'ézmo sájko i hitmo!“

Ta mláda devojka sze je zácsala szprávlati. Ocsa je vö

sô na törma balkon, okôli je szpogledno. Deniti sze je zácsalo, ali gôszta meglá je sztála escse itak ober zburkajôcsega môrja.

„Blôdis, moja csi, — ercsé ocsa, kak je okôli szpogledno — nindri sze nika nevidi. No pa csi bi rávno, kak právis, kaj bilô, mí bi nebi mogli zdâ nika pomágati. Mánya miszel, vu etaksem vrémení! — Vis, kak sze môrje escse izda grozno burka“.

Na pomôcs zezávanye sze je pá zglászilo; zglászilo sze je z-táksim szrdcé trápnim, bolécsim glászom, kaksega li szamo davécsa szmrt znâ vöszpresati z-’ziveti ’zelejôcsega csloveka szrdcá.

„Necsújete ocsa? Zdá znôva csújem na pomôcs zezávanye. Nê, nikak neszmimo eti lüdi brezi pomôcsi vardévanya vesznoti niháti! — je právla devojka i brez bojazni pridene: „Pascsimo sze!“ Sto znâ, mogôcse, ka sze ze z-szmrtjöv bojújejo. Gos7podin, dober Bôg, kí vu potrêbcini bodôcsim bli’znym pomágati zapovedáva, ðe nam na pomôcs.“

Tak lepô, z-tak csisztim táljeményem sze je molíla!

Vu práve dobrôte i lübez-nive récsi, i poglédi vszigdár jeszte nika táksega, stero gene, doj zavêze. I záto je tó, stero bole, kak kajsté drúgo, tak csú-davrêdna dela na etoj zemli znâ doprineszti. Devojke od bli’znyi lübézni opojena prosnya, molba, je ocsé szmrtno bojazen obláda-la, stero je nikse csúdo nê, csi sze nyemi je vu szrdci zbúdíla, vidôcsi môrja grozno burkanye. Odvêzao je vszigdár krêdi pri-

právleno sájko, gori szi je zdehno, govorécsi: „Hodva tak vu Bo’zem iméni, moja csi!“

Môrje, tak da bi obcsútilo, ka nyemi porob vneszti scséta, sze je escse bole nadúvalo, burkalo: Válovja dívje trôblenye, tak da bi sze profílo: „Cslovek, nebli-’zaj sze, ár bos szmrti szin!“ Ali cslovek sze je nê szahszo... Szamo li beszni, trôbi vihêr, vdérjajte szlápi! Má cslovecse szrdcé escse zmoznêse obcsútênye, kak szmrti bojazen! . . . Mláde devojke Bogá bojécsa dûsa je i med vdérjajôcsim môrjem i grmécsim szlápom tam vidla ono nebeszko rokô, stera ober nyegovi verni veroszúje i stera escse i válovji zapovêda. Z-Bo’ze bojarnoszti zajimajôcsov batrivnosztjov je nadigávála i batrivíla ocso: „Li naprê!“ Ocsê navajane rokê szo krepko goníle lopate. Môrje je csemerno lücsalo eszi i tálehko sájko; i li pocszaszom nyima je bilo mogôcse, med vösztojécsimi sztrmci idti, gde sze nyima je bojati trbe-lo, ka nyima válovje sájko ali gori obrné, ali k-vô sztojécsim skrilevkam vdári. Vösztojécse pecsine szo sze vgôsztoj meglê tak vidíle, da bi vszáka edeneden vrág bila z-pôkajôcsim bicsom vu rôki. Edno vise cslovecse môcsi bodôcse bojüvanye je sztanolo naprê: Uriása i zakucsenca bojüvanye. Szlab cslovek sze je bojüvao z-krepkim môrjom! . . .

I zaká, za koga?

Za niki, nigdár nê videni, i celô nepoznani lüdi.

Oh keliko plemenitoga i vísnoga je szkrito vu tê recsáj!

Darling Vilmos je po dúgom, trúdavnóm boji k-koncovi

dönok doszégno hajôva sztrtino. Keliko veszeljá sze je zaszwêtilo i bliscsilo z oni od bojazni szpreobrnjeni obrázov! — Ka bi nebi: vëm je 'zivetí tak szladko, tak lêpo! Devojka je zmilimi recsámi batrivila te neszrecsne, pázila je, naj válovje sájke k-pecsi nevdári. Pomali szo je notri szpravili vsze i 'znyimi sze po toj velko szkrb potrebüvajôcsoj pôti nazâ pelali k-poszwêtnomi törmi, gde szo sze po miloj szkrbnoszti li hitro otavili i nazâ k-szebi prisli i k-prvêsoj friskôcsi.

Te máli zakucseneć je obládao krepkoga Uriása! Záto, ár je 'znyim bila blíznyega lübézen i gde tá jeszte, tam je i Bôg!

Szrdcsne, velkodüsne deklíne glász je li hitro razisao, tak dabí perôti meo ino nyê je vno-go csesztitelov i csüdüvajôcsi szpravo. Peszniki szo jo dícsili, málarje ovekivecsili eto veliko szrdcsno delo nyéno. Velike vugodnoszti nyê obećsávajôcsi szo jo steli võvneszti z-prôsztoğa sorsa i odpelati tá, gde je le'zêsi 'zitek. Ali ona je nê stela tam

niháti, na pećsini bodôcsega gnezdá szvojega.

Kakda? Vëm de jo tam mogôcse escse trbelo!

Nê je dugo mogla nadaljavati szvojega pozványa. Ona vihérna nôcs je z-kmicsnimi literami szpizsala nyé imé vu nyénoga 'zitka histôrie knige. Pri vise môcsi deli z-vihêrom je odnemogla, prehladila sze je, vposztelo je vlégla, plücsbeteg je dobila, vèhnola je, poszühсила sze je, kak od mrazi, ali ognya obe'zgána rô'za. Po trê létí potom tú'znoga 'zivlenya, vu Bôgi z-verov, z-ednim z-szrdcsnosztjov doprinesenim dela szpômenkom, z deszét od szmrti obarvani 'zítkov blagoszlovom, sze je zetoga vihêrov punoga 'zitka pred vekivecsnoga Bogá trônus preszelila.

Ti drúgi 'zitek je nyê szmrt prineszao.

Szmrt?

Oh nê, — vekivecsen 'zitek vu nébi, i nepozábleni [szpomenek eti na zemli. Mrli szo szamo li oni, štere hitro pozábijo.

Blâ'zena szí tí szamogaszebé gori aldüvajôcsa blíznyega lübézen! . . .

LÜBÉZEN.

I. Kor. 13.

Naj gucsim z-jezikmi
Cslovecs'mi, angelszkimi,
Csi nega lübézni,
Nenáide sze v-meni,
Posztano szem táksi
Ino govorênye:
Liki med brnécsi,
Donécse cimbole.

Csi bi znao szkrovnoszti i
Prísesztnoszti, pa vszo môdroszti,
Zapopadno 'znyôv bi
Zacsêtnoszti i koncsnoszti;
Csi bi meo i vero,
Kaksté krepko, mocno:
Brez lübéznoszti szmo
Sztvorjênye nicsesztno.

Csi celo pohistvo
Darujem szíromákom,
Dam na mantrnikosztvo
Tejlo, 'ze'zgem z-ognyom ;
Naj vidi szvét ete
Csinénya mo' dobra :
Csi lübézni nede,
Nevalá mi doszta.

Lübézen je mila
I puna trplivoszti,
Gor' sze nenadüva,
Néma nevoscsénosztí.
Necsiní ni krívo,
Szvoj haszek negléda,
Nê szvojo, li drügo
Szrecso nesztanoma.

Vsze verje, zarazmi,
Vu vüpanyi nevcaga,
V-deli i csinényi
Sze vsza dobra trôsta.
Med 'zitka sztávami
Mirovno trpi vsze :
Nigdár nezataji
Lübéznosztí práve.

Nemiszli hüdôbe,
Tüdi nê szrditoszti,
Csi hüdôbo vidi
Nê nyê je k-radoszti.
Rada je, gda vídi,
Ka pravica 'zivé,
Dészno ti ponüdi,
Szrditoszt od'zené.

Hényati má znanoszt,
Prorokov rêcs zanêmi
I jezikov zmo'znoszt
I vüszta ti môdri,
Ár je nyüva znanoszt
Nê dobro popolna :
Ta práva popolnoszt
Vsze znánye premága.

Gda szem jasz déte bio,
Po detecsem szem csinio,
Kak szem sztôpo v mo'ztvo
Detecse szem nihao.
Zdâ bár z-gledalom i
Vu mráki vidimo,
Ali z-ôcsi — vöcsi —
Gda k-cili pridemo.

Dokecs tam odzgora
Vu odicsenom cili:
Lübézen, tröst, vera,
Mi osztánejo vszi ;
Bár grob pokrije vsza,
Nepreide ni eden ;
Med tejmí návékxa
Szi tí, oh lübézen !

Ti lübéznosztí Bôg,
Vrêlo sze ti molimo,
Ti bodes nam ednök
Dás milosztso vecsno.
V-nebeszkom prebitki,
Nê, kak v-'zitki etom :
Veke mam 'ziveti
I blázeni bodem ! Sántha Károly.

Sto eszce z-nasi verníkov nevdábla

DÜSEVNI LISZT,

naj nezamüdi na nyega naprêplácsati, ár je on edini nas liszt, vu ste-rom nájde vszáka evanêglicsanszka hi'za veszélje, radoszt i nôvo 'ziv-lenye. Naprêplacsilo je na celo leto szamo 20 Dinárov.

Rána sztaroszt tüdi má szvoj razlog po nájvisisój probi zadobiti te-
káj krvi. Vu táksem szlücsáji sze porácsa dieticsno
szredsztvo. Tákse szo pa minerálne vodé ('zelezno kojno zdr'závajocse vodé.)
Planinka-čaj-Bahovec i escse drüge. Planinke-čaj-Bahovec sze dobi v-lekárni
BAHOVEC v-Ljubijani po kartoni za 20 dinárov.

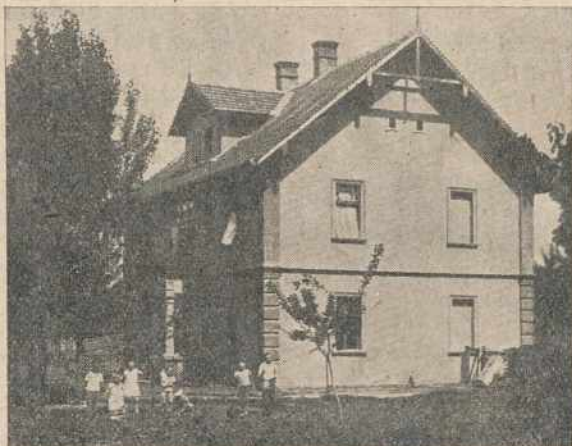
Krisztusov evangeliom i návuk kriví prorokov.

Ap. Djánj. 10. 24—33. — JUVENTUS.

Csi precstémo szv. recsí v knjigaj Ap. Dján. 10 24—33, z oponásanya Peter apostola vcsa-szi razmimo, na koj nász vcsi Krisztusov evangeliom. Té szv. recsí szo eden Bo'zi odgovor onim, kí mr'znye i odürjávanya szemen szejajo sz-szvojim blódnim modrúvanyem med národ. Goszpodnoga Bogá odgovor po-

go próti nam i túdi próti poganom moremo vózkázati szvojo krsztsanszko lúbézen, csi szmo právi vucsenicke Krisztusovi.

Toga velkoga Krisztusovoga vucsenika, Peter apostola példa nam szvedocsi, ka nemajo isztino oni farizeusje, kí szebé za tak szvétoga dr'zijo, ka nevúpajo prék sztópiti praga blíznyi

Evang, szírotinszka hí'za v Novoj Pazovi.

tom oponásanya Peter apostola onim, kí zatajijo szvoje brate, blíznye szvoje i radi bi escse i z nebész vózáprili vszakoga, kí 'z nyimi vkúper netrôbi — csi bi nyim tô mogócse bilô.

Zmo'zen odgovor je tô onim krivim prorokom, kí meszto Krisztusovoga evangelioma szvoj cslovócsi návuk glászijo. Ár Jezus Krisztus je tak vcsio, naj lúbimo, nê szamo szvoje brate i dobre priátele, nego escse nepriátele nase. Naj dobro csinimo i z onimi, kí szo nê z nami, ne-

szvoji. Peter apostol je notri'sô v hí'zo toga poganszkoga Korneliusza i nê sze je bojao, ka sze tá na nyega poderé, ali ka sz tem pregrêsi; nê, nego tak csúti, ka ga je szam Gdin Bóg poszlo k toj tühinszkój, poganszkój familiji, da nyim vószká'ze krsztsanszko lúbézen i glászi díko Bo'zo, radúvajócsi sze 'z nyimi.

Jeli bi sze dneszden nê mogli mí, kí ednoga Bogá molimo, v ednom Krisztusi verje-

mo, gdate vküper veszeliti pred licom Bo'zim?

Oh kak lahko bi sze i kak-se veszelje bi bilô tô nasemi Ocsi nebeszkomi, gda bi vido, kak sze lâbi med szebov deca nyegva. Ali tô bi szamo te bilô mogôcse, csi bi na etom szvéti ni ednoga táksega krivoga proroka në bilô, ki zapeláva národ i nevê szvedocsiti od szvojega pozványa sz Peter ap. etimi recsámi: „Meni je pa Bôg pokázao, naj nikoga za obcsinszkoga, ali necsisztoga cslovôka ne právim.

Ki Krisztusov apostol scsé bidti, delati scsé za lepsi, blájzenêso bodôcsnoszt cslovecsansztva, tisztí neszmi odürjávati bli'znye szvoje i oszob prebirávec bidti, neszmê szebê za pô bôgeca dr'zati, neszmê zviseni bidti, kak té farizeus, ki je dojpogledno tam v cerkvi molêcsi toga nevolnoga publikánusa, szebê za niksi drúgi, szvétí sztvor dr'zêcsi.

Peter apostola példa nász na drúgo vcsi. Gda etak veli tomi Korneliuszi, ki je pred nyim na kolena szpadno: „Gori sztani, ár szem i jasz szam cslovek“, szveklo právi, ka szmo vszi na Bo'zi kêp sztvorjeni lüdje; kaksá stê csêszti i oblászt nam je dána, itak szmo grêhsni vandrarje na etom szvéti, ki szmo në vrédni, da bi bli'znyi nasi pred nami pokleknoli, ali k nam molili.

„Gori sztani, ár szem i jasz cslovek“ — kak lêpe i krsztsanszke recsi szo tô od toga velkoga apostola, ki csi bi táksi büo, kak té denêsnyi, zviseni farizeusje, bi etak pravo; Szrecso más, Korneliusz, ka szi me

szpozvo, sto szem jasz i szi sze nanizo pred menom. I Kornéliusz bi trepetajôcs glêdo na toga pôbôgeca i cêla hi'za nyegova bi ga molila, ali z Goszpodnoga Bogá bi sze vszi szpozábili. Peter bi pa gizardávo sô dale, kak pa, ki je dobro opravo szvoje delo.

Ali té dober szluga Krisztusov je në büo táksi, kak té denêsnyi szkazlivci, niti në táksi, kak ga je niksi krátkoviden málar namálo — zmo'zen, zapovedávajôcsi púspek v précimbnom gvanti, sz korônov na glávi. Në! Peter ap. je në táksi z zlátov korônov korunúvani cerkveni poglavar büo, në szvêtec, za koga je djáni, nego právi vucsenik Krisztusov, ki je v prôsznom gvanti, bôsz sô, kama ga je Bo'za vola poszlála.

Nê je z nogôv poglado, kak kaksega psza, toga prednyim klecsêcsega, nego sze je doli prigno k nyemi, kak brat k brati, kak cslovek k cslovôki, gori ga je zdigno k szebi — në, gori ga je zdigno k Jezus Krisztusi i Ocsi nebeszkomi, ki, kak apostol právi, „je në oszob prebirávec, nego v vszákóm národí, ki sze ga boji i csini pravico, prijéten nyemi je.“

Kak tolmacsijo té apostolove recsi oni, ki vedno razlôcsek csinijo med cslovôkom i cslovôkom za volo jezika, národnosztí, vadlúványa itd.?

Ár té recsi právo razmênye je, ka pred Goszpodnim Bôgom nega ni grka, ni nemca; nega ni katolicsána, ni evangelicsána, ár vszáki je Nyegvo déte, ki v Nyem verje i csini Nyegvo volô, kaksesé národnosztí, ali võre je.

Nájbôgsi krsztsenik je pa tiszti, ki najbole zná lúbitl Goszpodnoga Bogá i blíznyega szvojeja, ár telko krsztsanszkoga je

v nasem szrcê, kelko lúbézni je v nyem, ár to právo krsztsansztvo je vera lúbézni. Na tó nász vcsi evangeliom Krisztusov.

Potüvanye v-Nemskom országi.

Nê dávno szem sze naisla z-ednim prvêsim prijátelom, ki sze je z-nasega kraja odszelo. V-drúgom kráji szi je kúpo málo vérsztvo, i tá sze je odszelo z-familiiov szvojov vréd. Pôleg návade szem ga obrprvics pítala: kak vam kaj ide tam med tühinszkimi lüdmi? Prijátel mi je zahválo na pitanyi erkôcsi: hvála Bôgi escse valá, zadovolen szem z-sorsom, lüdjé med stere szem prisao szo dobri prijaznivi lüdjé, szamo, ka szo vu vzem jáko zaosztányeni, lehko bi pravo, norcsaszi. Dokecs szo nasi lüdjé navékse, Ameriko, Nemski-, Francuszkiország, z-recsjov szvét obhodécsi národ i podoszta skúsenyi, vu dományoj krajini osztánejo i vdárijo gori szvoj sztan: teccasz je on med táksi národ prisao, steri je komaj prêk szvoje vészí határ presztôpo, i nigdár v-drúgi kraj nê hodo. Ka naj cslovek od taksega csáka?

Eto prôszto zamerkanye nasz lehko ogvüsa, ka je potüvanye ta najbôgsa prilika na szpoznanya i szkúsenya szpravlaneye. Nê szamo geograficsno znánye szi povéksávamo z-potüvanyem, nê szamo lêpe, málarne krajíne vidimo, nego priliko mámo szpoznati národe, nyih návade, rázlocsne pôve i vsze ka vidimo i za dobro szpoznamo, szebi na haszek obrnôti, prôttomi toga húdoga sze varvati pascsimo.

Tak je potüvanye prilika

za znánya szprávlanye, na szkúsenyá podigávanye, steroga vrédnoszt je neprecenyena i ôbilne vdobicske prinásajo oni pênezi, stere szmo na nyé potrosili.

Jasz bár eti nenamênim doj szpisüvati, példo denem Salzburga do oblákov sze pozdigávajôcsi sztrmcov lepoto, ali vu globoki doláj szenô szprávlajôcsi delavcov vrsenye. Nenamênim doj szpisüvati oni lêpi, velki várasov, kre steri me je pôt pelala, ár tê doliszpiszanye sze v potüvanya szpiszaj nalehci gori náidejo. Li szamo od toga scsêm pizsati, ka pridôcsi k-mojoj lüblénoj rodbini v-záhodni Nemskiország, kakse návade, naszledüvajôcse példo szem tam vidila i szkúszila.

Poprêk morem vadlúvati, ka je nemski národ od nász doszta bole pobo'zen, vu jákoszti i osznovlenoszti je od nász doszta, doszta naprê. Tam vu vszákoj véksoj gmajni dvá dühovnika, diakonisze, zenszko drúztvo, mladézni drúztvo jeszte, stere vsze na vere potrdjávanye szlú'zijo.

To prvo nedelo szem vcsaszí v-cerkev stela idti, ár je cêrkev blúzi bila. K-steroj bo'zój szlú'zbi scsés idti? me je tetica pítala? K-predpoldnényoj, — szem odgovorila. Predpoldnévom dvê bo'zivi szlú'zbi jeszteta, edna ob devétoj vóri za deco, ob 11-toj pa za gori odrasene. Po

poldnevi ob 2-goj vöri dr'zijo molítvi, ob 5-toj pa biblie razkládanye. Ka naj popolnê szpoznám té predmenom escse nepoznáne i nenávadne bo'ze szlú'zbe, szem tak djála gori priszebi, ka bom k-vszáksoj sla.

Ob 9-toj vöri je bila za deco bo'za szlú'zba. V-poszební csuporaj szo pelale mláde deklíne z-rázlocsní sôl otroke v-cérkev, edna pred menom poznana deklína je tüdi ednoga serega decé vodkinya bila. Z-veszélov navdüsenosztjov mi je pripovedávala, ka je ona tüdi mladézni drúztva, deklínszkoga oddeka kotriga. Z-vecsími tívárimí je i ona zavüpana vu etom leti naj vküp pobéra edne sôle, ednoga razréda osznovleníke i po nedelaj je pripela k-bo'zój szlú'zbi, na nyé pázi i po bo'zój szlú'zbi je nazáj szprevodi.

Preszírane cérkvi szrdtél sze je napuno z-solszkov decöv, stero szo devojkdrúztva kotrige pripelale. Lépi, lehko povémo vojáski réd i disciplína je ládao medtimí málicskímí. Popévanye je pôleg návadni nasi nôt preteklo dolí, ali ka je nájbole kebzüvanya vrédno je tó bilô, ka szo brez kníg, napamet popéváli. Po szpévanyi je kaplan k-oltári prisao i 'znyimvréd je k-oltári sztopila edna csupora mense decé, z-Szvétoga píszma eden tál je razkládao deci i szledi je je vöszpítávao. Po pobo'znoj molítvi i popévanyi sze je dokoncsala tá návucsna decé bo'zaszlú'zba. Glávna bo'zaszlú'zba i popoldnésnye molítvi szo tak preteklo dolí, kak je prinász návada. Tó szlú'zbo je rédni dühovnik odpravo.

Vu zvecsarki ob 5-toj vöri

dr'zana biblinszka vöra je në vu cérkvi, nego vu tak zvánoj gmajnszkoj tanácsnici dr'zana. Vszáka gmajna má edno presztranno dvoráno (hi'zo), v-steroj gmajnszke gyülése, vküpprihájanya, goricstenyá, napredávanya dr'zijo. — Na biblinszke vöre szo prisli mo'zki i 'zenszke. Nájprve szo szpopéváli 4 peszmi. Potom szo z-gmajnszki presbiterov (kurrátorov) trijé Bogá molíli, në zkníg i tüdi në napamet navcsene molítvi, nego kak nyim je szrdcé diktálívalo, pobo'znoga obcsüténya, z szrdcá globoke pobo'znosztí zhájajöcsi récsi i miszli molítvi szo molíli. Potom szo 'ze v-preminöcsoj biblinszkoj vöri vödlocsene Szvétoga píszma djátke csteli gori. Pri toj prilíki je jí k-vszáksemi versusi vecs k-coj gucsalo z-obá szpöla, kak sze razmíjo ta napré dána, ka znamenújejo ete ali ove recsí, kaksá návucsoszt jeszte vu nyí? K-koncovi, da szo 'ze vszákoga versusa razprávo dokoncsáli, je nazöcsibodöcsi dühovnik od cêloga zdr'zétka nakrátci edno vküpnó razláganye dr'zao i vö je odlocso on teksztus, steri bude naprísesztó biblinszko vöro razprávláni i tolmacseni.

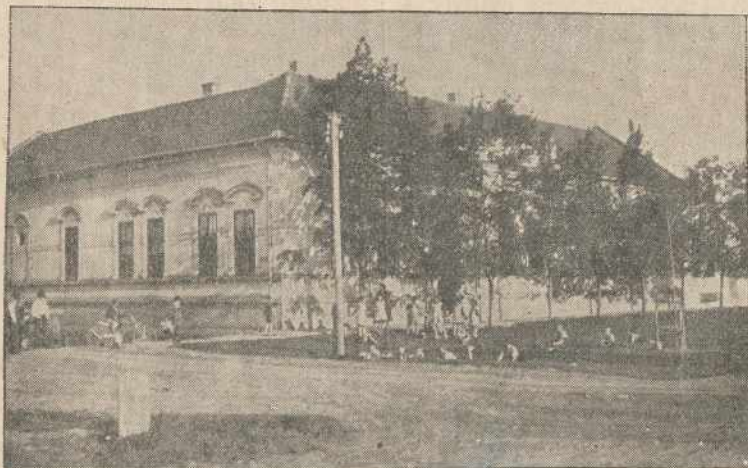
Táksa je bila biblinszka vöra. Zagüvisno na Szvétoga píszma polüblénye i prerazménye je tó velíke znamenitoszti pri verníkaj.

Prilíko szem mela na ev. 'zenszkoga drúztva szeji tüdi tál vzéti. Tam vu vszákoj gmajni jeszte tákse 'zenszko drúztvo stero je nezgovornó velíki blagoszlov pri gmajni. 'Zenszkoga drúztva öpravice, deloványe, szkrbí szo nadobrotívni csinény presztori jako razsürjene, stero

z-ednov pëldov namënim preszvëtiti i notripokázati. Vu Hågen evang. gmajni je bila edna vu jáko te'zkom betëgi le'zëcsa szírotna 'zenszka, veçs lét je 'ze ne mogla z-posztele sztånoti. Mëla je edno odraseno csër, stera je v-ednoj obütel odávajëcsoj bõti dobila szlú'zbo i teliko plácse je zaszlú'zila, za stero je szebé i mater hrånila, ali na materé obravnávanye nyë je 'ze në zislo vrëmen. 'Zenszkoga

priliko mëla nazõcsi bidti na ednom nemskom gosztüvanyi i krsztitji, steri õszvetki szo naszledüvajúcs pretekli doli.

Po cërkevnom zdávanyi je te mládi pár (eden pek sze je o'zeno) z-cërkví domõ prisao, gde szo sze rodbina, i pozváni gosztjë vküpszpravili. Najprvle po poldnévi ob 5toj võri szo kávo dáli gori z-'zemlõv szvatom. Tü morem zamerkati, ka je nemska káva celõ nácsisa, kak nasa.

Evang. szírolinszkajhi'za v Torži.

drü'ztva odbornice kotrige, szo porédoma vszáki tjeden po pól dnévaj pri toj neszrecnoj 'zenszki verosztüvale, nyõ obravnávale, znyõv szí zgovárjale, dvorile nyë i tak nyë teskõcso polehsati setüvale. Ka je tõ kak velki blagoszlov bio za tõ neszrecno 'zenszko, jedino li on má zapopádnoti i prerazmiti, ki je 'ze tüdi szam vu etaksem teskom sorsi trpo.

K-koncovi pôleg etaksi õmurni dugovány sze nakrátci tüdi scsëm szpomenõti, ka szem

Lehko povëm, ka sze szamo káva zové, popravici je pa szamo csarna voda z nika malo mlëkom zmësana. Mocna káva je prá na skodo szrdcë, dr'zijo nemci, véndar pa bole mosnyë! Po jü'zini, da je læpo, toplo vrëmen bilõ, szmo võ sli na dvoricse, gde szmo sze z-zmënov razveszeljávali. Szlëpe misi lovili, vlovsztvo, „vük i goszi“ i. t. v. spilali. V-steroj zmëni je nájbole intereszántno bilõ, ka szo vszi gosztjë vnyem tál vzëli. Sztäre mamice, szëri vlászí ocsevje, ko-

maj sztápajôcsa deca, vszi do ednoga szo neobtrüdjeno tál vzéli v-tej nedúzni i prôszi zménaj.

Gda sze je 'ze vecserilo i mrák je gratüvao, szo nasz v-hi'zo pözvali, gde nász je 'ze presztréti sztol csakao. Tü sze je szkázalo zdá pred tühincom csüdnó vidénye. Cêla vecsérja je na ednók na szto zdévana bila. Nê tak, kak prinasz gde hráno od vécsara do gojdne i náimre pitvino, noszijo gori. Tü je nê trbelo gori nosziti, ár je 'ze naprê gori bila szklajena. Ob prvím szo okôli noszili, tak ka szi je vszáki edno kupico ri'zolisa (likör, ali szladke palinke) vzêo. Za tém pa je pred vszákim edna salica káve bilô i eden prázen tanyêr. Na szto je bilô djáno escse, tak ka szi je vszáki gôszt lehko vzêo edno kühano jáce, zmôcsaj, szir, z-sunkov nadeta 'zemla, krump'sova saláta, nika kolácsin i pred vszákim eden kriglin söra. Tô je bila cêla vecsérja (gosztsenyé)! Vszáki sze je lehko naszito, ali nê napôjo.

(Na tô gosztüvanye bi uprav nas szlovin lehko pravo: *lacsén pacs, pijen nics. Red.*)

Da je vecsérja krátka bila, je zadoszta vrémèna osztalo escse na razveszeljávanye. Potom szo sálni pokázi, naprêdávanya, pripovedávanya, deklamácie, zgovárjanya naszledüvála. Kapa plesz? Plesz je tüdi bio. Eden cinkornás je na citeri cizno, mladézen je na tô szkákala. Gosztüvanye v-nemskom tak nesztoji z-brez konca sztojécse, obloszúne jêsztvine i pitvine, nego bole z-dühovnoga razveszeljávanya i prijaznivoga tüvârisivanya. (Csi bi eden nemec vido nase edno

kmécsko gosztüvanye, bi sze zadrezno od vnôge jêsztvine i pitvine, stera sze tam potrosi. Níkak nebi mogao zapopádnoti, zaká szo tê zobsztojnuszki vnôgi (sztroski?). Szkorom bi sze pozábla z-toga nájva'znêsega, stero sze mi je vugodno dopadnolo pri vecsérji, tô je pa bilô, ka szo nakonci vecsérje gosztjé edno lêpo cêrkveno peszem szrdce genlivo szpopêvali, sztarisina je pa v-poniznoj molitvi hválo dao Bôgi.

Zvôn gosztüvanya szem i priliko mêla na ednom krsztitji bidti. Familia je prémocsna bila, ali záto je dônok vu vszem pörgarszka prôsztoszt ládala. Nazôcsi bodôcsi szo tü tüdi nájprve popêvali, potom je eden mô'z vu ednom k-molitvi priszpodobnom govorenyi tolmacso gosztöv dobra'zelénya i kak na gosztüvanyi, tak i krsztitje je prôsztó, z-edne hráne dána vecsérja bila.

Pri ednoj priliki szmo pa vu ednom drügom váراسi sze držécsemi rodi na nyegovoga rodjenjá dén ôszvetek držali. Té sze je pa tak odpravo, ka szmo ga k-telefoni pözvali i tak nyemi poszlali pozdráv i dobra'zelénya, tô je pa z-toga sztalô, ka gda sze je 'ze zglászo, ka pri telefoni sztoji, szmô mi zácsali popêvati, stero szem jasz z-harmoniomom szprevájala, eden znász nyemi je prirodjenja létnici bo'zi blagoszlov, szrecso i vsza dobra 'zelénya pravo, na stero je jubilánt vu szrdci globoko obhodjeni, szvojo globoko zahválnoszt po telefoni nazâ povedao.

Vu eti szem szpizjala doli nakrátci z-mojega potüvanya v-

Nemskomországi nisterna szkűsenyá. Veszelilo bi me, csi bi sze med nasimi cstitelmi nakeli-

ko teliko naisli, ki bi toga naszedüvanye za vrédno szpoznali.
K. A.

Humoreszki. (Sálnoszt)

Vküppôbrao FLISZÁR JÁNOS.

Eden escse nevréli diák sze je rad hválo. Ednök vu ednom tíváristvi, gde je vecs sztána lüdi bilô, je z-velkim glászom steo zgovárjanye voditi i ki, kakda csi bi on z-zlícov jo znánye, i csi bi on bio te náj modrêsi, sze je med vecsimi z-tém zácsao prestimávati, ka odnyega niscse bole nevê *prorodópisza*, vszigdár odlicsen kalkul (réd) má 'znye-ga. Profeszor ga escse nigdár nê zgrabo vu egzaminálivanyi i bár z-kémkoli vö sztáne, nyega nedóbi doli niscse i. t. v.

Na tó nyemi eden sztárêsi goszpôd, ki je nedoszégnyeni humoriszt bio, i kormi sze je toga diáka brbravno zvisávanye nê vidilo, právi:

— No pa amice, verjem, ka dobro poznas sztvaré i náimre te hi'zne: povê mi, ka je ppszovi?

— Diák szí malo miszli, vrócse nyemi gratúje i odgovori:

— Vrág zná! — csi tak, ka zná?

— Pa bi tó mogao znati ár vidis, ka je po pszovi koszmínye.

Kak szo sze zdá vszi 'znye-ga szmeháli! . . .

*

— No amice, escse mo te edno pitao: — Ka je vecs na szvéti zácov, ali szvin?

— Diák szí je nê doszta miszlo, hitro odgovori:

— Szamô odszébe sze razmi, ka je szvin vecs, kak zácov, ár szvinyé pri vszáksoj hi'zi jesztejo, zácov je pa malo, ár jágri celi dén gyajajo i komaj tri stiri náidejo.

Vidim amice, ka nevés i nê szí vréden odlicsnoga kalkulusa, csi bi ti jasz bio profeszor, bi ti pôleg pravice *nezadosztno* dao, ár tó escse ti nesolárvani lüdjé vszi znájo, ka vszáka szvinya má zácva (tak zváni falat meszá) i tak je zácov vecs, kak szvin, — nyemi te sztári szmehécs právi . . .

— Na tó szo sze pa zdá vszi nê szamo szmeháli, nego sze *hrzali!* Doli popárjeni diák sze je vecs nigdár nê zvisávao. Tá leckija nyemi je na celi 'zitek zadoszta bila. Csi je med tíváristvom bio, sze je nigdár nê pascso voditi zgovárjanye. Z-pozniznim dr'zányem je tó vszigdár na te sztárêse nihao.

*

Rávno pri toj priliki, ka te doli szpipani diák naj na szébe nede zaniháni, je ednoga drúgoga, steri sze je nadnyim nájbole szmehao i kvár veszelécs z-rokami ploszkaó, pitao:

— No amice vidim, ka sze dobro znás szmeháti, povê mi i matematicsno razló'zi eto nálogo: Tri babe sészt pét?

Diák brodi, miszli, — algebrácsne regule prigliháva, lo-

garizmus noszi naprê, — nikak nenáide rêsenya pôti. —

Gosztjê vszi nálêzno csákajo vöodmotanye; diák svica, ali nikak nevê pitanya rêsiti.

Z-te'zke mre'ze ga goszpôd oszlobodi.:

— Vis, v-pitanyi je 'ze odgovor, nê trbê k-tomi nikse matematsne regule. Vszáka baba má dvê péti, tri pa májo sészt pét. — Nê sze trbê z-drügoga szmeháti, csi kaj nevê. Tô szí ámice zapômli!

Zdá sze je vecs niscse nê vüpaó szmeháti, vszáki sze je bojao, kapa csi de nyega tüdi provokálivao i na pellengér ga pósztávi.

*

Té iszti sztári goszpôd je vu ednom tüváristvi od ednoga dühovnika pitao:

Oni goszpon dühovnik dobro poznajo biblie zdr'zêtek, ár dosztakrát v-nyê cstêjo, jeli kaj znájo od toga, ka bi Zvelicsitel vu vogrskom országi tüdi hodo?

— Od toga nêga v-nyê nika napiszano, — ercsê dühovnik.

— Pa je bogme hodo, — ercsê te sztári:

— Pôleg Pápe v-Gecsemán vészti je bio, tak je popiszano, ka szo ga v-Gethsemáni zgrabili: „in Getsemáne fuit.“

(Od Pápe nê dalecs jeszte „Gecse“ vész.)

*

Rávno on iszti sztári goszpôd v-Pápa városa tjédnicnom szenyi vu edne ostarije kôti pri ednom sztôli szedi i poszlúhsa, ka sze pri ovom sztôli vinyeni szucilistje vu verszkom dugová-

nyi stükajo med szebom. Eden kalavinszki szociálist pogovárja i ménsajôcs gucsi od Pápo, kat-holicsanszki továrís ga pa zagovárja i bráni. Gda je 'ze stükanye preglaszno bilô i náturnoszti szo 'zerjáve gratüvale, te szamno szedécsi sztári goszpôd med nyê vszecsê erkôcsi:

— Grdi je tiszti ftics, steri szvoje gnezdô grdi! Tak da bi je z-mrzlov vodôv polêjao, je stükanye obnêmilo. Vszti szo z-Pápa várasa bilí. — Nasztanoló je veliko hohotanye.

*

Uprav on iszti sztári goszpôd i eden páter guardián szta pri ednoj familiji, kak gosztá ednôk na obêdi bilá i eden pri tom ovom szedela. Hráno noszêcsi dvornik nyidva je nevedôcs obá z-paradicsom szoszom doli polêjao.

— No vizziko postüvani goszpon dühovni pasztér, tô szva sze pacs nê trôstala, ka bi midva dvá dnezsz obá tak v-küv v-paradicsom prisla.

*

Ednôk po várasa vilici z-prijátelom ideta, zgovárjavsa szí od teske sztáve lüdi, zbo'zni hipov, od menkanya pènez, od indasnyi zláti csaszov, — pri „dávcsnom uradi“ sztáneta i te sztári kázavsi na obri dvér bodôcsó táblo, ercsê:

— Vis prijátel, kak szlepíjo nevolno lüdsztvo: gori szpisejo „dávcsni urad,“ pa nikomí nika nedájo, nego bole od vszákoga proszijo. Tak hamisen je vezdásnyi szvét!

Rodnice

Blagoslov

je neizmerjeni. Z-zemlé utrobe se vdábla zláto, kovine, kameno vogelje, štere od milion rok i mašinov so k-koncovi li človeki na službo. Na naši slovenski bregáj, vrihi Alpov jestejo vnogi lehkoto dávajóči nárasi, vu nyi žalodci pa skopaline, štere po vnogi nezbrojeni rokáj potújejo prek po laboratorijaj i tam se po strokovno izšolanih lúdi v rázložni retortaj predelajo za vrastveno službo.

Močne fabrike so nastávlene, da vse té blagoslovne rodice po celom sveti razpišćávajo pa i naši slovenski alpeški nárasi, z štéri se zgotávljajo glasovita vrastva „Planinka-čaj“ predrle so si pot skoz celoga sveta, bodoči naš „Planinka-čaj-Bahovec“, je rávno tak poznani ino se núca tak vu Ameriki, kak vu Europi.

V Ameriki je spoznani naš „Planinka-čaj-Bahovec“ po naši izseljencaj ki so ga seboj nesli, da ga za čiščjenje i obnávlanje krvi ali za vredjenje božne krvi za znak rane starosti núcajo, kak slabe probave, zalotenje stolice, za prelevanje krvi, za pobogšanje teka i za vnoge drúge slúčaje kak dietično pitvino núcajo.

Naravno je, da so v Ameriki probali te jako dobro delújóči čaj prenapraviti, a to se njim je ne postečilo, ar se dnes tam že zna, da je „Planinka-čaj-Bahovec“ pouzdano pravi samo v zapretom i plombiranom kartoni z znakom imena lekarne Mr. Ph. L. Bahovec v Ljubljani, štéra edina proizvaja te čaj.

Vu imenúvanoj lekárni se odáva po kartoni za 20 dinárov. Najbolše ga je po pošti naročiti i poslati, za 4 kartone 70 Din (mesto 80 Din), za 8 kartonov 140 Din (mesto 160 Din), za 12 paketov 190 Din (mesto 240 Din), če se penezi napre pošlejo. Po povzetji je 10 Din dragše.

Generalni depot za Ameriko: Mr. Vlado Premru, 167 So. Main St., So. Norwalk Conn.

Generalni depot za Austrijo: Heil. Geist-Apotheke, Wien, Operngasse 16.

Generalni depot za Madjarsko: Ljekarna Mr. Bokor, Budapesta.

Lübi szvojo szv. m. cërkev.

— Fliszár János. —

Zagvüsno szi csüo ino sze vcsio od protestánski mantrnikov? Od oni szrcsni mō'zov, ki szo ráj odpovedali žitka nászladnoszti, püsztili szo vszákdanësnýi krüh, szlobodscsino i zëbra-

formácia vu nasoj domovini tüdi zacsala razsürjávati. V-Libetbányi (zdá je tó cseszko) 'ze vu zacsétki je dvë düsi preszvëtila nõvoga návuka pravica: Nikolai Filipa dühovnika i Gregori vu-

Prva molitvárnica Zagrebecske evang. lare.

li szo szi trplënye, mantr, temnico i szmrt, ali verni szo oszтали k-veri i obarvali szo düse i szrdcà szvojega csisztöcso.

Od toga szi premislávajöcsi sze nam nevedöcs pred dühovne ocsi posztávijo nisterni odicseni mantrnikov këpi.

V-1527-tom sze je zgödilo... Vu onom vrëmeni, gda sze je po Luther Mártoni zacsnýena re-

csitela. Teva dvá plemenitoga previdënya mō'za szta z-velikov vrëlosztjov glászila vernikom evangelioma csisztí návuk. Szamö od szébe sze razmi, ka szo tó z-krivimi ocсами glédali od kmicsne blödnoszti opojeni, csarne düse szinövjë. Od kath. popév nadrasztsena oblászt je li hitro nad nyidva vdáрила i obádva pod 'zelezo djávsa, v-Zó-

lyom odegnała i v-temnico vrgla. Tü szo vsza probali 'znyima csi-niti, naj nyidva od evang. vere odvrnéjo, Ali ni obétanye, ni sztráhsenye, ni mantránye je nê valálo. Negenyeniva szta osztala. K-koncovi 1527. aug. 22. szo nahitroma máglyo posztavili gori i Gregora szo k-nyé sohê privézali.

„Odsztôpi, povr'zi vero, tó nôvo jeretinsztvo!“ — szo nyemi pravili.

„Nê!“ — je odgôvoro Gregori z-máglye.

„Vadlúj Márijo za szvojo pomocnico, — ga je szkúsávo z-szôdnikov eden — moli sze k-nyê za pomôcs i jasz ti obeccsam, da szlobodcsino i 'zitek nazâ dobis.“

„Jedino je Jezus moj szredbenik, — odgovori Gregori, — 'znyim szem zadovolen, nepotrebújem nikoga drúgoga.“

Máglya je vuzgána i na nyé je na pepél zgoro té batriven vernik . . .

Za dvá dni szledi sze je z Nikolajom tüdi tak zgôdilo. Gda szo ga na vere zatajenye napelávali, z-peklom i vragom posztrahstüvali, obétali nyemi, ka csi vero zataji, od kralá poreden nájem dobi, je etak odgôvoro ;

„Celô szem ogvüsani, ka szem na právoj pôti, stera me v-nêbo pripela. Dragsa je meni mojega Bogâ miloscsa, kak ednoga szvetszkoga poglavára miloszt. Od pekla moke sze nebojim, ár szem gvüsen vu tòm, ka vcsaszi, kak po etom pred menom bodôcsem mantrányi prêk pridem, me Krisztus gori k-szebi vu nebeszki paradizom vzele!“

Mirovno je mrô za vero szvojo . . .

*

Escse i edna grozna prigoda. Blúzi z-pôdrúgov sztotinov szledi po tom, sze je zgôdilo. Te je 'ze v-potokáj tekla krv za vere volo ; — protestánusov krv. Szelepcsényi, esztergomszki érsek (cérkevni glavni pop) je obtôzene i potvárajene protestáns dühovnike i vucsitele v-Po'zon pred eden zvônredni szilni szôdni sztolec dao prizvati. Bôg zná z-kém vsze szo ji nê potvárjali i tőzili, ali nyuv bin je po pravici li szamo tó, ka szo protestánusje bili.

Szôd je, szamô od szébe sze razmi tó bio, ka szo „vszi na gláve vztetje, na vrêdnosztl zgüblenye i na ospotanye oszodjeni.“

Ali prvle, kak bi té nepraviczen szôd nad nyimi doprineszli, szo probali, jeli je zadoszta velka escse eti na zemli satama oblászt. Edno obveznico szo pred nyé djáli, pôleg stera bi sze doli mogli zavézati, ka od vere odsztopijo, aii kamcsi od nyé rasúrjávanya, ali pa z országa odvandrajo. Csi to vcsinijo, sze mentújejo szmrtne szôdbe. Delo je szveklo bilô. Ali-ali. Preberte szil! — tó je bilô pred nyé dáno. I oni szo szil zèbrali. Cseresz trê cêli mészecov szo je nesztanoma mantrali, naj je na obvéznice podpiszanye priszilijo ; — ali — zvôn ednoga — szo szvojo vero nê zatájili. Li szamo eden sze je naisao med nyimi Judás: Suhajda Matyas.

„Zakâ nescsete podpiszati?“ sze ozüri k-koncovi nemirovno Kolonics púspek na Séllyei Ste-

vana, Pápa várása superintendensa.

Ár szte nász z-niksím szvedvôsztom në ogvüsali i potrdili vu tom, ka nemamo pravice, — je odgôvoro té. Isztina, ka szmo oszodjeni, ali tô szmo në du'z-ni, ka bi prôti nam szploj nepravdeno i nevrêdno prineseni szôd z-szvojimi podpiszkmi odobrili i potrdili. Tak známo, ka z-têmi podpiszkami szamo tô namênijo doszégnoti, naj mi nikáki odámo szvojo vero i országa szlobodscsino, za stero szo nasi ocsáci doszta krvi prelejali, i tak pod neznoseni járem posztavimo tak szvoje gmajne, kak szvojo domovino. Bôg nasz vari, ka bi szvoje právo i csiszto vadlûványe z-szvojimi podpiszkami ôdali i zniçsili vu etoj domovini!“

Protivníci vidôcsi, ka szo tak obecsanya, kak posztrahsûvanya vsza zaman, szo sze kvéksoj szili povrnoli. Vu gnûszne temnice szo vrgli té szrdcsne vernike, gde szo sze z-nájbo'znêsov hránov mogli hráriti, v-cotavoj oblêki drgetajôcs, med szmêtjem v-rûznoszti prebívati. Nyí posztele szo gnla szlama bilè, stera je od necsisztôcse napunyena bila, z-szténicami, vûsámi, zkébrí i z-drûgov hüdôbov. Sziromácke jáko doszta szo trpeli. Ti edni szo vu tom dûse i têla mantre punom gnûszí szploj odnemogli. Vecs'znyj je ji preislo, ali nájvecs je ji z-Bogá pomocsjôv dônok vöpréosztalo.

„Ali dônok zakoj volo sze dáte na szmrt mantrati! — je edno pôt právo — na nyé je jemaó, i rátao grof Nyári Ferenc k-vu berencei temnici sze mantrajôcsím vernikom. Jasz szem szam z-grof Kolonicsa vûszt csüo, ka vazs teccasz szlobodne neodpûsztijo, dokecs ali nepodpisete, ali od vere neodsztpíte.“

„Naj vidi grof, — odgovorijo z-ednim grlom vere bojûvniki, — mi szmo vu nyegovoj oblászti. Ali, kak szmo do etiga mao, tak tüdi po etom toga sztálni scsémo osztáti, kak szmo 'ze tô grofi, i visnyim popom vönazanoli. I csi de nam bár do szmrti eti pri toj nevolnoj hráni i gnûszí trpeti, sze nebojimo; gotovi szmo, od Bo'ze miloscse podpérani, në szamo vözo, nego i szmrt pretrpeti za volo pravice evangelioma! . . .“

Velke recsi szo tô! Velki karakterje i szv. materé cêrkvi velike lûbéznoszti szvedôszta.

Etaksi je právi evangeliczsanzki cslovek! K-veri sztálen i za nyé na vszáki áldov, escse i mrejtí gotov! . . .

*

I zaká lûbi szvojo vero evangelicánec nateliko, i zaká mores tí nyô tüdi ober vszega lûbiti?

Záto, ár je jo

1.) *Bôg szpravo po Jezus Krisztusi, na fundamenti Bo'ze*

Zdrav ali betezsen sztálno núca dobro zsájfo. Szlabé zsájfe szo zsájfam zdrávja i lepote i v nájvisísi krogaj sze dá prednoszt Fellerovim Elsa-zsájfam i to: lillijno, rumenyákovo, glicerínovo, lillijna mlecsna zsájfa, borákszo-va, kátránova kak zsájfa za briti. Tá vszebüje dobro delajocse szesztavine. Za probó 5 komádov Elsa-zsájfe po izbéri sze vposlé za naprej posztlani 52 din. franko lekarna FELLER, Stubica Donja št. 110. Savska Banovina. — Za pránye gláve Elsa-Shampooon 3:30 dinárov.

rěcsci sztoji i právo Bo'zo rěcs glászi. Na tom fundamentomi té rěcsci, stero je goszp. Krisztus pravo: „Něba, i zemla přeide, ali rěcs Bo'za osztáne naveke.“ Od stere Peter apostol právi: „Goszpodne kama bomo sli, Rěcsci 'zítka vekivecsnoga más.“ I od stere Pavel apostol tūdi právi: „Ně me je szram evangeliom Krisztusov glásziti, ár je Bo'za

Krisztusove vecsérje v-ednoj dôbi obszlů'zavanya, szvėtcov molěnye, popėv ledicsnoszt ndr'zi za kakso poszebno vrėdnoszt, rěcsci Bo'ze vu tühinszkom jeziki glásenya, mes obszlů'zavanya; nenūcamo csiszla, kadila; poszta ndr'zimo za potrėbno k-zvelicsanyi, tak tūdi na bucse hodbe ně, ár sze Bóg povszėd nájdti dá, tēla mantránye, kri'za-

Dr. Roth Vilmos
szvetni president náse orszacske evang. cėrkvi.

mōcs na zvelicsanye vszákomi vervajōcsemi.“

Nasa szv. vera nema ni edne tákse djátke, stera nebi na Bo'ze rěcsci fundamenti sztála.

Nasa vera je „Vu Krisztusi vervajōcsi tákse szprávicse, vu sterom sze csiszti evangeliom glászi i szvesztva pōleg Goszpodna zrendelűvanya obszlů'zavajo vō.

Nasa vera netrpi tadankov;

nye, procesiov hodbe, neverjemo purgatoriuma, popėv grėha odpűscsanya, vu vűha szpōved; neverjemo nikse cslovecse szvėtoscse, nemolimo kėpov i kameni ali leszeni sztebrov, jedino Krisztusa dr'zimo za krsztsanszke vere glavō; neverjemo pri Bōgi nikse protekcie i szredbenikov, li Jezus Krisztusa. Neprispűjemo tak zvānim „osztan-

kom“ nikse Bo'ze môcsi, neverjemo csüdnim sztüdencom, nepoznamo mész, gde bi Bôg bole vöszkázao tá rômarivajôcsim szvojo miloszt; neverjemo pápo nezmotlivoszt i priszpodobni krivi návukov. Neverjemo pa vsze tó zató, ár Szvéto pizmó tē nevcsi, ár sze z-Szvétim pizmóm tá vsza protivijo. Nasa vera vernikom ne prepovē Szv. pizma csteti, nego nyim nyega cstenyé za dû'znoszt dene. Szvetszkim mo'zom vu gmajne ravnanyi tüdi tál vzéti zapovē; nasa vera neoszvoji nebeszkoga országa szamo szvojim vernikom, drúge vere lüdi nezbrise vö z-nebész.

2.) *Evangelicsanszka vera je blagoszlov národov.* Necsiní rázlocska med národnosztami i vu lüdi szpöli, jeziki, vsze lüdi za bli'znye szpozna: „Nē je ni 'zidov, ni grk, ni szluga. niti szlobodnyák nē je ni mô'z, niti 'zena; ár szte vi vszi eden vu Jezus Krisztusi.“ „Lübi Goszpodna Bogá tvojeja z-cēle pameti, z-cēle môcsi tvoje, bli'znyega pa, kak szamoga szebé.“

Evang. vera naprē pomága, zevcsenoszt, maternoga jezika osznávlanye, kulturo, zbrodjávanye i ziskávanya nature. Tehnika szvoje naprē idēnye tomi zbrodjávanyi mà pripisüvati; gáji domovine lübézen i szlobodscsine obcsütinoszt. Tak morálno, kak materiálno naprēidēnye vere szlobodscsini májo národje hváliti.

3.) *Evangelicsanszka vera k-zvelicsanyi pela.* Po vcsenyē evangeliüma csisztom návuki szpozna z-verniki Bogá, nyegovo sztávo k-lüdém, nasega zemelszkoga 'zitka cil, po sterom

je v-nebeszki ország k-nyemi pripela. Vu 'zitka sztezi vodi, preszvetsáva, poszvetsáva, na dobro povodjáva, varje, csüva, te szlabe, krhke potrdjáva, tim krepkim nedá vcagati, te nemocsne podpéra, batrivi, v-bôge szíromáke nadeljáva, te zmo'zne na poníznoszt, na ti osztávleni zmá-ganye büdi. Z-recsjöv blá'zensztva szemem szēja, stero dober szád prinása.

Zató je nam tak drága nasa szv. vera. Zató szo nasi drá-gi ocsevje za nyé volo trpeli, zató nyé právi lütaran nigdár vu niksoj sztávi nezataji, za nikso zemelszko vrēdnoszt (námre pri 'zenitvi) i za preidôcso szvetszko dobróto neosztávi, kak szo tó naprē szpizsani mantrnici késznómi pokolēnyi szvojov példov csiníti pokazáli.

*

Escse edna vere lübézni példa, stero eti tüdi doli szpísem:

II.-gomi Józefi caszari je szakácsa trbelo. Na vu novinaj naglásenye sze je eden dobroga iména szakács zglászo pri dvornom ravniteli. Ali edno je bilô te'zka sztívar: Józef je katholicsánec bio, szakács pa evangelicánec. „Nájmlém te za dvornoga szakácsa, ali na pápinszko sze mores szpovedati.“

„Nyí velicsansztva prôti meni szkázana miloszt je bár vise mere prevelika, ali vere mo-je za nyé volo dônok neodmenim“, — je odgôvoro szakács zavēdnosztjöv.

„Do útra szi premiszli“ — i z tém ga je odpúszto.

Na drúgi dén sze je szakács znôva pred caszara posztavo, ki ga je z-etim pitanyem szpré-jao: „No, premiszlo szi szi delo?“

„Tak je, Velicsansztvo, vere ne osztávím!“

„Ali jasz ti velki dohodek ogvüsám, razmis?“ — právi nyemi caszar, recsi dobro potezvisi, erkôcsi nyemi nadale zmrzlim nemirovnim glászom: „Escse ti eden dén dam na premislávanye, dobro szí premiszli delo!“

Na drúgi dén ga je pá tak pitao z-prvov recsjöv: „Szi szí prav premiszlo?“

„Tak je Goszpodne velicsansztvo, premiszlo szem szí, odgovori ponízno szakács, — ka szte mi obeccali, velicsanszki Goszpôd, jasz moje szv. evang. materé cêrkvi neosztávím i katholicsánec nebudem. Meni je moja vera od vszega szvéta dragsa . . .“ Caszar je majo në to-

tá bio od csüdüvanya, privajen bodôcsi k-pokornosztí, razdraszto sze nad toga csloveka negibnosztjov . . . Ali nahitroma szí je nika zmiszlo, govorécsi: „Dobro je, nájmlem te!“

Gda je tô dományim pripovedávao, ka je szakács nakeliko vtrdjeni k-szvojoj evang. veri, dvornicl szo nyemi csüdüvájôcs erkli: kakda ga je tak mogao najéti za szakácsa? Nyim je caszar odgôvoro: „tak, ár sze je li v-táksem csloveki mogôcse zavüpati; sto je k-veri *veren*, de v-drúgom tüdi táksi.“

Táksi vernici szprávijo nasoj veri postenyé, táksi szo vcsínili naso szv. mater cêrkev veliko!!

„Zdr'zi, ka más, naj ti niscse nevezeme korône tvoje!“

Biblija osztáne vszigdár.

Ivan! právi Trézika szvojemí mo'zévi, kama szí pa djao mojo Biblijo, stero szem jasz pred ednim tjédnom, gda szem sze esze k tebi preszelila szebóv prineszla? No, no, ti miszlis, ka mi nemamo drúgoga dela, szamo ka bi Biblijo csteli. Ne vidis, ka puno dela jeszte vöné, ti pa zdâ za Biblijo pitas. Niháj zdâ Biblijo. Csteli mo te, gda csasz bude. Sztoga, ka bi Biblijo csteli, nemo 'zíveli. Cstela bi, to pa nevidis, ka szo drúgi 'ze vsze 'zito po'zenyali, mi szmo pa escse niti zacsnoli në.

Ivan je Biblijo szhráno na klôp za sztolom, med drúge knjige. Ali Trézika je telko hodila, ka jo je násla i szkrivomá,

gda je Ivan në vido, cstela i sze molila Bôgi, naj nyemi odpúszti, ár tak neszpametno govori.

Dosztakrát je Ivan Tréziko kregao, zakâ csté biblijo. Nyemi sze je niti në vidlo, cse jo je Trézika v nedelo cstela. Te je pá gucsao, ka zdâ, gda nega drúgoga dela, naj gvant krpa, ali pa szí naj kákse drúgo delo naprê vzeme, stero je bole potrebnó pri hi'zi. Nyemi sze je cstenyé Biblije ali pa molitvene knjige csteti, szploj visesnye delo vidlo. Trézika nyemi je nigdár në prôti gúcsala, ar je tô 'ze od szvojeja dedeka csúla, ka prôti trnyi ne valá brszati. Ona je szamo vszigdár Bogá molila, naj

odpüszti tim v kmico zablodjenim lüdem.

Eden vecsér, gda szo 'ze vsze vcsinoli i vecserjali, szo bili vszi malo vznemirjeni. Ali miszlili szo szi, ka je tó od dela, stero szo prék dnéva oprávlali. Próti gojdni sze Trézika prebúdi i v sztráhi gori szkricsi : gorimo ! Vsi szo presztráseni gorszposzkákali i vöbë'zali. Rëszan je cëla hí'za gorëla. Ivan je szamo prevecs preklinyao, ár sze nyemi je mililo nyegovo velko bogásztvo, stero je 'ze dúga leta mgao vküpszprávlali, ka sze vcsászi niti në vüpaó posteno najesztí i zdá je vido, ka nyemi vsze zgori.

Vgojndno, gda je 'ze vsze zgorelo i szo rázno vlácsili zgorëno pohistvo, sze je prevrgla

tüdi tiszta zgorëna klop, na stero je Ivan med drúge knige szkrio Trézikino Biblijo.

Blëdi je pósztao zdá Ivan, gda je zagledno med v pepeo zgorënimi knjigami Biblijo, steroj szo sze niti táble në oszmóðile.

Tá je prisla tüdi Trézika. Obá szta dojpokleknola pri Bibliji. Ivan sze je szkeszao i molo v düsi, naj nyemi Bóg odpüszti, ár je nigdar në csteo i në dopüszto csteti té szvéte knige. Trézika sze je pa molila i Bógi hválo dávala, da je zdá Bóg sztem, ka je Biblija në zgorëla, pokázao, ka vszigidár csüva i brani szvojo szvéto récs i ednók poszvëti tüdi one, steri v nyem neverjejo. (Theofilos.)

Ta práva lepota.

— Deklinam v opomin. —

(Fliszár János.)

„Bo'zi dár lepota je
Porob be'zécsega vrëmena,
Komaj cveté, 'ze vehne . . .“

Vu edne krajine vársi je edna mláda deklina 'zivëla, stera je nateliko lépa bila, ka gdersté sze je obrnóla, vszepovszéd je lüdi pogléd na szébe potëgnola z-szvojim lépim zrászom i këpesnim obrázom. Za krátke csasz szo jo v-cëloj krajini në nacsí imenüvali, kak „Lépa Ilona.“

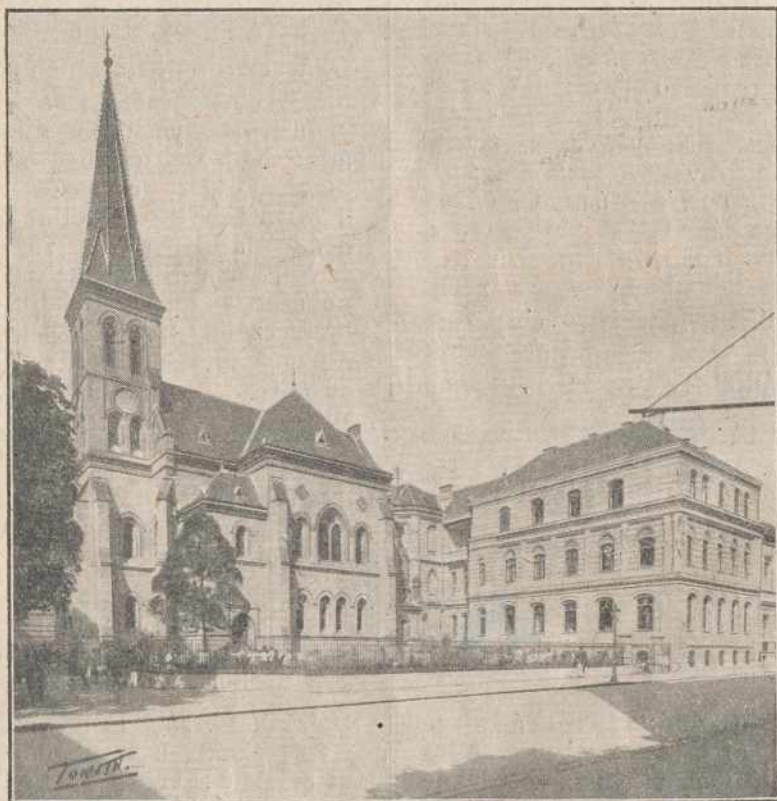
Ali ona je na tó prilizávno imé rávno në doszta dála ; në sze je ni edne piknyice prestimávala za toga voło. Kak csedna, bogábojécsa persóna, je znála ka je lepota brezi nase vrédnoszti

Bo'zi dár, i záto je në vrédnoszt i tak szamo vu szebi tüdi niksa szreca në ; escse i neszrecse vretina zná bidti, csi sze nasa düsa po nyë na gizdoszt, na márnoszti i na zvisávanye nadígáva. Ka naj za lepote hrbtom sütajócse márnoszti démon nyé düse v-mr'ze nezapleté, je põleg gledala, pred sterim sze je segó mëla cseszati i oblekávati, edno málo táblico povëszila gori, na steroj szo naszledtíva;ócsi redóvje bili szpiszani :

„Lepote gingava rō'za
Ti preminyenoszt ká'ze,
Csi tak, ka ti vrédnoszt nedá
Taksega cvéta kre nyé,
Ster'ga i te postújejo,
Gda ti lica povehnejo.“

I tak vszigdár, gda sze je v-gle-
dalo zglédnola i ono nyoj je

Lepota je jáko dober porá-
csanya líszt za dekliné. Ki z-tém
láda, nyemi nisterne prédnyosztí
ogvüsa vu tüvárístvi med lüdmí,
ár sze lèpa deklina vszákomi
povidi i tak jo prijaznivo prím-
lejo. Tõ je pri csloveki proti lè-
pomi prirodna nagibnoszt i z-

Evang. cérkev, farol i püspekov dom v Zagrebi.

prilizávajõcs septalo : „lèpa szi
llona, lèpal“ — tē redõvje szo
jo vszigdár na preminyenosztí
vekivecsno pravico opominoli i
z-ednim naiszkanye onoga, stero
naveke trpi i nepovèhne.

I tõ je jáko mõdro bilõ vö-
zmisleno !

toga szhája, ka pri lèpoj deklini
tüdi primérno nika znotrèsnyega
lèpoga bidti mēnijo. Ali csi, v-
pamet vzemejo, ka je nē tak,
kak szo mészlili, csi vidijo, ka
je to znotrèsnye nicsesztna vot-
lina : teda nyé lüdjé vtajijo na-
prē darüvano prijaznivoszt i nyé

lepota zgübi szvojo vlecsécso môcs.

Tô csesztokrát vidimo vu 'zitki.

Escse i tô tüdi vidimo, ka je vnogo deklin rávno za lepote volo grátalo neszrečni.

Kakda? — Bi tô mogôcse bilô?

Tak bogme. Rávno za toga volo, ka nyê je lepota szünola vö düso z práve morálne kolo-tecsnice, zapüsztti nyê je dála one lasztnoszt, stere deklino sznáj'zijo i bláj'zensztva nev-tajeni fundamenti jesztejo. Doszta deklin — ár je mogôcse eti i tam za lêpe právijo, nateliko zmêsa povidënya márnoszt, da nyim pamet vszigidár na tom hodi, kak naj obdr'zijo, escse i podigávajo szvojo lepoto? I da szo nedovêcs lêpe i vorcavnoga, kèpesnoga obráza, stero je brez zaszlü'zenoszt i od Bogà dáno szebê pooblasztsene bidti miszlijo, da od 'zitka i drügi lüdi poszebne prædnyoszt i morejo v'zivati i ove drüge blíznye doliglédati. Prestimávanye, gizdoszt, zvisávanye, liki mlajine obszèdejo szrdcá nyihova, z-steroga pa nev-tajeno vkanenye, nemirovnoszt, i nezadovolnoszt szhája, stere lasztnoszt nê szamo ed-nôk vèksoj hüdübi i grêhi dveri odprêjo.

Vu zvisávanya oblászti bodôcsa deklina li hitro v-drügo zmenkanye i grêh szpádne: vu cifránye, zbéranya gvanta, oblekávanya i cácvanoszti falingo. Kelko jeszte táksi deklin, stere nesztanoma li za nôvi, drági, præcimbni gvant szkumnêjo i toj bete'znoj nágibnoszti szo vsze drügo povrcsti gotove. Povidënya 'zelnoszt je nadigáva — csi

na drügoj malo jaksi gvant, drágacso, ali kákso csecse-becse sztvár vídijo, teccasz nepomirijo, dokecs i one tákse nedobijo, ali od nevoscscénoszt gnáne te ove neobládajo i neprehitijo. I kelko nocsnoga pokoja, kelko vrêdnoszt billánca sze je pokvárilo vu tom nezahválnom borjenyi i postenyá sze je poskálilo doli po szkliszkom zrêberji!

Nigidár nepozábi drága deklina, ka je prevelika márnoszt, prestimávanya zelnoszt, nakeliko je nevarno, nateliko oszmejavanya vrêdno tüdi. Sto je toga rob, on od szébe tô szvedocsi, ka je vu düsi milüvanya vrêden szíromák, nevolen bô'zek. Kèpesna oblêka vszegavêcs podigáva 'zenszko prijénoszt, plemenitoszt, povidnoszt i záto, csízto, vorcavno, povidno sze oblekávati more vszáka devojka, stero pa brezi vsze prebránoga cifránya i luxusa doszégne. Predrági, prebráni gvant nevcsini nyê vecs vrêdne i bole prebráne: escse i nyê vrêdnoszt doli pobije, csi nyê lepoto gvant prehiti. — Pávi je potrebno cifraszto, lêpo pérje, da 'znyim szvoj neprijéten, grdi glász zakrije; ali szlavícsek je i pri szvojem præsztom pérji prijéten, ár prijéten lêpi glász má.

Tô znotrësnye dá csloveki právo vrêdnoszt. Jáko szírotna je ona deklina, steroj je obráza lepota nájvéksi kincs! Milüvanya vrêdna je ona deklina, stere nájvéksa szkrb je szamo lepote gájenye i cifránye. Stera na té scsé cimprati szvoje blá'zensztvo, na pészek cimpra, tam iscse bláj'zensztvo, gde ga nájbole nega.

Bláj'zensztvo je ômurno de-
lo; ômurne i sztálne lasznosztí
'zelê od onoga szrdcá, vu stero
sze notri scsé vcepiti. Li szamo
z-plemenitimi lasznosztami scsé
na ednom meszti vküpprebivati,
kakse szo napêldo pri 'zenszkaj:
verszko, pobo'zno, dobro szrdcé,
poniznoszt, prijaznivoszt, prôsz-
toszt, pascslivoszt, delavnoszt,
dühovna pozdignyenoszt i visoszt,
plemenitoszt i. t. v. stero lasz-
noszti dûso vcsinijo lêpo. Tô
je *dühovna lepota*, stera bár ne
podzajê nahitroma, kak zvônês-
nya lepota, ali od té je dônok
vékse vrêdnosztí, ár sztálno pos-
tiüvanye i lübézen zbüdjáva vu
ti plemenitêsi szrdcáj, prijétnoszt
i povidnošt aldüje szvojemi
lasztniki escse i te, gda szo lê-
pe, cvetêcse rô'ze 'ze dávno po-
vêhnole.

Záto právi szvéto pizmo:
*„Csalárna je pred lüdmí prijét-
noszt i lepota preminê, ali stera
'zenszka vu bojazni hodi pred
Bôgom, ona szebi hvâlo szprávi.“*
(Prilik 31, 30.) Tô sze ti-
cse tak deklin, kak sztarêsi
'zênszek.

Oh, vari devojka od po-
vêhnenya dûso tvojo!

* *

Te nájjakse roké. Tri de-
kline szo sedele vu ogradcseka

lugasi i zgovárjale szo szí med
szebom. Med zgovárjanyem szo
roké prisle na vrszto, od toga
szo sze bôtivale, stero szo lêpe
roké i stera 'znyi jakse má. Med
nájbole vrêlov debatov napamet
vzemejo "sztároga ocsó (dêdek),
ki sze proti nyim pliblizáva. De-
kline pred nyega be'zijo i pro-
szijo ga, naj on odszecsé stüka-
nye, stera má nájlepse roké.

Te sztári goszpôd sze po-
szmehêcs zglêdne na deklin
rô'znati nojêtov bêle roké i etak
ercsé: „Tak nahitroma, drága
deca, jasz tô nemrem odszekati,
ka stera vazs má nájjakse roké;
ali jeszte na tô gledôcs edna
gvüsna mera, stera brezi vsze
dvojnoszti pravicsno pokáze,
stere roké szo nájjakse . . . Náj-
jaksá rôka je tiszta, stera nájráj
dá szíromáki i csi pritom ta lê-
va nevê, ka ta práva csini. Csi
scséte tak znati, stera vász má
nájjakse roké, opitajte szíromáke.
*Koga szíromáci blagoszlávlajo,
tisztoza rôka je nájjaksa.* Nyúva
mera je gvüsna, stero escse i
néba nameszti nihá. Ali ka vam
vasi dvorniki prilízavajôcs gu-
csijo, tiszto je szamo prázno
slefetanye.“

. . . Kapa, drága deklina,
jeli szo tvoje roké v-etaksem
rázumi lêpe?

Gôsztoza obolênya ino prehladnjenja sze rêsimo i náide-
mo po nesternom dnévnom gájanyi i
csisztocsi têla. Tüdi pri kihanyi, náseszti, ripanyi sinyeka bolezní, pri
kaslányi pri rázlocsní 'zivcsni i rematicsní bolecsináj sze Fellerov
Elsafluid ze 35 lét vöszprobano od zvôna i od znôtra hasznovito nü-
ca i dober prijátel je v-grdi dnévaj. Dobi sze pövszéd, návadna ska-
tülíca 6 Din., duplícka 9 Din. Csi sze gder nedobi ga trbê narôcsiti
po posti poprêk za 62 dinára zrâven pri lekárnári FELLER, Stubica
Donja stev. 110. Savska Banovina. Kak csisztílno szredsztvo: Elsa-
kruglice 6 skatülíc za 12 Din.

Bojn groznoszi.

Verescsagin, ruszoszki hiresen bojnszki málar, ki je vu toj umetnoszti nedoszégnyeni sztrokovnyák bio, sze je okôli 1890 leta hipi v-Indiji potüva-jôcsi, na eden bre'zics namero, steri tak da bi z-ravnice vôzrászo i piramide obrázke bodôcsi, proti nébi pozdignyen, szamno

i jezero göli, vôzglôbani csont je grozno zijalo prôti nyemi. Tê küp gláv csonte szo zagvüšno edne lêpe vojszke osztanki; jáko, jáko dávno je moglo bidti, ka szta sze dvá hinduskiva poglavára znábiddi za kaksega máloga süméta volo med szebom szposzvadila i eden z-tim ovim bojjuvala. Te eden poglavár je

Dr. Popp Filip
nas prvi evang. püspek.

sztoji i ôzdalecs sze vidi; kak sze je k-nyemi priblízao, je zagledno, ka pred ednim tim najgroznêsim vidényem sztoji. Eden z-cslovecsi gláv loblany vküp nametani küp csont, z-steri szo vrane, kôvranje, orli doj pojeli kô'zo i meszô, stere je szunce szpeklo, veter poszûhso, jezero

jezerke mrtvi nihao na bojicsi, te obládnik je pa, kak sze tô kâ'ze, tim mrtvim i zagvüšno tim zaroblenim tüdi glávê poszekati dao i na obládnoszti diko naküp zmetati. (Na Koszovom polji szo törçi tüdi z-doj zoszêkani nasi vítêzov gláv eden táksi küp gláv nametali vküp.) V-

jezero oszem sztô strideszét devétom leti revolucije szo ráci tüdi Zenta várása obcsinszke híze balkon z-doj zoszékánimi vögrov, decè i 'zenszkimi glavámi okincsal; sztô pa sztô dojvszéczeni glav szo na raztávo szklali na imenüvane híze vidöcsa mészta i tak pokázali divje szvoje civilizácie i kulture (?) szád pred szvét.

Od onoga hipa mao, ka je té küp glav vküp nametani, je 'ze doszta sztotin preteklo, ali bre'zicsa je niscse në gibao: mogöcse za volo groznoszti, ali pa za satringe volo në. Sztöji escse i dneszden.

Gda je Verescsagin on grozepun brég vido, nyemi je v-pa met prisla pred 10-12 timi létmi bodöcsa ruszko-törszka bojna i náimre pri Plevna mocsini szpádnyeni mrtveci, med sterimi je szvojega szpádnyenoga brata iszkaó, ali nëga je naisao. Od vnögi mrtvi groznoga vidénya sze sztrsznovsi: sze je britko zácsao jökati i rávno tak zdá tüdi, tak je csüto, ka szo té csonte tüdi nyegovi bratov bilé. Od lübézni bl'znyi pode'ziganí, je precí zácsao té grozen bre'zics doli málati i nyega képi je eto imé dao i pod nyega napiszao: „*Szmrti apotheozis.*“ Képa porácsanye je pa etak napiszao na nyega: „*Preminöcsi, vezdásnyi i prisesztni vrëmenov vszëm podzajécsím velkím vojóm!*“

Téj kép je povszem szvéti jáko poznani grátaó, szkoron sze vsze mirapropagand drüstva vu agitacijaj na nyega zezávajo i vu slikaj kak groznoszt kázejo. Verescsagin umetnik je v-japán-ruszoszkoj bojni preisao. Z-Pé-ter-Pavlovszk morszkim hajö-

vom sze je vtóno i zagvüsno ka té grozen kép, — kak je do etimao në, tak vu prisesztnoszti tüdi nede poménsávao med národmi bojn nágibnoszti.

Pét-sész, ali 10-20 jezero glav loblany na ednom küpi — je bogme grozno vidénye! — Vu szákoj glávi szo bili mozgövjé, steri szo miszlili; — vszáká loblanya je ednoga-ednoga csloveka znamenüvála, steri je csüto. — steri je lübo, — koga szo lübili, — navékse szo vszi mladénci bili, — puni trösta i vüpanya . . . I naednök je vövdrla bojna edno bitje — glavö szo nyemi odszekali i náküp zmetali orlom i kávkam na porob, késznomi pokolényi pa na groznoszt. Mí vu míra tíhi dnévi niti nebi miszlili, ka sze tákse má zgoditi . . . Hej, pa szí szamo malo nazá zmiszlímo, szamí szmo bili tálnicke bojne groznosztam. Szvetovna bojna je zadoszta groznoszt produktérála, stere ni récs, ni peró doli szpiszati nemore i steró vszáki národ z-mrzíjov szpomína . . . Vidmo eden máli pregléd z-'ze dávno bodöcsi bojn, kelko áldovov i groznoszt je szhájalo 'znyí!

Velki Napoleon francuski caszar je z-szedemsztó jezero vojnikmi vdrö v-ruszuszki ország, z-steri je szamo tritreszeti jezero prislo nazá domö. Z-vszákí dvajszeti lüdi je szamo eden prisao nazá, 667.000 lüdi je szamo z-francuske sztráni vesznolo! *Kak velika groznoszt je tö!*

Szvetovne histórije té tak zváni nájvéksi voj, pôleg sterogás szo Atilla, Tamerlán, Dzsingiszkhán lí máli podréparje bili, je vu stirinájszeti létí kralüvanya bojüvanyi oszem milionov

lúdi krv dao prelejáti. — Isztina, ka je velko di'zavo fundálivao francuskomi národi, díke i bogásztva fundament položo nyemi, — ali pôleg vszega toga je pa tó vsze máli tróšt, ár je za tó 3 millionov francuski lúdi krvi prelejáno i kí szo pa z-Europe sztancsarov escse 5 millionov prepravili, nezracsúnani miliárdov skodnine, szíromastva i mantre drúgim narédílii.

Bojúvauye jáko, jáko velke áldove potrebúje. Vszé bojn podátki szo né vu szvojoj velikosztí znáni, ali nisterni szo z-vékséga tála znáni. Tak na példo Austrie z-taliánmi i preisi bitji je szamo z-ausztríe sztráni 300.000 vojnikov szpadnolo; vu talianszke szlobode bojni je túdi 300.000 áldovov biló; uprav vu prvésój sztotini je vu szeverne Amerike polgárszkom boji 500.000 lúdi szpadnolo; Krím bojne áldovi szo 800.000 lúdi zneszli. Rávno telko mrtvi je biló vu francoszkoj-nemskoj bojni: 800.000 i pô telko, 400.000 v-ruszko-tórszkoj bojni. — Vu angle'zov, francúzov i taliánov koloninszki bojnaj v-XIX sztotini je szamo z-Europe sztráni 3 milíone lúdi vesznolo i zagvúšno tri-stirikrát telko z-ove domorodcov sztráni. Vu szlédnyoj velikoj kolonszkoj bojni v-Egiptomi pred Omdurman mesztom je Angliski Kitchener 800.000 domorodcov szpomeszáro.

Z-ruszó-japánszke bojne je malo podátkov znáno, ali i té zadoszta szvedocsíjo céle bojne groznosztí *Liaojanga* bitje je eden tjedén trpelo, z-japánov sztráni je 18.000, z-ruszov sztráni 25.000 szpadnolo; tak szamo vu tom ednom bitji je dvakrát telko lúdi preislo, kak kelko je

ji z-nisternimi létmi pred tém na *Martiníque* zátoni pri *Mont-Peléé* ognyenika katastrofi vesznolo; ali pri *Martiníque* katastrofe priliki sze je céla Európa sztrznola. — ali *Liaojanga* bitje je mlácsno i neobcsútno nihálo Europcov szrdcá. *Sa-ho-ja* bitje je escse groznése biló, kak *Liaojanga*: vu 11 dnévi trpécsem bitji szo ruszi 20.000 japánov, — japáni pa 60.000 ruszov vmóřili.

K-tomi dvójemi velikomi bitji sze pôleg *Hei-Ki-Tai* meszta bodócse bitje li szamo, kak detecsa zména vídi, — ár je tam z-japánov szamo 7000, z-ruszov pa szamo 13.000 lúdi szpadnolo. Doszta bole je impozánsna bila pôleg Mukdena bodócsa bitka, stera je od febr. 23-toga, do 12-ga mářca trpéla. V toj szo 'ze japánci 42.000, ruszi po 50.000 lúdi zgúbili. Pri Mukdeni je 8 milio kilogramov cslovecséga meszá dáno na klavnico. Escse znamenítése meszto je vu bojne historíji: Port-Artur; vu mocsine (trdnýavi) i nyé krajini je v-pôdrúgoga leta napádanyi szpadnolo 60.000 lúdi; pred prisztanyiscsem je preislo 5000, pri gráda okólici vu 50 kilometrov krajini 50.000. Z-oranyeni, kí szo z-Port-Arturja v-spitále szprávléni i tam z-tála vu ranaj, z-tála od kúge pomora, od szúkesine sztroska i zmenkanya vrasztvení potrebcsin szamo máli 20.000 mrtvi porobov biló.

Tak je pri: *Liaojangi*: 43.000, *Sa-ho*, jí 80.000, *Hei-ki-Tai* 20.000, *Mukdeni* 92.000, *Port-Arturi* 135.000; vszevkúp 370.000 mrtvecov pokopano vu stíraj bitkov lícsnom meszti.

Kelko krvi je prelejáno v-Índíji, v-Tonkíni, v-Madagaszká-

ri do podzajenja toga zátona! Kelko lüdi je vesznolo v-júzne i szrédnye Amerike ménsi, véksi republikaj, vu steri je bitje do XIX. sztotine konca szkoron nezstanoma vdérjalo.

Csi li szamo te béle fajte lüdi racsunamo, vídimo ka je vu tak zvánój: naprêidênja, preszvetse-nya, civilizácie sztotini 15 milio lüdi na bojicsaj zgúbilo zítek.

Teliko, ka csi na glih razdelimo, na vszáki dén szpádne znyi 400 porobov, tak je vu vszáki trej minutaj bojne grozen sztrahsnik z-ti nájbole kulturni, béle fajte lüdi ednoga-ednoga vmôro! Na tô je tak uprav le-ko gízdávo to kulturno, zevcese- no cslovecsánsztvo i lekho pogová- rja indasnye barbárne, nezevensosztí sztancsare, ki szo gdate — ednoga-ednoga cslove- ka nisternomi bôgeci aldüvali (!)

Pôleg toga neszmimo pozábiti, ka szo bojni në szamo vojaskoga sztána lüdjé szpadnoli na porob, nego nazracsunano drúgi tüdi. Kelko ji je preišlo od betegov, pregányanya divjosztí, vu szúkesini gláda i oblecsala! Sto bi tô vsze mogao v-racsún vzéti?

K-etim naprê szpizsaním, csi escse k-coj dámo vu vezdá-nyoj XX. sztotini doli pretcesse- no balkanszko, i 5 lét trpése szvetovne bojne áldove, steri racsun je szamo pribli'zno znáni i kak sze vecskrát v-novinaj pi- se do 15 milio áldovov znása i

pôleg toga vnôge znicsene vrédno- szti, trplênja, stera szo národom niksega haszka në prinszla: Cslo- vecsánsztvo szí nezmiszli na groz- ne áldove, nesztrszne sze escse od národne szebicsnosztí i veli- ki dácsni sztroskov; vnemar sze dale, i dale oboro-zúje od szô- szedni národov bojazni i revan- csa szikajôcsega zadomescsáva- nya volo, i neiscse csednoga prerazmênja na mirovno i pra- vicsno vküp 'zivlênje. Ednôk bi 'ze cajt bio sze sztréniti i bojn necslovecse deloványe premínye- nosztí prêk dati. Lüdjé bi pod ednim klóbükom, pod pravice sztrêhov lekho vu miri vküp pre- bivali. Isztina, ka prôsztí lüdjé ne brodijo, neiscsejo, nepotre- bújejo bojne, li szamo niki veli- ki, ki z-toga zvisenoszt, haszke májo, rédijo tô groznoszt! Csi eden cslovek vmori bli'znyega szvojega, ali nyemi kvár narédi, ga primérno pokastigajo, escse i zítek nyemi vzemejo, ali ki je- zerke na klanico 'zené. nedu'zni krv dá prelêvati, miliárde kvá- rov vcsini drúgim, ga historia dicsi, za „velkoga“, za junásko- ga vítéza ovekivecsi.

Opravicsena je táksa bojna, gde nepriátel za podzajétja i podjarmlenja volo vdári na szla- bêsi národ, csi sze te bráni, ali za szlobodscsine szvoje zdigne boj; vszáki národ jus má pôleg prirodne pravice neodviseno. vu szlobodscsini 'zivetí i në drúgim rob bidti.

Nájnovése vészti od szijavni priznany, stere szo zahválni i zadovól- ni küpci poszlati k-fabriskoj hi'zi vör H. Suttner v-Ljubljani st. 844. Znôva doka'zújejo, kak hasznovito je zahtevati veliki ilustrirani letni cenik prvle, kak sze küpijo vöre, zlatnina i srebrnina. Tüdi nasi cstítelje dobijo brezplácsno té Iepi cenik, csi ga zahtevajo od t. t. Suttnerove firme vör. Tá firma posila 'zepne vöre 'ze od 44 Din. naprej, büdíllice od 49 Din. i vöre zapesztínice od 98 Din. itd. vsze po tak erkôcsoj originálnoj fabricskoj ceni

Za toga volo szrdcá mámo pozdrávlati one neszebicne mó'ze, ki sze trúdíjo, naj rázlocsne národe vözmiríjo — endrúgoga 'zivetí nihájo i na tom delajo, da sze bojne naveke preprávjíjo; országov, národov, ali szo máli, ali velki pravicsna 'zelénya, pot-rébc sine, to'zbe pôleg pravicsnoga szôda, brez sztrankarsztva poravnajo, da tak národje vu miri vkúp 'zivéjo i bláj'zeni bo-

dejo. Tisztí bode z-isztinom „veliki“ i díke vréden junák, ki té mir szprávla i prineszé národi cslovecsanszkomi! Nyegovo imé sze nigdár nezbrise vö z zahválni odvétkov i porodov szrdc!

Vúpajmo sze, tröstajmo sze, ka pride tó vrémen. Pride pán Europa! Pride vjedínanye národov i szpuníjo sze recsi Goszpodnove: „Bode edna csréda i eden pasztér“!

Nôvi farof v Domanjsovci.

HÁRI LIPÔT, evang. dúhovnik.

Domanjsovszka evangeli-csanszka gmajna szí je po szmrti velecsaszítoga goszpođa Kúzma Stevana komaj nôvoga dúhovnika odebrála v zacsétki 1928-ga leta i 'zé jo je túdi veliko nôvo delo csakalo. Nájprve je vréd posztávlila vsze ograje. Ali túdi farof je 'zé v prevecs szlabom sztáni bio i prevecs doszta poprakov je 'zelo. Záto je gmajnszko szpráviscse 1928. márciusa 27-ga édnoglászno szkoncsalo, da z vekívecsními poprávki pri farofi bi szamo doszta vödávanya méli i za pár lét dönok novi farof morejo zidati, záto ne bodo vecs poprávlali sztároga farofa, nego ga dolirazmecsejo i na sztárom meszti nôvoga zozídajo.

Sztári farof szo gmajnszki delavci szami razmetali 'ze na szprotoletje 1928-ga leta. 'Zé 1928. augusztusa 12 ga gmajna vsze dela pri zidanyi nôvoga farofa vödá mestrom, ali tak da mestri vsze peske delavce i vsze foringáse szamo v Domanjsovszkoj gmajni szmého najimati. Túdi sôder za beton, peszek za

zidanye i lész za rust sze more od gmajnarov kúpti.

Tak prevzeme tislarszko delo z 'zelezniimi roleti vréd Nemeç János tislarszki májszter z Domanjsovec za 30.000 d'nárov.

Vsze potrebno 'zelezje, tra-verze, zparhed, koteo na lice meszta posztávi Heklícs Stevan gmajnszki inspektor i 'zelezni tr'zec v Murszki Szoboti za 9.500 dinárov.

I vsza drúga dela zvün tislarszkoğa i zvün 'zelezja prevzeme Meszarics Stevan zidárszki májszter z Murszke Szobote za sumo 170 000 dinárov i za plán i predacsun szí racsuna 1500 dinárov.

Nôvi farof je tak kosto gmajno 211.000 (dvesztoedenajszet jezero) dinárov.

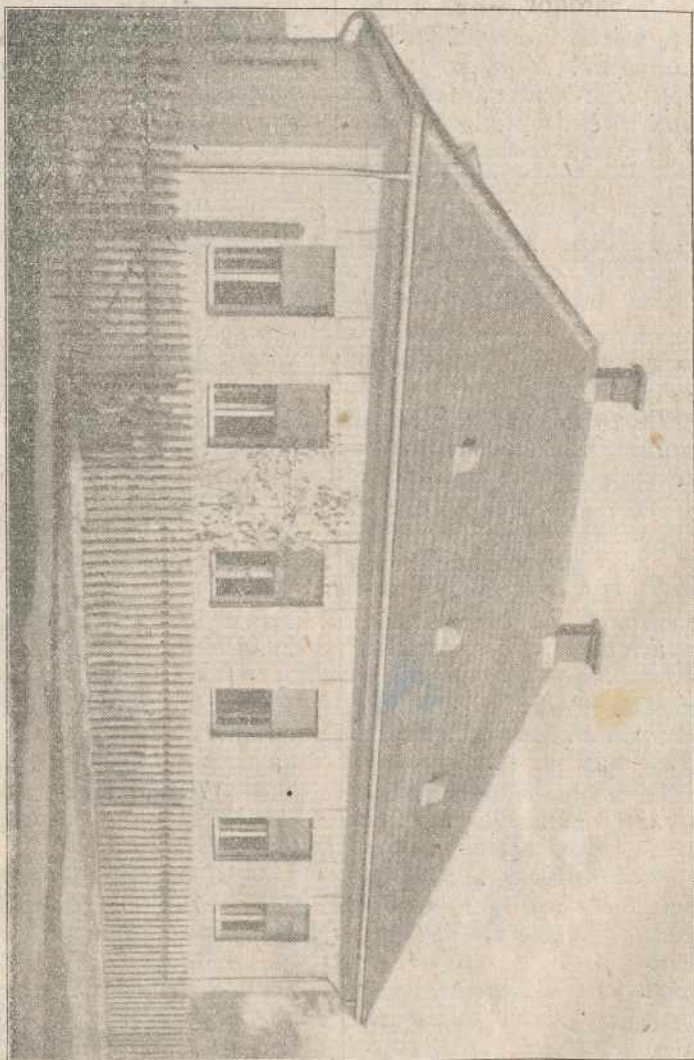
Zidanye sze je zacsnolo 1929 ga leta áprílisa mêszece i vszako delo sze je szkoncsalo 'ze toga leta oktobra 1-ga, gda je túdi gmajnszki preszbiterium prékvzéó novo hrambo i klúcse.

Tô je bogme velko bremen bilô za naso málo gmajno i tó

tem bole, ár je gmajna 'ze 1929-ga leta célo sumo vö mogla plácsati zidarszkomi májsztri v sumi 170.000 dinárov. Tislari i za 'zelezo pa sze je moglo plá-

K tomi velikomi deli i velikomi bremeni szmo podpore prevecs malo dóbili. Prekmurszka sinyorszka podpornica nam je dáta 2000 dinárov i Gusztáv

Növi farof v Domanjsovcí.

csati 1930 ga leta 39 500 dinárov. Tak je nasa gmajna csi bár 'zmetno — dónok v poldrúgóm leti vöplácsala célo sumo za zidanye novoga farofa.

Adolfi drüstvo 40 nemski márk, ali 540 dinárov. Obema drüstvo-ma sze tüdi eti nájlepse zahvalimo za pomôcs.

Cigeo i lész od szfároga

farofa szmo ôdali za 20 000 dinárov. Tak szmo potrebuvali es-cse 190 000 dinárov, stera suma je tak prisla notri, da je v gmaj-ni na vszako dûso i na vszako dr'zavno porcijszko korôno 54 dinárov gmajnszke dacse bilo vônavr'zeno i tak je bilo v pol-drûgom leti v gmajnszko blagájno notriplácsano 190 000 dinárov.

Csi szmo bär zmetno i z velikim trûdom goriposztavili nôvi farof, zdâ sze dônok veszelimo szvojení deli, ár dnesz-

dén v etom szúkesnom vrêmeni nebi bilô mogôcse nam zazidati táksega hrama. Mestri szo navêkse dobro zvršili szvoj poszeo.

Bôg naj lóna trûd vszém kurátorom i preszbiterom, ár szo doszta poszla meli pri tom zidani. Bôg naj lóna vsze nase vrle gmajnare za njihovo veliko áldovnoszt. Bôg naj verosztûje obri toga nôvega hrama, naj prihájajo 'znyega vszigdár lübézen, mir i dobri tanácsí!

Hváli Goszpodna, oh dûsa moja!

(Poszlovenco † LUTHÁR PAVEL vucsitel.)

Hváli Goszpodna, oh dûsa moja!
Jasz bom Nyega vszigdár hválo;
Dokecs me szmrt ne rêsi tú boja,
Bodem diko Nyegvo szpêvo.
On, ki je dao dûso v têlo,
Bojdi hválen nepresztano.
Hálleluja, hálleluja!

Králje szo lüdjé, roj'ni od 'zené,
I na práh sze obrnéjo;
Nyí lêpo nakánenye táminé,
Gda sze v kmicsen grob zapréjo.
Da nam falli potrêbna môcs,
Zovmo tak Bôga na pomôcs.
Hálleluja, hálleluja!

Bláj'zen, ja bláj'zen sze on má zvati,
Komi je Bôg sziam k pomôcsi;
Kí szí vero vszigdár zná zdr'zati,
I vüpa sze v visnom Ocsi.
Komi té Goszpôd pomága,
Nyega niscse neobláda.
Hálleluja, hálleluja!

On je sztvôro nébo, zemlo, môrje,
I vszé, ka eti zdá 'zivé;
Li nyemi je podáno vetrôvje,
Z-kim neládajo tú lüdjé,
On kralúje na vezš szvétí,
Kí nam vero veke nêti.
Hálleluja, hálleluja!

Vidécse ocsi dá On tim témnim,
Te szlabe krepko podpéra.
Lübézen szvo' szká'ze tim pobo'znim,
Vervajôcsim szinom míra.
Prisavcé pomága, hráni,
Szirotice verno bráni.
Hálleluja, hálleluja!

Zvisávajte Bo'ze szvéto imé,
Kí nam dobra dáva.
Vszé, ka szí odüháva, ka 'zivé,
Nyemi naj tú hválo szína.
Hválte tak Ocoš i Sziná,
Pa túdi szvétoga Dühá.
Hálleluja, hálleluja!

Dekline, 'zenszke i mo'zki za vêlko cenijo 'ze vise 35 let szprobano: Fellerovo Elsa-pomádijo za obráza kou'ze gájenye, za rouk, sinyeka, obráz prouti szuncsnim sprinkam. Nadále naprej pomága Fellerova-pomádia rasztsenye vlászí, proti kápányi vlászí. 2 glá'zka, ali pa eden-eden od obej pomádi franko po posti pri naprej poszlani 40 Din. pri lekárni EUGEN V. FELLER Stubica Donja st. 110. Savska Banovina. Csi sze naprej posle 48 Din., sze prilô'zi esce edna Fellerova 'zájfa zdrávja i lepote „Elsa“.

Szvétoġa ognja mati.

(Piszao: Csahuk Sándor visji solec, ki je 1931. jan. 21-ga dokoncsao szvoj doszta obetajocsi mládi 'zitek.)

Ruszija je 'ze od sztári csa-szov znamenita, kak dr'záva csúdni vadlúvány i zapletenoga dusevnoga gíbanya. V-goráj Kaukázsa, Krima i v Szibiriji živéjo od szvéta odrézani lúdjé z-nevervanimi indasnyimi návadami. Na példo denem, jeszte tam plemen, steroga vernici, tak mo'zki, kak 'zenszke, po zapovedi szvojega csúdnoga i groznoga vadlúványa ne szmého du'ze živeti, kak 40 lét. Kak to 40 leto steri zadobi, more 'ziv v-grob idti.

Tó vadlúványé, ali szí bole toga vadlúványa sze dr'zécso szekto je naisla láni edna z oni vnógi znansztveni ekszpedicij, stere v-zádnym vrémeni moszkovszka vláda razposila po vszé krajinaj szvoje nezmerne dr'záve.

Vszedugoné, ka je v-Moszkvo prisla expedicija, stera je v-kaukázki goráj, od Tiflisza kaksi 150 km. gori najsla edno plemen, stero ogen moli. Vu szvoji novinaj: „Akademiji znanosztí“ trdijo vucsenyáki, da szo té csúdni gorszki sztancsarje pohodnikí sztári Parszov, ki szo bili nigda vodécsi národ v szrédnyoj A'ziji. K-nyim szo celó z-dalésnye Indie prinásali oni lúdjé, ki szo ogen molili, szvoje mrtvece, naj je prisztójno po návadni ceremonijaj ze'zgéjo. Té vernici májo szvoje cerkvi, stere zhájajo z 11-te i 12 sztotine, cerkvi szo zidane z-erdécsega kaménya i v-necsákano dobrom sztáni szo. Vu nyih v-nocsi i vu dne gori „szvéti ogen“. Nájlepsa i nájvéksa cérkev je: „Má-

tere ognja“ cérkev. Vu tó rómajo nerodovitne 'zenszke, da bi szí od „Materé ognja“ szproszile rodovitnoszt. Vu cérkvi je vsze puno máli, lepó vózrzézani zibelk z-bábami, zagvúšno zátoga volo, da bi ognjeno bo'zansztvo vidilo, ka scséjo té proszécse 'zenszke. Po indasnyem zákoni toga plemena vöre, sze more vszáka 'zenszka, stera do 20-toga leta sztarosztí nerodí, száma vmoriti. Tak právijjo, ka sze tá grozna právda escse i dneszdèn szpunyáva.

Nóvo leto dr'zijo za nájvéksi szvétek. Té vernikov racsun je do 15,000 dúš. Na nóvo leto sze zberéjo na ednoj planini vu velikoj vno'zini, szkopajo vnogo preci globoki jam i v nyih ogen nalózijo. V-csúdni maszkej i oblékaj odprávlajo okóli té ognjeni jam szvoje csúдне verszke ceremonije. K-toj ceremoniji szlisi vecsféle pleszov i prék ogniov szkákanya. Ob polnócsi, tó je v-zacsétki drúgoga dnéva nóvoga leta szí pa vszáki vernik vu'zgépri szvétom ognyi szvojo plámnico i tak szí prinéšze vu szvojo hi'zo szvéti ogen, steri nigdár ne szmé vgásznóti.

Da tó vadlúványé, ali szí bojdi nyega vernici nemrejo pridti vkúp zdrúgim lúdsztvom, od vszé drúgi odszékani sztojijo i rávno záto vu jezero létnoj zaoosztányenosztí i blódnosztí živéjo, z-steré ji niksa szila nezdigne vó, nego li po dugi léti rázumna zevcsenosztí.

'Zívis i 'zalôdca betegi.

(Piszao Dr. Áldor Lajos doktor v Karlsbádi.)

Csi je vu doktorsztva znányi szlobodno od divata gúcsati, tak za nájbole trézen divat mámo dr'zati on obhod, pôleg steroga, náime vu szlédnyi 10—15 létí je na dnévnom rédi dr'záno, da 'zalôdcov bolezén nevrácsijo,

vis, ali szi hráno moremo ime-nüvati.

Nega ni vu sztvári, ni vu csloveka téli táksega tála, na steroga pri szvojega pozványa ôpravici bi 'zívis i nyega kak-soszt i kelikoszt, tak znameniti

Zwingli Ulrik

reformátor, ki je pred stiriszto létmi, 1931. okt. 11-ga vu bránenyi vereszlobodscsine szvoj 'zitek zgübo.

kak pred tém z-rázlocsne dôbi vrásztvom, nego vu prvoj vrszti z-tak imenüvanimi náturnimi vrásztvicsnimi dugoványmi. Med etaksimí náturnimi vrásztvicsnimi dugoványmi naprvom meszti 'zi-

obhod meo, — nega táksega betega pri steroga vrácsenyi bi hrána, ali 'zívis në meo szvojega znamenitoga pozványa. Ali nega ni ednoga tála tēla tüdi, ali kotrige, steri nateliko, kak 'zalôdec,

pod obhodom 'zivisa sztao záto, ár on 'znyim neposzedno v-dotikanyi sztoji i on je poszredovnik hráne med tēla tálmi, on jo zdela gori i pripravno vcsini za nūc tim ovim: záto nega tüdi betega pri steri vrácsenyi bi na hráno na teliko trbelo paziti, kak rávno pri 'zalódca betegáj vrácsenyi.

Pazke vrédno je pred ocsmi drzati on csin, ka nájvecskrát nerédno 'zivlénje i nevarvanye od edne drúge hráne, je zrok vnógim 'zalódca betegom. Nē sze trbē nad tém csüdívati, csi právim ka pri razmetom zdravom hránenyi, ár je dosztakrát znamenitēse tō, ka ka jēmo, kak pa tō, kak jēmo! Mōdri szo szi 'ze doszta trli glavé nad tém pitanyem, stero szo oni faktorje, moci, steri 'zalódca nāznamenitēse ópravice. takzváne 'zalódca vlage szlin lōcsenye deljenje odprávlajo i po káksoj pōti bi mogōcse bilō 'zalódca vlagō szline deljenje, tálanye hasznovito podigávati? Tá pitanya pa vu mocnoj z'ēzi sztojjo z'tém ovim drúgim doktorskim i poprēsniim interesza drzécsov problēmōv, ka je *gedū apetita bivoszi?* Nasega národa zdravo j pametno pazke szpodobnoszt nika nekāze i neszvedoci popopolnē, kak tō, ka je tá problēma vu prōsztoga národa 'zivlénji 'ze rēsena. Rēsō jo je pa on, ki je náobprvim tō naisao praviti, — tō triviálsno, ali zaisztino globokoga razmēnya govorénje: *nateliko lūbim, rad mam eto, ali ovo hráno, da mi nanyē vidēnye tecszi zacsnejo szline.* Eden imeniti ruszoszki mōder, ki je vrēden, ná nyegovo imē nēsazmo vu doktorszki krō'zaj bo-

de znáno i záto je tüdi eszi szpīsem: Pawlow — je po szkrbnom probanyi i pregledávanyi sztvári vōpokázao, ka je na cerajōcsi vlagov 'zalódca tálanye nē zadoszta tō — kak szo do etega mao miszlili — tō je tō, ka szo 'zalódca znotrēsnye sztenē (zvrásztvom) drasztili, szlilili po mesterszkom na ópravice szvoje szpunyávanye, stero vecs skōdi, kak haszni, — 'zalódca vlage tálanya i delbe nájbōgsi szpravitel i naprēpomagács je dober gēd (appetitus) — ali pa glád, gēd je nē drúgo kak v'zivanya nászladnoszti obcsütēnye. Tō je tō, ka 'zalódec nábole vrsi, ali pobūdjava na szvoje delo, je gēd (apetit); gēd je 'zalódca delo „pszchologiczni momentum“ i stero on vu 'zalódcu doprinesē: je nika drúgo nē kak po nemskom tak zváni „Apetitsaft“, steri je szam 'zalódca ceranye odprávlajōcsa 'zalódcсна vlagā. Od apetita ceranye naprēpomagajōcse znamenite óprave ná nájbōgse ogvūsanye i szpoznanye je vise imēnūvani ruszoszki mōder profeszor prisao. Példō denem: Csi vu ednoga psza 'zalódec po cēvi hráno pelamo notri tak, da jo on nevidi, teda nyega 'zalódec ceranya vlage neposzta vi naprē, ali vu obilnoj meri sztáne 'ze naprē táksa, csi sze pesz onoj hráni, stero rad má, szamo radúje, brezi toga, ka bi 'znyé jo. Táksi je nászta j pri lüdi tüdi; pri vidēnyi lüblēni hránaj sze 'ze prepüsztzi ceranye oprávlajōcse vlage produktum, ali kak tō prōszto lüdsztvo po prōsztom má segō praviti: tecsējo nam zanyōv szline, ali csi bár kastē z-szilov brezi vōle jēmo — ceranya znamenito delo

sze ali niti nezacsne — ali pa jáko, jáko szlabo gene. Z-toga sze zadoszta vidi i leško pre-razmi, ka je jáko znamenito i 'zelno tak pri zdravom, za volo betega prehitena, kak pri be-téznom za volo betega vrácse-nya, da hrána naj tak bode zgo-tovlena i pred nász pripravlena, da vu nász apetit zbúdí. jeszti 'zelénye szprávi, ár je kak szmo z ti naprédani prerazmeli, ce-ranya nájbôgse vrásztvo dober appetitus. Vu etom sztáni bodô-csa vrásztva z kúhnye odlics-noszjtjöv jezero féle prilicsnoszt-jov sze metati níkak nemorejo. Vu jesztvinaj bodôcsa preme-nyávanya, nyih prijétni 'zmáh, lúsen vöposztáv, presztéranya kincsnoszt, jedjenja cêli milieúje je pri appetita zbúdjenyi vszig-dár vecs vrédno, napré valón i dosztakrát znamenitése, kak kak-sté drága apotekesna szpráva.

Mogôcse de me stô potvár-jao, ka poprêšno poznani, od mále vrédnoszti bodôcsi, vszag-denésnyi dél písem, geto bi rá csteo kákso môdro znánoszt, ár tó, ka edna lepô szprávlena pe-csénka uprav zbúdí vu csloveki appetitus je 'ze vszáki cslovek meo priliko szkúszti i naôpak túdi, gda betéžen bodôcsi nye-mi je te nájakse szprávlene hrá-ne nê trbelo: bodôcsi dober appetit je nê szamo ednók po

neprípravnom pred csloveka djá-na hrána zaprávila nateliko, da sze nyemi je jo pregrsztnolo jeszti. Angluski cslovek, kak je znáno nê za précimbe volo v-csízti gvant oblecseni széde k-jesztvini, z-cvétjem oszná'zenomi i z-lêpim sztolnyekom presztrê-tomi sztoli, ár tó vszi znáno, ka nê szamo ednók pokvari, odúri, eden zamázani gnúszsen sztolnyek cêli nas jêd i 'zmáh.

I jazs dônok pri etoj prilí-ki rávno na eto prôszto, dobro znáno i dônok nájevcskrát ne-pazlivo zavr'zeno sztávo 'zelém glavno szkrb lúdi pazko pozá-vati, ár je 'zalôdca betegom zrok nájevcskrát pri jesztvine potre-bôcs neprestímanye. 'Zalôdca bolezni nájevcskrát pripomore-jo: hráne nepopolno razdroble-nye, nezadosztno zgri'zenye (la-goji zobjé), náglo jeszti, prevró-csa, vrêle hráne i pitvine v'zivanye.

Vszi oni ki sze pri jesztvi-ni, zivisa núcanyi eti doj szpi-szani dr'zijo, té prôszte potreb-csine za sálo nestímajo, sze od vnôgi betegôv 'zalodca mentúje-jo. Szamô od szébe sze razmi, ka vsze tó do gvúsne mere, ár je znáno, ka jesztejo 'zalôdca betegje, steri zrok, szhájanye po nájpopolnésoj pazlivoszti, keb-züvanyi, cslovek nemre pebrodi-ti i z nájbole pazécsim rédnim 'zivlenyem je odvrnôti.

Stero sze obszebi razmi.

- Glédajte sôgor, tó je dônok edno sztrasno delo: pri nasoj hi'zi 'ze devéti dên le'zi eden cslovek i escse itak szo ga nê pokopali!
- Tó sze komaj dá razmiti! Zakâ ga pa nepokopajo?
- Zató, ár je escse nê mrô!

Drovnía.

Cilinder.

Eden vesznicski cslovek, ki je preminôcsi tjeden hodo obprvim vu várasi, zaglédne ednoga goszpôda, steri cilinder krscsák má na glávi i zgucsáva szi z-ednim drúgim goszpôdom. Pred nyidva szi sztáne i z-gombami i z-ocsámi gléda té csúden krscsák. Z-goszpôdov te eden nyemi právi:

— No prijátel, ka glédate tak trnok?

— Bojdté tak dobri, povédte mi — odgovori te vesznicski na krscsák kázajôcsi — v-tom krscsáki ví vdiljek máte glavô?

Jezik.

Doktor (k-beté'znoj máloj deklini): Nopa mála, poká'zi mi jezik, kaksega más?

Deklina: Kabi nê, radi bi mi nanyega plúinoli!

Pijânc.

Eden cslovek le'zí v-sanci pijen:

Bakter ga pita: Sto szi? ka delas tü?

— Domô idem! odgovori, zadrgávajôcs té . . .

Zobjé.

— Ka vam je kuma?

— Zobjé me bolijo.

— Vê kak znam, vi nemate zôbi!

— Rávno me tó boli, kumal!

Brodjenye.

János gazda domô pride z-kolin i za vrát szojô sze je prijavi, sze tecsasz nadúva, ka

vsze dobro, ka je na kolinaj vszébe szklacso i zlêjao — szlobô jemálo z-zalôdca. Tá szkocsi eden máli peszics i veszêlo sze gosztí. János gazda z-môtnov glavôv brodi:

— Ka gde szem tó vnôgo víno szpio i meszô pojo, dobro znam; ali gde szem toga peszicsa pôzro, tó mi nikak v-pamet nepride!

Neszkrbnosztí.

Dolinec (ki je pútar bio) belice neszé na glávi v-krblacsi z-prtom pokrite, steri sze v-eden kraj potégno, tak da szo sze belice vövidfe. Pred nyega pride eden szpbevêden decsák i právi:

— Ocsa, jajca vöglédajo!

— Ocsek sze hitroma doj zgledne proti nogam i krblacsa je z belicami vréd doj szpádnola z-gláve.

Decsák je dale sô — ocsek sze je pa szkúbao za kecsko!

Ki sze presztrâhsi.

Z-ravénszkoga pride boter steriva szta v-Ameriki v-botrino prisla, gori na goricsko na bákarszko szvojega botro glédát.

— Jaj da szem rada boter, ka szte nász prisli glédát — právi botra, — no ka vam pa zdaj nahitroma dam?

— Hitro nyim 'ze'zgi dvê belici, — odgovori mô'z.

Botra z-tém v-kúnyo hiti nalagat, boter pa, ki je nê razmo goricske rêcsi — ka nyê je mô'z cvrtino zapovedao cvrêti — sze je lékno nyidva prijaznivoszti — drúgo je razmo, — pobrao sze i v bég je vdaro, govorecsi:

Lehko me csákata, ka vāj jasz
pá glédát prídém!

Stero je nē spot.

Birôv: No ka vam je pre-
grêso szôszed?

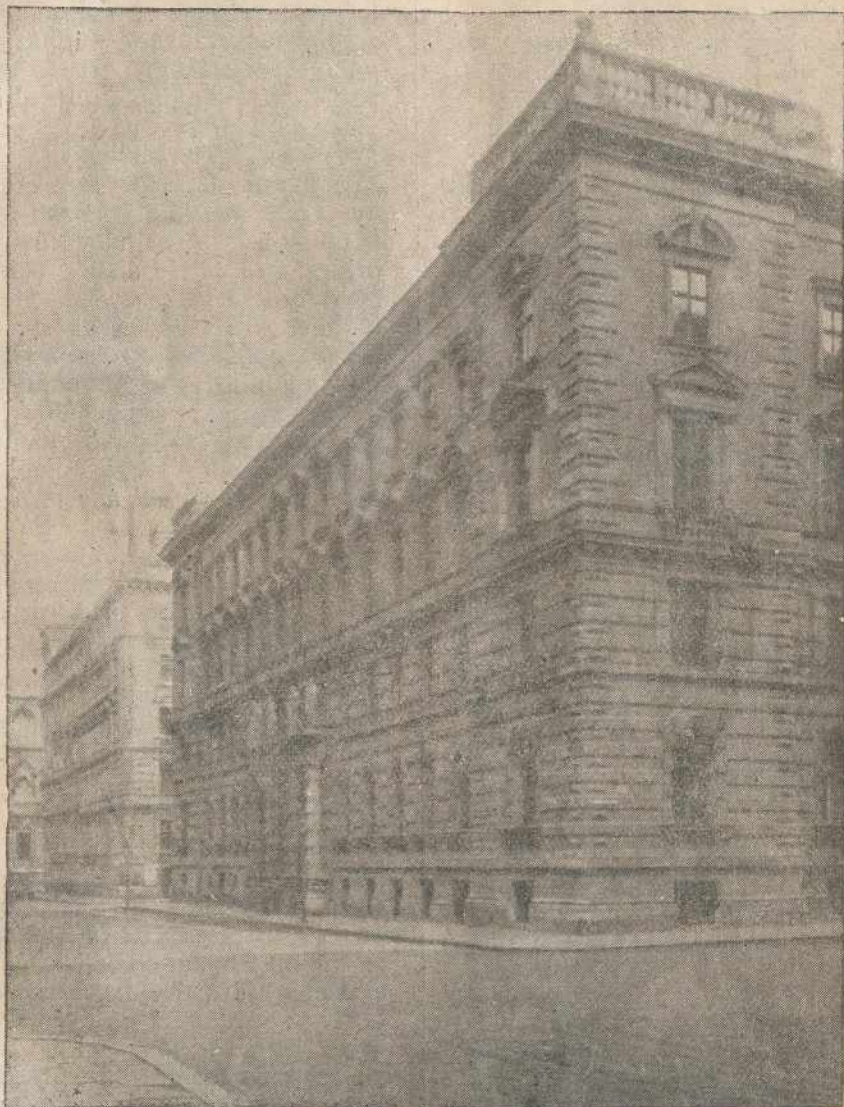
— Jäko me je ospotao!

Birôv: Z-kém?

Z-recsjöv.

Birôv: Ka vam je pravo?

— Nevüпам vöppedati!

Evang. teologicsni fakulitet v Betsi,

gde sze najvecs nasi bodöcsi dühovnikov vövcsi.

Birôv: no szamo povête.

— Lepô ji proszim tô mi je pravo . . . szram me je vö-povedati.

Birôv: no li frisko, ár nemam cajta.

— Tak mi je pravo: *vrit me pisi*.

Birôv: drúgo nê?

— Nê mi je pravo drúgo.

Birôv: Tô je nê spot.

— Nê je tô spot? — veli to'zenec.

Birôv: Tô je nê bogme spot.

Csi je nê spo', te me pa goszp. *birôv* naj *vrit* pisejo! Z-Bôgom.

I odísao je!!!

Po 'zeleznici potüvanye.

Dvá marka prideta k'zeleznice sztaliscsi i kárte proszita. Kárte dobíta. — Jeli bár, ka zdá 'ze pride vlák? pitata csesztnika. Prvle nepride, kak za pô, ali trifertále vöre, ár zámüd má. Dugo va mogla csakati, kuma, právi te eden. Na stero te csednêsi odgovori: Zakâ bi csakala, kuma? Kárte máva, pomali hodva kre 'zeleznice, vé ná tak dojde. Dobro je, kuma, kamcsi sze tak ne- navoliva. Zgovárjajöcs lepô ideta, ideta 'ze bole pô vöre, kak sze nazâ zglédneta hát vidita, ka sze vlák dobro za nyima pascsi. Ni viste, kuma, ka szem pravo, ka naj 'ze dojde, kak sze pascsi. — Dobro bi bilö nam sztánoti, právi te norêsi. Ali te csednêsi na nyega vszecsê, govorêcsi: Tô je nê potrêbno — kárte máva, dú'zen naj je gori vzêti — tô je nyegova szkrb. Ali vlák je bogme nê sztano, tá je bé'zao kre nyidva. Ohá! Hej! kricsíta i kárte kázeta. Ali vsze je zaman bilö! No ka va zdá? pita te no-

rêsi. — Sla va za nyim do bli-zányega sztaliscsa, tam sztáne i csakao de náj, právi te csednêsi. Ideta tak hitro, ali vlák je nê csakao. — Ka va pa zdá? pita te prvi. — Sla va nazâ do tisztí mao, gde szva kárte kúpila i do gojodne va csakala i tak va dale potüvala. Vgojodno vzôrje pride vlák, na steroga szta gori szela, miszlivsa, kárte tak máva — tô szta persze nê znala, ka vcserá- nye kárte nevalájo, vidêrati szta ji nê dalá. — Konduktér lúknjat pride kárte. — Priátelje, tô szo nê dobre kárte. — Kakda bi ne- bi bilé, právi te csednêsi — i vsze je szpovedao, kak szta vcs- eraj obhodila. — Konduktor i pôtnici szo sze szmeháli. Hja pa zdá escse ta pokastiganiva, duplinszko ta mogla plácsati, ali ta pa na nájbli'zányem szta- liscsi doj mogla idti. Ráj va vcsaszí zdá doj sla, ár nama ne- de tak dalecs nazâ idti domô, právi te csednêsi. Hja priátel vlák neszmi sztánoti med potü- vanyem, právi konduktor. — Zdâ 'ze znam, kuma, zakâ je vcseraj nê sztano, gda szva za- nyim kricsála! právi te norêsi.

Retur kárta.

Retur kárta, z-sterov pôtnik lehkó nazâ potüje za krátki csasz i doszta je hvalêsa, kak pa csi bi szí zôszeb tá i pá nazâ kúpo. Jeli bár ví, kak csújem v-Becs potüjete? pita eden do- linec, kí je tüdi tá sô. Tá potü- jem i nazâ, — odgovori on. Za- kâ szte pa retur kárto rêsili? Zátó ár de hválêse potüvanye. No, te szí pa jasz tüdi tákso kúpim, miszli vu szebi, no csi je on nê namêno nazâ idti, ár je tam osztano celo leto, kak

zidár v-deli. Rad je bio, ka fál kárto má, pa je zdâ doszta drag-sa bila, kak pa csi bi szamo tá idôcs rêso. — Na vláki szedécsi, kak je konduktor preszekávao kárte právi vu szebi: retur kárta? ví te 'ze vütro nazâ potüvati . . . Kak konduktor dale odíde, szmejécs právi: Mené bogme nebos vido nazâ idti, zdâ szem denok ednôk meo szrecso 'zeleznico znoriti. I szam sze je szebi radüvao. Pa je norcsek szam szebé znoro, ár je za tá i nazâ potüvanye rêso kárto.

Na vicináliskoj 'zeleznici potüvanye.

Máli vlák po vicinálisi ide i naednôk sztáne. Potnici presztrahseni vôglédajo na ôkna. Nindri nika nega. Kalôz pred pécs bezi.

— Ka je? Ka sze je zgôdilo? — ga pítajo.

— Proszim nika nê, nika! Edna krava sztoji naszrédi na 'zeleznici Vcsaszí jo doli sztiramó.

Za pêt minut pá zácsa idti vlák. Edno pô vöre sztrgücse naprê i pá sztáne. Pá sztrahota i drkanye.

Eden pôtnik spottlivo právi kalôzi:

— Vendar zdâ pá drüga krava sztoji na 'zeleznici.

— Oh nê, moj goszpon! Pá szmo tiszto dojsli, stero szmo prvle sztirali, — odgovorí kalôz.

Edna drüga prigoda na vicinálisi.

Eden goszpôd szilno delo trá vu krajini, kama je szamo po vicinálisi mogôcse bilô potüvati. Pascsi sze, ár vlák pôpoldnévi ob dvema ide, ka ná nezamudí, je ob pôdvema 'ze tá prisao, ali vlák je rávno z-nis-ternov minutov sô vkrá od kolodvora.

K-fônôki be'zi i csemeri sze govorécsi:

— Proszim, kaksiréd je tô ka je vlák 'ze odisao i ecse je niti pô dvê nê, geto pôleg vôznoga réda bi ob dvema vôroma mogao idti!

I rávno sze pripravla lármatí, lamantêrati i od nepravice gücsati, gda ga fônök zaszmějécs zácsa potihsávati govorécsi:

Proszim jí, moj goszpôd, naj ne vze mejo za tak tragicсно tô delo, té viák je escse tiszti, steri bi dnesz ob ôszmoj meo idti, té pa ka bi popoldvévi ob dvema meo idti, je zatoga volo tüdi zamüdjeni i zagvüсно te-csasz nemre idti, dokecs ov proti strtoj, pétoj vöri nazápride. Nê szo tak zamüdili!

Nôva cêrkev v Radkersburgi.

Vu XVI. sztotini je Radkersburg szkoron z-cêla evangeli-csanzki bio. Bila je tü edna evangeli csanzka cé kev z sôlov, farofom i brütivom navküp. Tê je prisla prôti reformácija pod

II. Ferdinándom. 1599. leta december mészeca je komisziya ob-szêla váras. Lutherove biblije szo 'zêzgalí na glávnom pláci. Vnôgi szo té za evangeli csanzke vere volo vôodvandrali. Obádvá

Dobrai János

prëkmurszke evang. senioratne podpornice zebrani szvetni predszednik, ki je 1931. jun. 19-ga necsákajocs dokoncsao szvoj na 68 lét szégajocsi delaven 'zitka be'záj.

evangelicsanszkiva predikátora, Bretzlera i Pichlmaira szo pregnali; etiva szta nájprvle k nam na Petánce prisla.

1600. leta juniusa 2-ga je znôvics prisla protireformacijszka komisziya v Radkersburg i je zrasztrelala evangelicsanszko církev z farofom i sôlov navküp; lutheranszki brütiv je pa z-zemlov zglíhala.

Szkoron 300 lét je trpelo, dokecs sze je páli geno nôvi evangelicsanszki 'zitek vu Radkersburgi. Obádvá mariborszkiva dühovnika Lic. Dr. Kolatschek Julij i Goschenhofer Josef szta obdr'zala te prve evangelicsanszke Bo'ze szlú'zbe eti, stere szo vu varaskoj hi'zi i vu dvoráni spargasze bilé dr'záne. 1898. leta je eti edna evangelicsanszka predgarszka stáciya pozvána vu 'zitek, stera filijálka je k mariborszkjoj fari szlisila. Te mláde gmáne prvi dühovnik sze je zvao Fischer Rudolf kaplan. 1906. leta je predgarszka stáciya za szamosztójno gmáno pozdígnyena. Za molitvárnico je szlú'zo od 1898. leta do 1920. leta eden sztári lederszki magazin vu predmeszti Untergries na dësznom kráji Móre. Zavólo nôve dr'záne mejé sze je moglo tó meszto 1920. leta május mészeca zprázniiti. Zdá szmo sze mogli na drúgi stok edne bivse kaszárne preszeliti. Za sztarovicsne, betezaszte oszobe je molitvárnica previsziko bila.

1914. leta szmo meli 'ze za zidanye eden fond, steri je vözaneszao 80.000 zláti korun. Po inflaciji sze je tó znicсило.

Ali Bög, te Goszpód, je nam znôvics pomágao, predvszem po Gusztáv Adolf Drüstvi. Tüdi szo

vküper, szpravili za nász prékmurszki verebratje szkoron 60.000 Dinárov; nájvéksa podpora je prisla z Puconszke evangelicsanszke gmáne, za tóv szo naszledüvale Murszka Szobota, Bodonci, G. Szlavecsi, G. Petrovci, Dolnja Lendava i Apacse. Vnôgi verebratje z mejni obcsin szo nam z-delom pomágali i z-svojimi foringami nam k senki szlú'zili. Z-cëloga szrdcá, z-globocsine düse zahválimo nasim verebratom i szesztram vu Prékmurji za tel ko lübézen i vernoszt. Goszpodin Bög blagoszlovi te plemenite daritele i dobrocsinire!

Nasa nôva evangelicsanszka Krisztusa církev na prevecs lépom pláci sztojí, kre steroga vszákí, kí z vlákom v Radkersburg pride, mimo more idti. Plán je napravo Kattner architekt z Becca, zidanye je pa odpravo Ulz zidarszkimojszter z-Murecka. Vu církví jeszte 196 szedeliscs vu cerkvenom hajovi i 46 na orgelszkjoj pozdígnyenoszti. Törem je 31 m. visziki. Nezgovornó lépi okóli zgléd sze vidi 'znyega. Vezdaj szamo eden zvon jeszte vu törmí. 870 kg. zmécse má i zhája od firme Pfimdner z Becca. Po cájti moreta escse 2 zvona pridti vu törem. Orgel escse tüdi nemamo. Moremo szí escse z-tím prvësim harmoniumom pomágati.

Zvon te nôve evangelicsanszke církví v-Radkersburgi dalecse rümi notri vu stejerszko i jugoszlávszko zemlo: „Récs Bo'za osztláne vszigidár!“

Récs Bo'za i vcsenyé Lutherovo neminé zdá i nigdárvecs!

Bo'za miloscsa.

Poszl. JUVENTUS.

Dúsa kloncka po vrátaj
Nebeszkoga országa,
Ali z mocsnov lakátjov
Szo zaprête té vráta.
Nevoscséno zaprêtel
Dúsa 'ze vsze trepecse.
Plécsa szí neobtrúdnó
Znôva pá li k-coj podpré,
Ali zobszton sze tak mantrá,
Zápor sze li neodpré.

Namílo sze zajôcse:
Goszpodne, oh poszlúhni
Szlugo tvojga, koga szí
Vrgo v plamen té húdi.
Obrni k meni lica;
Tü vóni je velka kmica,
Dúsa mi blôdi, nemam
Mèra, pekeo me csáka,
Pa Jezus i mené
Odkúpo — odpri vráta! . . .

Ne pravi, ka je keszno,
Dokecs szem tam dol' 'zivo,
Nè szem môo ni csasza,
Da bi sze té povrno,
Tak lèpo, tak szladko je
Tô zemelszko 'zivilénye . . .
Nôga mi je klácsila
Po vrsáji d'zúnd'z, zláta,
Obímala me lèpe
'Zenszke rôka — tak vláka.

Zakaj bi jasz molo? Szem
Vecskrát pravo gizdávo;
Csasz mam vütro, poütri,
Tak szem szí jasz csasz dávo.
Al' szmrt je hitro prisla,
Edíno je v tom hiba.
Miszlo szem, ka je moje,
Ka szem vküper szpravo,
Nè szem znao, ka je tvoj senk
I jasz szem safar szamo.

Mrzlo mi je v toj kmici,
Dáj mi malo z-szveklôcse,
Stera szvéti bláj'zenim;
Vis, dúsa sze mi jôcse.
Ne vzemi mi vüpanye,
Szmlíj sze mi, Goszpodne!
Ali vráta letijo
Dalecs vkraj od grêhsnika,
V kmici sze pa csúje li
Jocs i jaj, drúgo nika.

Al' nè! Bo'za lübézen
Sze szkuzí nad obszojenim,
Bôg ga gléda z poglédóm
Nè osztrim, nego 'zalosztím.
Gléda tô dúso blôdnó
I nyé készno pokôro,
Z ôcsi nyemi szija
Odküpitela 'zaloszt,
Z-obráza sze nye i pa
Vidi Ocsé szmlenoszt.

Zdigne szvoj glász v tihocsi:
Na zemli szí nè pito
Za mojo szvéto volô.
Dobra szí nics nè vcsíno,
Záto pa más dúso zdaj
Gôlo, i na vüsztaj jaj.
Tak pa nemres v nebésza.
Dús obléka szvétesnya
Je pa nè zemelszki kincs,
Nego dobra csinénya.

Premislávaj szí, csi znás
Szamo edno csinénye
Dobro v szvojem 'zivilényi,
Dam ti grehodpücsénye
I odprem ti tüdi vráta
Nebeszkoga országa.
Ali csi nemas mi pokázati
Mi zdá tákse csinénye,
Te ti naj dúsa blôdi,
Gde je zôbno skrípanye!

Po nébi je zgrmelo,
Prék po nyè je blísk leto.
Dúsa sze je jókala;
Vè sze je ni na edno
Dobro delo szpominála,
Kaksté je premislávála.
Zavolo té nágoce
Jo je szramota klála,
Grozna szôdba — vöcsna szmrt
Je 'ze tam pred nyôv sztála.

Ali v drúgoj minôti
Dúsa szkricsi veszélo:
Goszpodne, szmilíj sze mi —
Szpominam sze na edno:
Ednôk szem jasz zagledno
Plakajôcse détece
Na ceszti — tak ronyavo —
V krilo szem je zeo, bô'zo,
Dokecs sze në vtolilo.

V-temnoszti grozne nôcsi
Sze je zorja pôcsila,
Tè vráta nebeszke je
Bo'za rôka odprla;
Po ednoj tenkoj niti
Je mogla dúsa idti
Notri v-nebeszki ország,
Ali notri je prisla
Na nébi sze pa edna
Nôva zvézda szkázala.

JARNEVICS PETER

sztolar i drakslar

v MURSKI SOBOTI

Lendavska ulica.

V delo vzeme:

vszakovrsztno tislarszko i drakslarszko delo kakti: vszefelé lêpo pohistvo z trdoga i méhkoga leszá v nájlepsoj izdelávi. Odpráva hramôv tislarszko delo po nájniszisoj cèni. Nadale za kühnye vszakovrsztno kredence, sztelázse itd. po niszikoj cèni. Zdrakslá vszakovrsztnen lesz.

V zálogi má:

vszakovrsztno **mrtvecse skrinje** z trdoga i méhkoga leszá, vszefelé sztojala (álványi) za korine, sztóce, omáre, sztole, posztele itd. vsze z nájbóksega leszá po jako niszikoj cèni i na rátno placsiló tüci, dobite szamo edino pri zgoraj imenüvanom tislari.

Záto naj vszaksi, ki nüca pohistvo (butor) ali pri zidanyi hramôv tislarszko delo, sze naj obrné na PETER JARNEVICSA i bode vszáki vido, da szí je prisparao duszta penéz i bode zadovolen.

„Rázlocski szo pa med dármi“.

I. Kor. 12. 4.

Dàre je zavúpao na nász Goszpòd; vò je nam oznamèno dela presztor, gde szmo pozváni 'ziveti, òpravice oprávlati. Med lüdi nasz je posztavo, naj tej blagoszlov zajimlejo z-nasega 'zitka.

Eden rázlocsen dár je vzeo od Bogá i 'znyim szlú'zit je pòz-

i povszédik veliko povidnoszt doszégno.

Preminòcse leto je obisz-kao vu Szebeborci szvoje lüblé-ne sztarise i vsze bl'znye. Pri toj príliki je nam tüdi notripokázao szvoje povidno igranye i vnògim veszeljé i dobro volo szpravo.

váni v-Ameriko ete nas roják, steroga nam ete kòp kà'ze. Tò je obrázka **Cipott Vincija**, ki je pred 36 létmi v Szebeborci zagledno szvetloszt szunca.

Té zivnèda lüden i vrli nas roják vu Bèthlèhemi safarú-je z-szvojom dárom. Po künszt-larszkom zná igrati na klavir harmunikaj. Na vnògi koncertaj i rázloczni veszelicaj je 'ze igráo

Cipott Vince szam je szamo szrdcé. vedrina, krotkoszt i dobrotivnoszt. Verna szprevájitelkinya je nyemi angyelszke dü-se tüv'arisica nyegova. Na nébi nyegovoga 'zitka szta pa szvetlècsivi zvézdi: dvè nyegovivi zlá-tivi dekiinici.

Cipott Vincija tém ráj no-tripokázemo cstenyárom nasega

kalendarija, ár edno drágo obe-
csanye mámo od Nyegá. On bo-
de vréli siritel nasega kalenda-

rija vu Bethlehemu. Naj ga záto
blagoszlávla Bôg pri vszej szvoji
ôpravica!j!

Lübléni cstenyárje kalendarija!

Evangelicsanszkoga Kalen-
darija 1932-ti létni tekáj je de-
széti létni tekáj vu réjenyi
Luthár Adám dühovnika. Od
deszèt lét mao trüple ete dober
prijátel na dveraj evangelicsan-
szki familij i ponúja szvoje
dühovne dobrôte. Vszigdár je
prevecs potrêben bio, ali po-
szebno zdá csütimo nyegovo ve-
liko znamenitoszt, gda szo nemi-
rovni dühi, gda krepiti trbè ve-
ro, vüpažen vu Bo'zem szkrb-
nosényi.

Znôvics vasz pozdrávla nas
lepô vöposzlávleni Kalendari.
Dente na sztran sztári kalendari
i polo'zte na nyego meszto nö-
vogal 366 dni scsé bidti vas ve-
ren pôtni pajdás.

Ka prineszéjo eti dnévi?
Ka zamerkate gorí vu ete növi
kalendari? Kelko radoszti, kelko
'zaloszti? Nevêmo. Vsze tô vu
Bo'zój rôki sztojí. Ne moremo
viditi vu prisesztnoszt, csi bár
nam sztô lét sztar prorok edno-
drügo prorokúje, poszebno od
vrêmena. Nepozábimo pa, ka kí
szunce i dé'zd'z, vöter i vremen
z-môdrosztjov poravnáva, on nam
naprê nepovê, ka kakse nakanê-
nye má z-nami.

Dosztakrát vzetete v-rôke
kalendari. Vcsászi sze znábidi
sztrsznete, ka je 'ze pá mino
eden tjeden, ka vrêmen tak hit-
ro leti i mí szmo tak malo op-
ravili; drügocs znábidi sztara-
jocs ercséte, kak pomali idejo ti
'zmetni dnévi. Csi li Bo'zo volô

i Bo'zo dobrotivnoszt opázite
obri vasi dnévov, té je vsze
dobro.

Ali kalendari scsé bidti
hí'zna kniga tüdi. Záto szmo na
tom, naj doszta dobroga cstenyá
prineszé. Zagvüšno zdá tüdi
vszákomi prineszé kaj nas ka-
lendari, na te düge zimszke ve-
csére vu vören familijszki krô'z,
na tihe nedelszke zvecsarke, gda
szí ta z-vnôgov szkrbjov obvzê-
ta hí'zna vertinya tüdi lehko po-
csiné od szvojega dela na nis-
terno vöro.

Predvszem od nase cêrkvi
prineszé g'ásze nas kalendari,
naj precsütite: eta je tüdi moja
cêrkev, stero lübiti scsém, csi
taki edna-drüga zmenkanya i
szlaboszti má, vu etoj scsém
delati jasz i k-nyej veren osz-
tánoti.

Doszta nasi lübléni jáko
dalecs 'zivé od nász odtrgnyeno.
Vu Szevernoj-, Ju'znoj Ameriki
i vu drügi országaj szí iscsejo
vszákdenésnyi 'zivis z-te'zkim tá-
lom. Nas kalendari edna vküp-
vêzajôcsa kapcsa scsé bidti. Nas
kalendari je proszi: Neszpozáb-
te sze z szvoje rojsztne zemlé,
z szvojega materszkoga jezika,
z szvoje cêrkvi i 'znyéni násztav!

Nevola i szkrb le'zi nad
szvétom. Vu nevôli i szkrbi rászti
more lübézen i szuncsno szvet-
loszt prineszti vu kmico. I rászti
more vera, ka sze nevardévamo
obri nase môcsi. Naj pa Bôg

vsze tō vam i nam vu obilnoj
meri darūje, k toj prosnyi dāj-
mo eden ovomi rokō vu dūhi i

bojmo edno veliko szpráviscse
okōli Evangelicsanszkoga Ka-
lendarija!

Práva lúbézen je mocsnêsa od szmr̄ti.

— Miszticsna pripovêsz̄t. —

M. Miska je nêdávno vōszpu-
no solé, zevzeo szvojo szlū'zbo,
z-sterov je zadovolen būo. Kak
'ze krūh szlū'zécsi i postenoga
'ziviln̄ya mladénc, sze je po-
pascso, da sz̄i szprávi pár. Nê
nyemi je trbelo dugo iszkati, ne-
dovêdics sze je szpozno z ednov
deklinov, stera je szploh nácsisa
bīla, kakpa one, stere je do tē-
ga mao pozno. Na prvi pogléd
sze nyemi je nê dopádnola, isz-
tina, ali gda jo je bole szpoznao,
tak sze nyemi le vidlo, ka gda
z-brisztrimi nogami szem-fá szko-
csi pri deli, gda ocsi szrame'z-
livo na nyega vr̄ze, ka je tak,
kak mlada szrna; gda je gūcsa-
la, kak dabi szrêbni zvonec cin-
kao. Bila je dobroga szrdcá, po-
nizna i szkrbliva. Niti je na pa-
met nê vzeo, ka sze je zalūbo
v nyō na vōke. Nê sz̄i je vnogo
premlávao; zarōcsila szta sze
i lūbila szta sze, kak sze dvá
mládiva zarocsenca szamo lūbi-
ti znáta. Gda je tē bláj'zeni za-
rocsenec szamo csasz mōo, gori
je poiszkao szvojo zarocsenko
pri nyéni sztarisaj, csi vgl̄ih je
pōt zadoszta dūga bila.

Ali sto bi sz̄i miszlo; nyid-
va bláj'zensztvo, stero je vnogo
lūdi nevoscseño glédalo, je nê
dugo, szamo nisterne mēszeae
trpelo.

Ednōk szta sze k-ednomi
rodi vozila, steri je v-ednoj vé-
sz̄i med brigámi prec̄i dalecs

būo. Dobro szo sze csūt̄ili vszi,
tūdi nyidva i vremen tak 'ze
prec̄i na keszno hodilo, gda szta
sze prōti dōmi zalá.

Nindri sze je z-milim, mlá-
dim glászom 'ze vecserásnyi zvon
oglászo. Lépo jeszenszko vr̄emen
je bilō, ali zdá prōti vecséri je
niksi hladn̄, vōter vlēko v dú-
gom, vōszkom dōli, gdetá szta
sze tirala prōti málomi várasi,
prêk steroga je pōt k dōmi pe-
lala. Z drévja je liztje letelo.

Zarocsenka sz̄i je vkūper-
prijela kaputov goler, bli'ze sze
je sztisznola k zarocsenci, erkavsa:

„Nikse hladno mi je i tak
dabi me sztráh bilō.“

„Tō szamo tū tak vlecsé
pri tej trê potokaj. I zakaj te je
sztráh, jeli szem nê tū pri tej?“
— pravo je zarocsenec i krotko
jo je k szebi obīno.

Isztina, trijé potocke szo
tekli, eden vred z-ovim po rav-
nini pred málím várásom, steri
je na ovom sztráni za dūgi i
prec̄i velki brêg būo szkriti. Tak
szta sze prêk trêh mosztōv pe-
lala do varasêka. Prêk dvá le-
szeniva mosztá szo 'ze zrogá-
tale kōla i konyi szo sz pred-
nyimi nogámi 'ze po tom trétjem
rú'zili, gda szo sze kōla v-ednom
megnenyi sztavile. Konyi szo
frkali i na záduye nogé szo sze
oprávlali, kocsis sze je pa presz-
trahseno nazáj na nyidva zgledno,
rêcs sze nyemi je zadr̄gnola v-gúti.

Gda sze naprê zglédneta,
vídita zrok presztrahsenosztí
na szrédi na môszti v dúgom,
csarnom köpenki eden szühi, ali
prevecs viszikoga zrásza mo'zki
sztojí. V rôki velki navaden bun-
kaszti bot dr'zí. „Niksi vandrar,
ali vidim, ka nema lagvoga na-

kanênya, gori mo ga zvao“ —
posepne trepetalôcsoj zarocsen-
ki Miska í glasno právi: „Csi
szte obrúdíli, dober prijáteo,
szedte szí gori k-kocsisi.“

Ali vandrar na tô niti edne
rêcsi ne odgovorí, szamo z gla-
vôv migne, ka nê. Zacsúdeno ga

† **Üllen Mária diakonisa.**

Kmicsen placs je zakrio 1931. jun. 14-ga Üllenovo familijo v-Martjanci. Té dén je krotko í mirovno zaszpála vu Goszpodni Üllen Mária diakonisa, sztarosztí szvoje 22-tom leti. Nasi csaszopíszí navdüseno pomocsnico-, nasa evangelicsanszka církev je edno velikoga trosta delavkinyo zgübila vu njej. Szpomenek nyéni 'zivo bode med nami!

bole poglédneta na tó i szrdcè nyima szkoron glaszno bije, ár té vandrar je niksi strahsen sztvor. Obráz nyemi je nevolen, blédi, ocsi ne ká'zejo ni 'zaloszt, ni radoszt, csontaszte rokè z- dugimi, tenkimi prsztámi i sürka plécsa na velko môcs ká'zejo. Táksi je, da bi ga stoj sz-kaksega kamla vözoszekaó.

Nazádnye, gda edendrúgo-mi dobro v ocsi poglédnejo, vandrar v enkráj sztôpi i konyi divje dale dráplejo. Vsze tó je komaj edno minôto trpelo, ali nyima sze je vidlo, ka szta edno vöro sztalá na môszti.

„Ah“ — zdèhnola je gori zarocsenica — „tak szem sze presztrahsila. Znás, neva sla domô dnesz Na konci vá-rasa pri szváki osztáneva i v gojndno va sze pelala domô.“

„Kak ti je vola, drága moja.“ I v ednom megnyeni szta sze zglédnola obá nazáj. Toga csúdnoga vandrar je 'ze vecs nè bilô tam.

Na konci varaséka szta sztavila kôla, pri ednoj ménsoj, ali prilicsnoj krčsmi, stera je nyénoga szváka bila. I glej! Té sztrahsen vandrar je te sztôpo doj sz kôl, gda nyidva. Odzajaj, za kôla potégnyeni, ali gde je szedo, Bôg zná. Nè szta ga vü-pala vecs obercsti. Hítro szta sztôpilá v krčsmô, da bi sze toga neprijétnoga prijátela ognola. Pítala szta od pincéra, csi je vért i vertinya domá. „Zdá malo prvle szta nikam v váras sla, vcsaszi prideta“ — odgôvoro je té. V ednoj máloj szobici szta szta za szto szela i tejo zapovedala. Drúgi gosztov je nè bilo v szobi i radiva szta bilá, ka sze nyima

je poszrecsilo szkriti pred vand-rarom.

Za pár minôt 'ze pijéta te-jo. Zarocsenica rávno nikaj scsé praviti od vandrar, gda zarôcsenec gori sztáne erkavsi: „Odpüszti mi, malo morem vöpo-glédnoti, vcsaszi nazáj pridem.“

Nikaj bo'zno nyemi je grá-talo i nè jo je scseo zoszagati.

Kak vö na dvoricse scsé sztôpiti, sz trnáca té grozen vand-rar nyemi brez récsi na plécsa dene rokô i kak nyemi v ocsi poglédne, mladozenec mrtev szpádne vküer. Zarocsenica je rávno vöszpila tejo i sze je v bêlo dno salice zaglédnola i tam sze je szkázo sztrahsnoga vand-rara kèp, kak osztro na nyô glé-da. Tak sze je zoszágala. ka je salico z rök lücsila i tá je na sztô falátov razletéla. V tom megnyeni je mrô vöni nyéni zarocsenec. Sztráh jo je bilô i sze je navolila csakati, záto je po-glédnola vö, ka je 'z nyénim zarocsencom. Na trnáci ga je naj-sla mrtvoga. Nyéni 'zaloszen jocs je do nébe kricso. Med tem je priso rod i opravili szo vsze okoli mrtvoga.

Za pár dni je eden nôvi grob büo na cintori toga málo-ga varaséka. Vszaki den szo friske korine véhnole na nyem i vszaki dén, gda sze oglászo ve-cserásnyi zvon, je tam véhnola edna lêpa rô'za — zarocsenica to-ga pokojnoga. Sztarisje, rodbi-na i lüdje szo miszlili, ka sze je zblödila v pámeti, záto szo jo niháli. „Naj sze li vöobjöcse; ednök 'ze tápozábi“ — sepetali szo szta od nyé.

Nè je poznala vecs sztráha, vszigdár je v nocsi prisla domô. Gda je ob dvanásztim sla vö i

polo'zila korine, tocsila 'zaloszne szkuze na grob, te je v vecserásnyem mráki velki ciprus nê dalecs od groba zosôsnyo, véke szo sze zibati zacsnole na nyem, csi je vglíh nê vöter piho. Tá sze zglédne i koga vidi pri ciprusi?! Vandrara. Rávno v tisztom köpenki, v rôki sz tisztim botom i z táksim obrazom sztoji tam, kak tiszti grozen, 'zaloszzen den tam na môszti.

Oroblena zarocsnica sze ga ne presztráhsi, nego nyemi osztro v obráz gléda i glaszno zacsnole, k nébi zdígavsa roké:

„Goszpodin Bóg zná, ka szí ti vmôro mojega lüblénoga. Szmilenoszti pred Bógom nigdár nenájdí! Bojdi prek . . .“

„Ne prekúni me, neszrecsnala!“ — szkrícso je té csúden mô'z z globokim glászom na nyô, tak da bi gder dalecs zagrmele — „Nevês, ka gucsis, ár ne vês, sto szem jasz. Jasz szem nê szam szvoj gaszpôd. Ne delam tiszto, ka je moja vola. Szluga Goszpodnov szem i szamo Bo'zo volô szpunyávam. Jasz szem Szmrt.“

„Tí szí Szmrt?! Bo'za vola je bíla tó? Ne verjem, Bóg je nê scseo tó, ka bi tí tak mlá'dí, meni tak drá'gi 'zítek pokoszíla. Zakaj szí sze nê szmilüvala, grozna Szmrt?!“

„Tí ne razmis, tó dête“ — právi Szmrt — i zdá obprvim sze szká'ze 'zalosz na kameni licaj Szmrti i z tú'znim glászom dale právi: „Jasz sze ne szmem szmilüvati nê nad mlá'dim, nê nad sztárim, nê nad szrmákom, nê nad bogátcom, morem doprineszti vsze, ka mi je zapovédano. Sto i gda more z ménom idí, tó je szkrivnoszt Goszpod-

nova. Tó vi lüdjé nigdár nete razmili. Ali nad tvojoj prevelkov 'zalosztojv sze je szmilüvao té Nebeszki i poszlo me je, naj ti povem, ka nazáj dobís szvojeja zarocsenca . . .“

„Oh hvála Tebi, Goszpodne! — zdignola je ona prôti nébi ocsi.

„Csákaj szamo!“ — právi Szmrt — „Szamo tak dobís nazáj 'zítek nyegov, csi nájdes na zemli cslovôka, ki sze szam rad, z szvoje vôle odpovê 'zitka i ga tebi dá. Z ednov recsjôv, csi brezi toga, ka bi koga vmorila, szprávis eden 'zítek meni. Csi szprávis, te prídí esze, na eto meszto 'z nyim i zovi me.“

Vejke szo sze na ciprusi zibale, sôsnyale szo i vandrara — Szmrti je vecs nindri nê bílô.

Zarocsenica je zmolila Bogá pri grobi i z níksov nezrecsenov blá'zenosztojv je sla proti domi Vcsászi je sze bêtála. Zmész je gúcsala száma z sezbov: „Oh nazáj de moj! . . . Jesztejo, ki nescsejo 'zivetí . . . Gotovo szprávim meszto nyegovoga drú'gi 'zítek. V gojldno sze na pô't vzemem . . .“

Lüdjé, ki szo sze szrécsali 'z nyôv, szo jo vöokrô'zili. „Gotovo sze je szploh zblôdila“ — miszlili szo szí.

Sztarisam ja domá nikaj nê pripovedávava od toga, ka je vidla. Tak bi nyê nê vövali. Szamo bi nyim vékso 'zalosz szprávila.

Vgojldno szí je vküperszpakivala telko gvanta, kak je v rokaj v ednom ledrinom kufri neszti mogla i prozila je sztárise, naj sze ne brigajo za nyô, níká nôroga nescse vcsíniti, sza-

mo ide malo okoli potüvat. Në szo jo zadr'závali.

„Lehko pa na potüvani pozábi szvojo 'zaloszt“ — miszlila szta szi sztarisa.

Ona pa ide cslovöka iszkat, ki bi nyê tá dao szvoj 'zitek. Miszlila szi je naröne, bolne kôdise. I kak ide, na ednom kri'zopotji zaglédne ednoga szlêpoga, plantavoga kôdisa. K ednomi gabri naszlonyeni, pod pazdjami klanke sztiszkáva i etak sze moli :

„Oh Bôg. lüdje szo trdoga szrdcá, brezi szmilenoszti idejo tá kre méne, glád, mraz trpim, nikoga nemam na zemli. Zemi k szebi mené, nevolnoga szrmáka!“

„Csúla szem tvoje recsi!“ — obercsé ona kôdisa — „Csi bos zmenov sô, rêsim t' 'zivilénya.“

„Sto szi ti? Szmrt?!“ — pita presztrahseno té vbôgi kôdis.

„Nê szem, szamo edna nezrecsna devojka, ki szem zgûbila zarocsenca i szmrt mi ga szamo tak dá nazáj, csi nyê meszto nyegvoga eden drúgi 'zitek szprávim.

„Ka!?“ szkricsi kodis — „Nemam drúgo, kak té nevolen 'zitek, pa mi escse toga scsés vzéti! Ti cota, ti!“ i zgrábi klanke v obej rokej i na szlêpo prôti nyê vdári, potem je pod pazd'je vdári i tak hitro sztáple dale, dabi nigdár në plantavi i szlêpi büo.

Zarocsenici pa debele szkuzé tecséjo po licaj i szi zdêhne: „Miszlila szem, ka na lehci szprávim 'zitek i niti sze ga té nevolen kôdis nescse odpovedati.“

Túzno je sla dale i prisla je na vécsar v eden véksi váras.

Znála je za hi'zo varaski szirôt, gde one sztáre, szrmaske babice nájdejo meszto z-cslovöcse szmilenoszti, stere 'ze vecs neládajo delati i nikoga i nika nemajo.

Na okno je vídla, ka ji pri poszvêti edno deszét pérje csêse. Edna nikaj zacsné pripovedávti, roké na máli csasz vszem sz'ánejo i 'zalosztno kumajo z glavámi na nyêne recsi.

„Ne sika sze“ — miszlila szi je zarocsenica — „ali morem probati, kapa csi mo tü mêla szrecso.“ K-dveram je sztôpila, stere szo sze szlabo zapérale i poszluhsala je. Szirôte szo od toga pripovedávale, kak lepô je bilô nigda, gda szo escse mláde bilé, szamé szo szi krüh szl'üzile i në nyim je trbelo miloscse britek krüh jeszti.

„Ja nász bi bogme 'ze bole bilô, csi bi nász szmrt rêsila od toga nevolnoga 'zitka“ — právla je edna i ova.

„V-dobrom csaszí szem prisla“ — miszli szi zarocsenica. Szkloncka i notri sztôpi.

Babice jo z-vküperpotégnyenimi ocamáí glédajo: „Sto szi, ka scsés!“ — pitajo na edno grlo.

„Niksega hüdoga nakanênya nemam, szamo bi vász, dráge mamice rada proszila, stera bi sze szmilüvala nad menov. Eden 'zitek morem szmrti dati i te mi nazái dá zarocsenca. Vi szte sze pa tak tó'zile i në vam je za 'zivilénye, kak szem csúla.“

„Koga?!“ Zabrécsale szo — „Tákxa vlcásüga nam scsé 'zivilénye zêti?!“ Lovile szo za sztôce. Nisterne szo v szvoje szpálnice bêzale i dveri zaklúcsile. Lúft je potégno v szobi i pérje sze je grô'zalo v lúfti. Do-

kecs szo babice tō lovine, ona je pobegnola. Vkanyena vu vūpanyi, szkoron bi zaisztino zgūbila pamet v-čágloszti. Vidla je, ka zaman hodi. Nega na zemli csloveka, kí bi za drūgoga tá dao szvoje 'zivlěnye.

Na tretji dén vecsér je nazáj v tiszti máli váras prisla, gde je pocsivo nyéni lūblěni. Na brūtiv je scselá idti. Ali ednōk szamo krics i brecs. Zvon sze je oglászo, trombōta je zvalá ogen-gaszilce. Lūdǵe szo leteli vkūper. Nēba je 'zerjáva bila. V-várasí je edna velka híza gorēla. Ona tūdi tá be'zi. Rust sze je 'ze dojszipávao. Malo jí je vūpalo k-coj. Z-hí'ze szo vszi vōvujsli, szamo szo za níkse dēte kric-sali, stero je v zibeli notri osz-talo. Ali stō bi vūpao po nyé?

Zarocsnica vūpa. Prle, kak bi jo stoj nazáj mogo zadr'zati notri leti. 'Ze pēt minōt i nēga je vō. „Zgorēla je tá zblod-jena neszrecsnica“ — miszlili szo szi i pozábili szo pri gasūvani na nyō.

Ona je pa letēla po hí'zaj szem-tá. Tū je gorécsi tram szpadno doli pred nyōv, tam szo sze mosznice podérale obri nyé, iszkre szo nyē prézǵale gvant, ali ona sze je vszákoj nevarnosz-ti prilicsno ognola, najsla je dēte i z velkov nevoljov, ali vō je priletela 'z nyim. Na dveri, ali na okno, Bōg zná. Niscse jo je nē opazo. Bē'zala je 'z nyim v kraj od goréce hí'ze i v ed-nom szadovnyáki je sztánola.

Té máli je tihō būo, sza-je nyéno szrcē bilo glasno. Rávno sze je napōtila 'z nyim, da je nazáj dá materi i miszli-la szi je: „Zakaj szem pa bē'zala esze 'z nyim?“ — gda je Szmrt

pred nyō sztōpila erkavsá: „vi-dim, ka sze ne nájdes gori. 'Zi-tek sze ti je nē poszrecsilo do-biti. Znao szem naprē. Ali zdá tū más tō dēte. Szmrti szi je ti resila, nyegov 'zitek je tvoj i tō ti nede pravlo, ka ti ga ne dá tá. Hodi z menov i dáj tá té 'zitek meni i nazáj dobis szvo-jega zarocsenca.“

Za pár minut je sz Szmrt-jōv v ednom csūdnom meszti bila, na rokaj z detetom — v ednom lēpom, velkom pūngradi. Meszto tráve, korin je milió i mil'ó szvécs bilō. Kuszte i velke. Nisterne szo sz tak lēpim pla-ménom gorele, nisterne szo sze vu'zǵale szame od szébe, nister-ne szo 'ze szploh doj 'zгореle i tak szo vgasznole. Pá nisterne, komaj szo v plamen vdarile, pa szo hitro vgasznole.

Csūdno i grozno je bilō tō glédati. Ali Szmrt je raztolma-csila: „Vszaka szvécsa je edno 'zivlěnye cslověce. Gda sze vu'zǵé edna szvécsa, sze zacne eden nōvi 'zitek na zemli, gda sze edna szvécsa pogaszí, vgasz-ne eden 'zitek na zemli. Toga deteta szvécsa je, vis, tō. Poga-sziti jo morem. Dr'zi sze dēte!“

Szmrt edno rokō na dēte dene, ovo na plamen szvécese. Szvécsa zácsa pomenye gorēti, dēte kuca i lūcsa sze nyē v ro-káj. Ali zarocsenica tō nemre glédati, zgrábi dēte i k szebi je sztiszne: „Nē, nē! Nemrem je tá dati!“

„Kak miszlis, ali te ne do-bis nazáj zarocsenca.“ — právi Szmrt.

Zarocsenica vidi pred sze-bov szvojega lūblěnoga, sztiszne ocsi i pá tá podr'zi dēte Szmrti. Ali nē, nemre je tá dati. Obrū-

gim i tūdi obtrétjim je nazáj k szebi sztiszne. Tô materszko csüténye je mocsnêse v nyénom szrdcê, kak 'zelénye szvojega bláj'zensztva.

„Pelaj me nazáj doj, tá dam déte materi!“ veli Szmrtri. Tak sze je i zgôdilo. Gda je vidla

„Tü más moj 'zitek, toga ti dam tá!“

„Vidim, ka je tvoja lübézen mocsnêsa od méne. Hodi tak vu vökivöcsnoga 'zitka ország, tam bos na vöke vküper sz-szvojjim lüb'énim, niscse ti ga vecs nevzeme.“

Nôva evang. cërkev v Radkersburgi.

'ze vcágloszt szpádnjene materé radoszt, te je i ona nikaj csütıla z-zgüblenoga blá'zensztva.

Nikaj nyê je na pamet prislo i veszêlo sze je pascsila na cintor. Pri grôbi szvojega lüblénoga je kricsala Szmrtri. Szmrtri je prisla: „Ka scsês?“

„Mam ti 'zitek dati!“

„Gde je pa?“

Dvâ glihniva groba szta bilá na cintori toga máloga várasa. Lüdjé szo szi globoko zdêhnoli, gda szo kre nyidva sli.

V nébi szta dvê glihno blázenivi dūsi dicsile vedno vküper Goszpodnoga Bogá i angelszki sereg je veszêlo szpêvao, gda je vido nyidvá blá'zenoszt.

JUVENTUS.

Gusztáv Adolf.

300 lét bode 1932. nov. 6-ga, ka je Gusztáv Adolf svédski krao szvoj 'zitek gorialdüvao na bojicsi pri Lützeni za dühovno szlobodscsino, za nasê szvéto vad-

lüványe. Csi vu onom te'zkom hipi on nebi prisao na pomôcs evangelicsanszkoj cërkvi, sztanovito bi II. Ferdinánd nê szamo v Nemcsiji, nego povszédik

vnico evangelicsáne rávno tak, liki je tó wcsino na Stajerszkom. Zató evangelicsanszka cérkev imè Gusztáv Adolfa povszédik cój-posztávi k Lutheri. Luther je nasztavo, Gusztáv Adolf je obráno naso cérkev. Tak sze vrédno má szpominati z Nyega vezš protestantizem ob 300 létnici Nyegove junáske szmrti.

Gusztáv Adolf je vnük bio onoga velikoga Wasa Gusztáva, ki je Lutherovo reformácijo med svédi razsiro. Narôdo sze je 1594. decembra 9-ga v Stockholmi. Nyegov ocsa, IX. Károly je 1611-ga mrô i tak je Gusztáv Adolf 'ze v 17 lét sztaroszti szvoje mogao prêkvzèti ravnanje Svédskoga orszàga. G. Bôg ga je oszípao tak z dûhovnimi, kak z telovnimi dármi. Môder i vítèzni vladár je bio; globeke pobožnosti dûh je prebívao vu nyem; példaszti familszki 'zitek je pelao. Nyegova 'zena Mária Eleonora je z Brandenbarga bila. Eden za ovim sze je obládavno vojszkúvao prôti dánom, prôti ruszom i prôti polákóm.

Vsze dugo nê ga je pa szvéto dugoványe szvojeга vadlúványa zvalo na presztor dúznozšti. II. Ferdinánd je szploh po tanácsu je'zuitov hodo, i tê szo ga prevedno nagibali na

vôsztrèblyenyé protestantov. Tò je 'ze popolnoma doprineszao na Stajerszkom, nadaljávati je steo i v-drúgi dr'zélaj. Ali csehi szo sze Nyemi prôtiposztavili na bránenyé szvojeга vadlúványa i szlobodscsine; z-tém sze je zacsnola 1618-ga ta grozna treszeti létna verszka bojna, vu sterój szo cêle dr'zêle opúsztsene, cve-técsi varasovje zportúseni. II. Ferdinánd, doticsno nyegov voj Wallenstein je csehe i dáne dolizbio i je 1629-ga *vôdao zren-delúvanye nazájipovrnènya*. Vsza protestanszka imánya szo sze mogla prêkdati katholicsanszkoj cérkvi. Katholicsanszki poglavárje szo jus dôbili na tó, da szvoje protestantszke podlôzance prizílijo na táníhánye szvojeга vadlúványa, ali je pa prézenèjo. Tò je telko znamenúvalo, ka je zgüblena vszaka protestanszka sôla i cérkev! Nê je pomagála vecs ni protestácija, ni jôcs. Tú je potreben bio eden junák, ki z-mocsnov hramov obráni vu zádnyo pogübelnoszt szpádnyeno protestantszko cérkev. Ete hérosz je prisao vu zádnyoj minuti vu oszobi Gusztáv Adolfa.

Gusztáv Adolf je z boleznim szrdcom vido potèzenye szvoji protestantszki verebratov, zató je szkoncsao, ka de na po-

MATUS ALOJZ

čevlarska delavnica
v MURSKI SOBOTI.

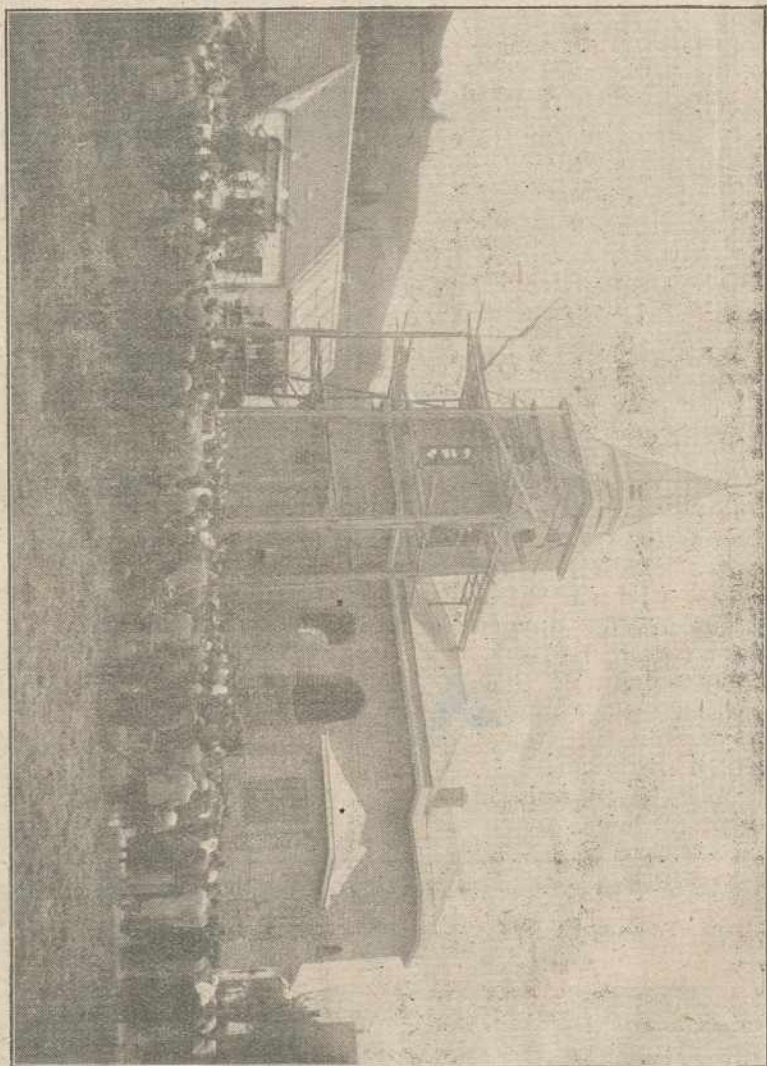
Izvršavle vszako-
vrsztna fina dela.

môcs sô v Nemcsijo tim sztiszkávanim evangelicsánom. 1630. jun. 26-ga je sztôpo na nemsko zemlo v Pomerániji. Potom sze je prevedno bojüvao, i obládav-

ce doliszpomôro i váras gori-vu'zgao. Nazádnye 1931. szept. 7-ga je vküpváro z Tillyjovim seregom pri Breitenfeldi pôleg Leipziga. Pred bojom sze je etak

Nôva evang. cërkev v D. Lendavi pod zidanjem, ob priliki posvetsüvanya zvonôv 1931. szept. 25.

no naprësô. Prevecs je nyemi zmetno bilo, ka je Magdeburg várasa nê mogao obránit, Tillyjov sereg ga je obvzéo, prebivál-

molo Guszláv Adolf z szvojem cëlím seregom navküp: „Dobrotiven Bóg, vu koga rôki je obládnoszt i zgübicsek, vrni na-

nász tvoje lice! Z dalésnye zemlé, z szvoji mirovni dômov szmo prisli esze, naj sze bojújemo za szlobodscsino, za pravico i za evangeliom. Daj nam tak obládnoszt za Tvoje szvéto imé! Amen!“ Boj je krvávi bio, ali Gusztáv Adolf je obládao i nyegova obládnoszt je nezgovorno navdúsenoszt vsinila pri evangelicánaj. Gusztáv Adolfa szo zvisávali povszédik.

Ali môcs protivnika je esce në bila vtréta. II. Ferdinánd je znôvics velki sereg vkúpszpravo. Pri Lützeni je tekao boj nov. 6 ga. Pred bojom je Gusztáv Adolf páli klecsécs molo z szvojim seregom navkúp i szpopéváli szo Lutherovo navdúseno peszem: „Trdi grád je nas Bôg zmôzni,“ potom pa eto peszem:

Ne vcagaj, oh csrêda mála,
Naj ti nepresztráso szrdca
Vnôgi tvoj' protivniki.
Bár z besznôcssov ido na té',
Ti trepecses, tocsis szkuzé:
Nemrejo ti skôditi.

Potom navdúseno govori k szvojim vitézom: „ . . . jasz pred vami idem, i na kocko v'zem moj 'zitek, mojo krv. Csi

te me naszledúváli, tak sze vûpam vu Bôgi, ka takso obládnoszt vzemete, stera na diko bude vasim vnúkom túdi. Csi në: té je zgübleno vase vadlúványe, vasa szlobodscsina, vezdásnye i prisesztno zvelicsanye vase“ . . . Boj sze je zacsno . . . Gusztáv Adolf tam hodi naprê, gde je nájvéksa potrêbcsina i vu junáskom rocsnom boji od devét ran krvávécsi szpádne. Ali nyegov sereg nazádnye itak obláda. Radoszt obládanya je pa zadavila bolezen nad szmrtjov kralá. Nyegovo têlo szo v Stockholmi vu Rittersholm cêrkvi položili na vecsen pocsinek.

Nepremenliva zaszlúzenoszt Gusztáv Adolfa je tó, ka je prevzeo obládnoszt II. Ferdinándi. Vu 1648-mom leti vu Westfálíji zvèzanom méri je zagvüsana vadlúvánszka szlobodscsina protestánusom. Brez Gusztáv Adolfa bi II. Ferdinánd z ró'zjom vóztrêbo protestantizem z-vszákoga országa szvojeja. Záto sze dosztojno szpomina vezš protestantszki szvét z globokov zahválnosztjov z Gusztáv Adolfa!

Naznanilo.

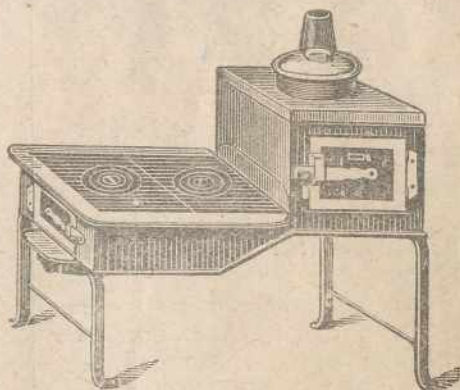
Naznanjam poštúvanomi občinstvi, da zgotavlam te falejše traneport plehnate šparhete i túdi za zid. V zalogi mam túdi vsake velikosti gotove, šteri se lahko taki prevzemejo.

Delo dobro! Cene jako nisike!

ROFJAČ FRANC ključavničar

Murska Sobota

Lendavska cesta 36.

D. Dr. Rendtorff Franc

szkrovni cerkevni tanácsnik, profesor vszevucsilicsa, predsjednik Gusztav Adolf-Drüstva.

Gusztáv-Adolf-Drüstvo je pred 100-mi létmi, 1832-ga zacsnolo vu Nemcsiji szvoje blagoszlovno deloványe. Vu tekócsem leti bode tak szvoj 100 létmi jubileum szvetilo eto drüstvo, stero je po celom szvéti do tega mao blúzi 6000 gmánam 90,000 000 markov podpore darúvalo.

Eta odlicsno organizêrana evangelicsanszka lúbézni nászta-va je prêk cêle té sztotine jáko pripravné vodilele mêla, poszebno nyéni predszedniki szo bili od Bogâ poszláni cêli mo'zje.

Do tega mao je 6 predszednikov melo eto Drüstvo. Prvi je bio D. Grossmann Kristian leipzigszki superintendens, nasztavitel Gusztav Adolf Drüstva, ki je do 1857-ga vodo poszle.

Za nyim je prisao D. Hoffmann Ewald szkrovni cerkevni tanacsnik od 1857—1874.

Trétji predszednik je bio : D. Fricke Gusztáv Adolf, profesor vszevucsilicsa; od 1874—1899. je vodo Drüstvo.

Dr. Pank Oszkár superintendens je od 1900—1909. bio vrêli voditel.

Od 1911—1916, je D. Hartung Bruno leipzigszki superintendens sztao na cseli Drüstva.

Vezdásnyi, sészti predszednik : Rendtorff Franc sze je v Gütergotz-i, z-dühovniske familije narôdo 1860. augusztus 1-ga. 'Ze vu rojsztnoj hi'zi je szpoznao vszo nevoló i jajo raztorjeno 'zivêcsi vernikov. Vido je, ka med vno'zinov drúgoga vadlú-

ványá lúdi bodôcsa mála evangelicsanszka gmána i na szébe zaniháni — cêrkev, sôlo, biblio, peszmene knige i molitvene knige sztrádajôcsi — evangelicsanszki cslovek je táksi, kak trávi-ca pod kamnom. Polúbo je raztorjenoszt (diaspora) i cêli szvoj 'zitek je nyê poszvéto. Dühovnik je pôsztao. Prva nyegova gmána je na Sylt otoki vszevernóm môrji bila. Tü je vido, kak szrditoszt môrja nôcs-dén grizé-cera mále ctoke. Li z previlikim trúdom je mogôcse mentúvati te od szúhe zemlé odtrgnylene mále otoke. Heroicsni boj tecsé tam od dna do dna z-tim divjim válovjem. Vidénye vszega toga je zagvúšno li pokrepilo Rendtorffa na boj za mentúvanye diaspore.

Po 12 létnoj vernoj szlú'zbi je osztavo Sylt otok. Eden za ovim je napredúvao. Pár lét je bio voditel ednoga teologicsnoga seminara. Potom je pozváni za profeszora vszevucsilicsa v Kiel, odléc pa 1910-ga vu Leipzig. Tü je Dr. juris i Dr. teologije pôsztao. Drúga vszevucsilisa szo ga túdi odlikovala z doktorszkov diplomov. Nyegova rojsztna krajina, Schleswig-Holstein ga je vu púspekovo csésztt scsela pozvati, ali tô nê szprijao, ár sze je nê scseo odtrgnoti od dela Gusztáv Adolf Drüstva.

Blúzi pô sztotine je zdá 'ze vu szlú'zbi Gusztáv Adolf Drüstva. Od 1916 ga je drüstva predszednik. Vu ti nájte'zkési hipaj bojne i po bojni je z orétkov

môdrosztjov i lübéznosztjov vo-
do Drüstvo. Doszta országov je
'ze prehodo, doszta národov je
szpoznó. Povszédik ga vizsiko
postújejo, prestimanye i dober
glász ga szprevája. V Bácski, v
Szrémi, v Banáti, nazádnje v
Ljubljani je tüdi hodo.

1924. máj. 28 ga je lépo
zahválno píszo poszlaó nasím
gmánam za prinesene áldove na
Gusztáv Adolf Drüstvo i je pro-

lübéznosztjov sô na pomôcs. Rad
szem posz'úhsao nyegovo prevecs
návucsno naprédávanye na vsze-
vucsiliscsi i nyegové navdúsene
predge, vszákó drúgo nedelo vu
vszevucsiliskoj cêrkvi dr'záne.
Z-globokov zahválnosztjov sze
szpominam 'znyega.

Ob zádnym szem ga 1927-
ga meo szrecso viditi na Graz-
kom glávnom szpráviscsi Gusz-
táv Adolf Drüstva i csüdivati

D. Dr. Rendtorff Franc.

szo, naj sze tá nyegova zahvál-
noszt po **Düsevnom Liszti**
dá na znánye doticsnim gmánam.
(Vidi D. Liszt II. létnik 101. sztran!)

Jasz szem pred 20 létmi
szpoznao etoga odlicsnoga mo-
'zá. Komaj szem prisao v Leip-
zig, 'ze szem potrebüvao Nyego-
vo pomocs. Vecskrát szem ga
goripolszkao na nyegovom szta-
noványi. Vszígdár mi je z punov

nyegovo majszterszko vodjenyé
szpráviscsa. Nyegove recsí szo
prehodile düse posz'úhsávcov, je
navdéhnole i na csinénye genole.

Zahválna evangelicsanszka
cérkev je pred 2 letoma, gda je
Rendtorff presztópo po 'Zoltár-
szkom píszáteľi oznaményeno
'zitka mejo, 70 lét, lombrov vè-
nec plela okólik nyegove gláve.
Gusztáv Adolf Drüstvo je natur-

no eto szveténye tüdi vrédno k Rendtorffa velikomi szrdci csinilo. Zozidalo je i ódprlo v Leipzigi Rendtorff-H'zo, vu sterój z diaspor prihájajócsi teologusje topeo dom nájdejo i vó je daló vu réjenyi Dr. Geissler Bruno generalszekretéra na 450 sztránov szégajócsó „Rendtorffa szvétesnyo knigo“, napunyeno szami Gusztav Adolf Drüstvenimi navucsnimi artikularismi. Dober Bóg je tüdi në vtájo szvojega szvétesnyega dára. Zapovedao je vrémeni, naj milüvajócsé bode próti etomi nyegovomi vernomi szlugi. I vrémen je bógalo. Sza-

mo nyegove vlaszé je poszrebralo i orétsilo: tēla i dúse csrsztvoszt je nyemi në odvzélo. I obilno ga je blagoszlovilo vu nyegovoj familiji tüdi. Nyegov szin je vu isztom cajti pósztao püspek i preminócsó jeszén on oprávlaó instalácijo nasega prvoga püspeka, Dr. Popp Filipa v Zagrebi; gda je tüdi obecsao, ka pri ednoj prihodnyoj priliki príde k nam v Prék murje i obiscse vsze nase gmáne. Bóg 'zivi! Bóg blagoszlovi 100 lét noga Gusztav Adolf Drüstva centrálne nazavüpnosztí sésztoga presidenta: D. Dr. Rendtorff Franca!

KRONIKA EDNOGA LETA.

1930. okt. 1. — 1931. szept. 30.

Z-cerkev noga i szvetnoga 'zítka nisterne znamenitése veszéle i 'zalosztne dogodtke zamerkamo esze.

Urbászki 'zínat je nov. 10-ga, na Lutherov rojsztni dén meo szvojo zádnyo szejó, na sterój je z cēla dokoncšana nasa nóva cérkevna usztáva, stera je potom nov. 19-ga po Nj. Vel. nasem milosztivnom Králi Alexandri I. sankcionirana.

Nase i. orszacske cérkveno szprávliscse je febr. 17. i 18. bilo v Növom Sadi, na sterom je zrendelüvano odebéranye püspeka i szvetnoga obcsinszkoga cérkev noga predsedníka.

Predsedníksztvo nase orszacske cérkvi. Vsze gmáne nase obcsinszke cérkvi szo ednoglászno za püspeka Dr. Popp Filipa, za szvetnoga presidenta pa Dr. Roth Vilmosa zvolile. Nas prvi püspek szo v

Zagrebi szept. 22-ga instalirani med prevecs pozdignyenov ószvetnosztjov. Kak telko veliko lüdi, nas jugoszlovanszki prvi püspek od prószti veszniczski roditelov zhájajócsi szo pozváni na velika dela, na szlüzbo Bo'ze díke, na vodjenyé ládje nase cérkvi. Prék mürszki szrmaski, delaven, pobo'zen, veren evangelicsanszki národ i tüdi nas prószti evangelicsanszki stamp, z velikov lübéznosztjov pozdrávla szvojega püspeka i na nyegovo delo Bo'zi blagoszlov proszil

Dr'závna szubvencia.

Nasa cēla jugoszlovánszka protestantszka cérkev je dobila v tom leti 1,444 000 Din. podpore.

Teologusov, kí sze za dühovnike vóvcsijo, má vezdá nasa orszacska cérkev 24, tak

jáko zadoszta. Zmenkanye je pa itak pri evangelicsanski vucsitelaj.

Za verovucsitele szo navékse dühovnicke võimenüvani, ki ali szamí, ali pò szvoji namesztníki vrsíjo verszko vseennyé, stero sze pôleg usztave vu materszkom jezíki opráva.

Cérkevna szpráviscsa.

Szept. 21.—23.-ga je bio II. orszacski církevni gyülès v Zagrebi — Guszláv Adolf Drüstva glávno szpráviscsa je szept. 13—15-ga bilo v Osnabrúcki (szeverna Nemcsíja). — Prékurszke sinyorije létni gyülès je jun. 29-ga v M. Szoboti bio.

Podporníca nase sinyorije je notrijemánya mèla 18,751·10 Din. Z-té sume je dáno D. Lendavszkój fari 5000 D., Apacszkój diaspori 5000 Din., G. Szlaveckój gmáni 2000 D., Hodoszkój fari 500 D., N. Vrbaszckój diakonisz násztaví 1000 D., vucsiteljicscnikom 5000 Din.

Ouszvetnoszt i dogodtki po gmajnaj. M. Szobotszka fara je dec. 14-ga szvetila szvojo 40 létnico. — V-Pucszckój gmáni sze je znóvics nasztavilo 'Zenszko drüstvo. — D. Lendavszka diasporálna gmána církev zida, stere grüntni kamen je aug. 9 ga dolipolo'zeni i 2 zvoná szí je szprávíla vu nõvi tõrem. — Zágrebszka fara je szvoj farof vise pozdígnoła z ednim stokom, gde bode sztanoványe püspeka. — Apacska raztorjenoszt szí je hrambo szprávíla za molitvárnico i cój 3 plúge zemlé, na steroj de brütiv túdi mèla. — Na Scsavnici je jul. 12-ga nõvi brütiv-, szept. 27-ga pa 1 zvon blagoszlovleni. — V Novom Vrbaszí je eden verevré-

li prósztí evangelicsanski cslovek, Becker János, tomi nájkésemi reformátorí, Dr. Luther Martini szteber dao pozdígnoti za 120,000 Dinárov. Túdi je zozidana nõva církev vu Vrsaci i v Lazarevoji.

Ágostonszko verevadlíványe szo poszlovenszli Godina Stevan gornji-petrovszki dühovnik i je kak prilózba Dúsevnoга Lízta vözdrukano.

Mrlá szta. Febr. 3-ga Varga Endre G. Petrovszke gmáne kántorvucsitel, sztar 80 lét; — májusa 26-gá Kolosvári Franc dr'z. vucsitel, sztar 76 lét.

Popolna vereszlobodscina v Jugoslaviji. Szept. 3 ga je objavljena od Ny. Vel. kralá Aleksandra I. predpiszana i proglásena nôva drzávna usztava, stera szlobodscino vere i dúsnevészti popolnoma zagvüsa.

Znamenite létnice. Vsza kulturna Europa sze bo 1932. marc. 22-ga szpomínala z 100 létnice szmrti nemskoga prvoga pesznika Goetheja, ki je szvéta eden nájvéksi düh bio; narôdo sze je vu Frankfurti 1749. aug. 28 ga z-prestímane evangelicsanszke familije. — 1932. angusz-tus mészeca bode 400 létnica, ka je horvatske národnosztí Jurisích Miklos pri Kószegi nazáj-zbio Szulájmana uríásno vojszko, stera je pod vodsztvom Ibrahima prék po nasoj krajini prôti záhodi sla. Kak példa batriv-nosztí i branitel krsztsansztva je vréden nasega zahválnoga szpo-mínanya Jurisích Miklos.

Szvétovna kríza. Gde-tákoli sze obrnémó, zevszê sztrá-ní edno récs sz'isamo: „kríza.“ Vu krízi je polodelsztvo, ár pridelki nemajo cêne; v krízi je trstvo i obrtnístvo, ár nega kú-pjavájócsi lúdi; drústvena-, po-

líticsna kríza po celom szvétí; v krízi je szvétovni mér; vu krízi je delavec i csesztník, ár nega dela, nega szlú'zbe; vu krízi je morál'ni 'zítek. Nemirovnoszt, cág-loszt je obszêla dúse. Ka bode konec té obcsni kríz? Jeli blá-zenêsa bodocsnoszt, ali pa pogübelnoszt, ali gda sze dokoncsajo té kríze? Sto bi mogao na tó gvüsen odgovor dati. Naj vu tom te'zkom vihéri obsztojímó, mémo kém vecs lübéznosztí do edenovoga i predvszem nevkleknyeno vero! Vero vu Bo'zój ocsinszkoj miloscsi, ki nasz nevardéva obri nase mócsi.

Komunizem v Rusziji je itak nê premíno, za volo toga je v nemirovnosztí cêla Europa, vesz szvét, ár komunizem szvétovno revolució glászi. V Rusziji scsé krsztsansztvo vósztrébiti. Na vérsztvinszkom presztóri je *dömpinga* pogübelnoszt púsztó na Europo. Dömping telko zadéne, ka Ruszija szilje, belice, meszó, plátno itv. tak po cêni posztávi naprê, kak niscse drúgi. Nê csüdo, vém v Rusziji sztó milio robszlugov k senki more delati vu göscsaj, na poláj, vu bajcaj, vu fabrikaj. Zátó je prisla vérsztvinszka kríza na vsze dr'zave.

Naznanjam poštüvanomi občinstvi, da mam v zálogi vsakovrstno melo kakti pšenično i rženo i vsakovrstno špecerijsko blágo po nájnižjoj dnévnoj ceni. — Vsem se najtopleje priporočam

Gáspár Jožef

irgovina z mešaním blagom

Murska Sobota,

Aleksandrova cesta.

Za toga volo bojdmno verosztüvájöcsi pröti kumunisticsnim návukom, csi nescsemo, ka bi dühovno i telovno na nikoj prisli.

Razoro'zúvanye. Eto pítanye vedno bole obvzème Europszke národe. Vérsztvinszka kriza je ednáko tira k razoro'zitvi. Z-toga sztálicsa sze vídi ta grozna materálalna kriza, líki Goszpodnov bics, z sterim na

je pokázao na tó, ka csi bi vu prísesztnoszti má bidti bojna bíla, tá bi dobroga tála cslovecsansztva z doliszpomeszárjenyem hodila. Vszegavécs je tó veszélo previdénye.

Hoover. Vu velíkoj vérsztvinszkoj krízi je máli trósta trák zbüdo ameriski predszednik Hoover, kí ie poracsao Europzskim dr'zavam, naj dovolijo

Nouviva zvonà D. Lendavszke evang. fare.

Véksi 451 kg., z-napiszom: „Glászi bratszko lübézen!“ Ménsi 214 kg., je dár Evang. 'Zenszkoга Drüstva v D. Lendavi.

bögse previdénye scsé szpraviti to odírjávájöcse cslovecsansztvo. Previdíjo zdá 'ze, ka vu vezdásnyem szúkesnom szvéti takse nezgovorne sume obrnóti na oboro'zúvanye kak szo do tega mao csinili, je nemogócse. Angléski politicsni voditelje Mac Donald, Baldwin, Lloyd George szo na ednom gyülési ószvetno gücsali kre razoro'zúvanya. Mac Donald

Nemcsíji edno létni moratorium bojnszki reparacijszki placsil. Doticsne dr'zave szo z velikov radosztjov vzelé na znánye tó. Potom je taki gvúsno zblí'zanye prislo naprè med Francíjov i Nemcsíjov. Vodécsi politikusje obè dr'zav szo n edszebno obiszkali Páris i Berlin.

Vrémèna hòd. Oktober prevecs de'zd'zéven, nov. lépí

i topeo; dec. i jan. hladněsi, meglėni, febr. i marc. mrzeo z doszta sznegom; proti szredini aprila toplėse; maj. szűhi, jun. prijėten, jul. znůvics szűhi i velika vrocšina vu tė trė mėszeci, aug. prijėten, szept. vla'zen i hladen.

Pův. Sztrmėni pův sze je ranė dozoro i je po szrėdnyem placšvao, szená je malo bilo za volo szűhůcse; ali jeszėnszki pův je obilen bio, tůdi szadű je povůli bilo, gorice szo pa celůtelko 'zupe dalė, kelko 'ze dűga lėta nė.

Elementárne skode i rzłocšne neszrecse. V pretešenom caszi je doszta te'zki elementárni vdárcov bilo. Sztrahovitna bajcarszka katasztrofa je bila v Nemesiji pri Acheni z 300 mrtvecmi i Maybachı vise z 200 mrtvimi, v Ameriki (Ohio) z 150 mrtvecmi; zemlė gibanya szo velko skodo napravile v Italiji okůli z 100 mrtvecmi, na Japonszkom z 250 mrtvimi, na Nůvoj Zelandiji vise 1000 mrtvimi; v Nikagaruaji (Szrėdnja Amerika), gde sze je celi váras porůso i 3000 prebivá cov bujti; v

Armeniji (Ruszija) z 800 mrtvimi; na Javi je vulkani na áldov szpadnolo 1300 lűdi; potopilo sze z ednim hajovom vrėd 550 osob; na Kitajszkom szo velikanszke povodni bilė z doszta-doszta mrtvecmi itv. Csi od etak-si veliki vdárcov csűjemo, tė previdimo, ka je nász do etigamao obarvao Goszpůd.

Szvėta zgodbe. Vládne krize szo bilė na Polszkom, v Ausztriji, v Franciji, v Rumuniji, v Bolgariji; revolucije szo bilė v Peruji, v Panami, na Spanyolszkom, stera je proglašena za republiko, krao Alfonz XIII. je odsztůpo; volitvi szo bilė vu vecsji dr'závaj; odprávljena je zláta valuta v Angliji; bojnszki konflikt je nasztano med Japánom i Kínov; dűgi casz je szvėt kebzűvao na morszko zglhingo med Francijov-Italijov i na carinszko unijo med Nemesijov-Ausztrijov. — Paul Doumer je nůvi predszednik francoszke republike. — Mrli szo Velja Vukičevič, bivsi min. predszednik i vecskrátni minister; — Marsal Joffre, velki vojszkovodja Francije; — D. Söderblom Nathan svėdszki evg. érsekprimás.

Batriven vlovec.

Dvá jágra ideta po nůvom szněgi divjácsino szlėdit. Do gůszztse pridůcs, sze na vucsi szlėd namėrita. Te eden právi: „Vucsi szlėd!“ . . . Tak bogmel odgovori te drűgi . . . „Znás ka: tí idi za szlėdom tamtá, gdetá ide, jazs bom pa sů v-tė kraj, odkud je prisao, tak ga gvűsno na szteláj prevrnėva.“

Doszta bůgse je tak.

Ednoga szprevodnyáka, kł je veliki cucku bio, je vrág popadno i bėzao 'znyim.

Sůgor tűzno za nyim kricsi, ka vrág tá neszė sůgora.

Na stero sze szprevednyák nazazglednovsi sáno ercsė:

— Itak je etak bůgse, kak pa csi bi mi peski trbelo idti, ali pa meni nyega neszti!

Na leta szlêdnyi dén.

'Ze je vö obrnyen rüd sztároga leta,
Szunce li z-návade ide pôleg réda,
Szamo záto zide, da nâ vrêmen ide,
Ár gde útra jeszte, vecsér tüdi pride!

Li idi! Odidi! Odnász leto sztáro,
Tak szi nam 'ze vise, sto bi za té máro?
Z-recsjöv te nesztávlam i nezagovárjam:
'Zelém ti szrečno pôt, li z-tém te pozdrávlam.

Ka szi nam prineszlo? Kaksi szpômenek nyás?
Za méne nika nê, vsze tô ti dobro znás;
Kak i kalendari, steri ká'ze dnéve,
Csi szo tá odislí, sto sze na nyé zglédne?

Idi! da'os v-racsúni z-ovimi vu rédi,
Nâ nede csrbine, vu hípa vrêmeni:
Ta gôla püsztína, gde nega zeléno,
Je na zemli telko, da naj nema lüknyo.

ARANY

Silvestrov, ali leta szlêdnyi dén.

Na Silvestrovo nôcs pôleg satringe sze praj na nébi vsze one figure szká'zejo, stere szo celo leto v-365 dnévi mantrali lüdi.

Té dén sze záto zové Silvestrov dén, ár je po Krisztusa rojsztvi v-312-tom leti té dén mrô szv. Silvester pápa, kí je jáko dobroga szrdcá, pobo'znoga 'zitka, z-zevszém dobrim oblonani cslovek bio. Práva szmilenoszt. Vu Konstatin greskoga caszara vrêmeni je 'zivo, vu onóm hípi, gda szo 'ze na krsztisane bôgsi cajtí prislí. Bogati roditelov szin je bio, ali po roditelov szmrí je celo vrêdnoszt (herbijo) mëd szíromáki razdêlo. Tarquinius rimszki praetor, ga je pred szébe dao pozvati i v-

temnico vrzti. Silvester nyemi je nazvêsztó, ka escse vu toj nôcsi vmérjé i tak sze je zgôdílo, pri vecsérji sze nyemi je edna ribja szpica (csonta) v-gutanaj sztávila, od steroga je v-onoj isztoj nôcsi mrô.

Gda szo ga za pápo odébrali sze je vu Sokrates pecsine edno brlogo (votlino) zoszelo. — V-tisztom vrêmeni je Konstantin caszar v-lepraj beteg (jáko teski beteg, celo têlo z-nevarnimi gobami naszipano) spadno. Z steroga betega sze je tak steo zvrácsiti, ka je na vücvov tanács pôleg satringe 1000 nedu'zni pojbcsov i deklin dao vküp szpravití, stere je steo dati v-moriti i v-nyl krvi sze prati i tak ozdravití. Decé mater jávkanye

ga je vu dūsi nateliko genolo, ka sze je nad decōv szmilūvao i nē je ji dao vmoriti, nego k-szebi je dao z-brloge Silvestra prizvati, kī ga je okršto i ozdravo je. Na tō je vō dao zapoved, ka Krisztusa morejo lūd-jé moliti. Silvester je vdovic zagovoritel bio. Tjedna dněvom je tūdi on dao imēna, ár szo je

do tēga mao po poganszkom latinszki imenivali. On je te eden z-poganmi sze bojūvajōcsi nájvéksi krsztsanszki bojūvník.

Na Silvesztra, ali szī sztā-roga leta nōcs lūd-jé, naimre vu varasáj do polnōcsi verosztfujejo, tak pocsákajo mládoga leta prisesztfjé i endrūgoga pozdrávľajo.
F. J.

Kak sze pomladímo.

Napiszala: KOLOSVÁRY BERTA.

Tam nindri na goricskom kráji szta živela dvá kuma i szōszida, léko escse dnesz živéta, steriva szta szī prevecs dobriva bilá. Miklos szo bili te eden, Matyas te drūgi.

Csi szo Miklos biká ōdali szo ga Matyas pomágali goniti, csi pa Matyas, te pa Miklōs.

Zdaj szta Miklosovoga gonila, lēpi falat ga je bilō, i lēpi dinári szo za nyega vu Miklōsov žeb szkocsi.

Táksega hipa niscse ne skrtľá. Tiva kuma szta tak náj-jakse vōle bilá, gda je bīk prék dáni i vō plācsani bio.

Szunce že malo k ednádi slo, gda szta sze z'te Szobote domō ravnala.

Kak mimo apoteke ideta, vzeteta na pamet to novo izložno okno. Glédata te vszefelé vōposztávlene glážske.

Bilō pa preci velko cedilo z-kricsécsimi fárbanimi literami: „Élet eliksír“, stero moskam mládo mōcs nazáj dá.

Matyas ercséjo:

Csi bi tō cslovek vōrvati mogo.

Na tō Miklos: Zakaj pa nej, dneszdén je vsze mogōcse.

— Dobro bi bilō, csi bi tak bilō, denejo Matyes. Moja žsena, gda szam mlájsi bio i jo bole kaj poslātati mogo, mi je száki den k-zájtrki baka ocvrľa, zdaj me pa zse v szopū pecseni krumpics nancs ne csáka.

Kuma, pri meni sze tū tak godí. Vasa dōnok tak ne krcsi, ali mojo vcsaszi cēla vész zná, gda sze z menov krēga. Sztōpijo Miklos vu apoteko, kŭpijo eden glážek toga „Élet-eliksíra“ za treszeti dinárov i ideta vō z Szobote.

Do Martjánec prideta, tam sztoji Vezérova ostarija. Tak prijétno sze nyena okna szmejéjo csloveki, ka nemre mimo nyé, more malo notri poglédnoti.

Tiva kuma tūdi notri sztōpita. Vīno szī zapovéta i zacsneta glážek z papéra vōodszŭkávati. Na tom papéri je nastampano bilō: Vszáki dén deszét kaplic vu gojčno i vecsér.

Ej kuma, ercsé Miklos, ka va midva te kaplice cedila, vej ga vszega nega za eden posteni deci. Z-tem vlejé pō glážka toga vrásztva vu szvojo, pō pa vu Matyesovo kupico.

Kupice natocsi z dobrim

vinom i notri szpijéta. Pár litrov szta szpilá i vészélo szta szi prôti dômi zgovàrjala, ka lekaj tak da bi sze 'ze doszta mlájsi-va csütíla.

Na ednôk Matyesa nikaj sztíszne, komaj za eden grm vujsao. Miklós namali sztápajo, na ednôk sze tak nikak nájnacsi csütíjo, nikaj pôcsi i lacse szo pune bilé.

Pride naprej Matyes kuma i zácsa praviti :

Zlôdi ga vzemi, vej szam komaj vujsao 'znyim.

Meni je pa on vujsao, odgovori tu'zno Miklós. Prokleti patikárius, ka nama tô za vrásztva dao. Odgovori Matyas : Znà-te kuma, tô vam je tak, csi bi midva tô vrásztvo po kaplicaj jemála, kak je naprè píszano, te bi midva henyala, gda bi sze do dvajszetoga leta pomladila. Zdaj szva sze pa tak pomladila, ka szva grátala kak mála deca.

Tak szta sze csednìla do dôma. Domá Miklos obrvim k mlaki ido i sze szlecséjo, doli sze zaperéjo, zgornye lacse gori, ali jaj kama ove szkriti, ka náj ta breclava Franca ne zvej za te spot. Po dúgom premislávanyi szo je pokopali pod levé v gnojsnico.

Kak vu hí'zo pridejo, Franca gori vuzsgálá poszvét, vecsérjo pred mo'zá dene, med tem je pa jezík prevednom klepetao :

Ti lump, ti falot, vsze zapijès, i drúgi lépi titulusi.

Dugo szo Miklos vlekli vrèmen, i naszlednye je dônok muszáj bilò doli le'zti. Te zácsajo Franc csiszte lacse prosziti.

Ona pa odgovori :

Ti tepes, ti klantos, te szi escse lacse zápio ?

Nej Franca, nej szam je zápio, trnok nama je vròcse bilò, pa szva sze z kumom domò idòcs, vu Ledavi zkòpala, tam mi je niksi pikos vkradno. Tak nôroga pikosa nega, ka bi sò szpòdnye lacse krádnót, da je tam bio kaput z jezerami, odgovori Franca. Lá'zes, zápio szi je, zápio.

Franca je dála mo'zévi drúge lacse, i gda je nyéni jezík 'ze od klepetanya trúden grátao, szta zászpala.

Vgojndno rano sztáne, zácsa po cèlom grúnti te zgüblene lacse iszkati, i kak do levòv pride, szo tam plavale na povrsini gnojsnice. Naprej je potégne, zácsa kricsati, ka jo vu drúgo vész csüo :

Pesz pészki, ja zakaj szi pa roj z kosárom viéd tá lücsó.

Poberé te lacse, neszé je na potok prát, po pôti vszákomi pripovidávle.

Od tísztoga mao sze govori, ka szo Miklós roj z kosárom méd tá lücsili.

Na vészélje ocsi.

Máli gimnázista na konci leta domò pridòcs z-sòle, z-vedrnim obrázom sztòpi vu hí'zo pred ocsó govorécsi : — No ocsa, láni szte sze doszta sztarali, ka szte doszta pènez mogli dati za knige, k leti vam ni ednoga fènika nede trbela za nyé dati.

— Zakâ nê, moj szin ?

— Zátó, ár mo razrèd ponávlati mogao.

Küpijite samo v
NOVOJ ŽELEZNOJ TRGOVINI
proti PREKMURSKE TISKARNE i BANKE pri
FRIM L. Murska Sobota

ar ešče tam najfalej dobite kakti:

sečkare, reporeznice, šrotare. preše, plüge itd. itd.

Dobi se tüdi vsefelè železno blago za gospodarstvo

Prima „BOG POMAGAJ“ kose, tirolske kamle, garantirane sekire, žage, motike. Okavanja za hišo, glažojne, farbe, firnis.

Semenje za gospodarstvo. — Včelarske potrebščine.

Mašinsko olje, auto olje, benzin, masti, remenje, S. K. F. Kuglični ležaji i druge mašinske potrebščine.

Samo li prid te in se osvedočite, da šče najbolše i najfalejše küpите pri

FRIM L. v Murskoj Soboti.

V Murskoj Soboti najmodernejše no-
tri vpelano **mizarstvo (tišlarija)**

RUDOLF ŠAFRAN-a

šteroga delavnica je dozđaj bila na **Csiszarovom** mesti, se je preselila v lastno hišo

Benkova ulica št. 5. (poleg Sokolskoga Doma).

Izdelavle vse vrste mizarске potrebščine kak: **stavbeno po-
hištvo, škrinje i lesne rolete po niskoj ceni.**

Prevzeme vse vrste izdelanje lesa na mašinaj po tak niskoj ceni, da se ne spleča s prostov rokov tak težko delo opravlati.

SZENYE (SZEJMI),

Prekmurje.

- Beltinci:** (zsv. i kram.) 20. jan., 24. na presztopno leto pa 25. febr., 25. apr., 27. jun., 15. jul., 5. novembra.
- Bogojina:** (zsv. i kram.) 15. febr., 20. marca, 19. mája, 20. jul., 4. szept., i 16. nov.
- Cankova:** (zsv. i kram.) Pond. po cvetnoj nedeli, pond. po svz. Trojsztva nedeli, 24. szept., 11. nov.
- Črensovci.** (zsv. i kram.) 14. marca, v ponejlek po 3. máji, ponejlek po 14. szeptembri, 20. oktobra.
- Dobrovnik.** (szamo zsv.) 6. aprila, (zsv. i kram.) ponejlek po Telovom, 25. julija, 2. oktobra.
- Dolnja Lendava.** (konyszko, zsv. i kram.) 25. jan., 16. febr., 27. marca, 17. apr., 16. jun., 28. jul., 28. aug., 28. szept., 28. okt., 18. dec. pa vszáki tork szvinyzsko szenye. Csi pride na tork velko szenye, teda je szvinyzsko szenye na drúgi dén.
- Dokležovje.** (konyszko, zsv. i drovno) 18. junija i 21. avgusztá.
- Dolenci.** (drobno) na Tejlovo i 6. decembra.
- Grád (Gor. Lendava).** 28. marca, 21. junija, 16. avgusztá, 29. szept., 30. novemb.
- Hodoš.** (zsv. kram.) 10. márcá, 5. julija, 19. aug., 5. oktobra.
- Križevci.** (zsv. i kram.) 16. aprila, 4. junija, i 27. oktobra, pa vszáko prvo szoboto v mejszeci szvinyzsko szenye. Csi szpádne na tou szoboto szvétek, je szvinyzsko szenye prvejso szoboto.
- Kuzma.** (kram.) na Krizsni csetrtek.
- Krog.** (kram.) 4. mája.
- Martjanci.** (zsv. i kram.) 6. mája, 6. aug., 23. okt.
- Murska Sobota.** Prvi ponelek jan. zsvinyzsko szenje, prvi pond. febr. zsv. i kram., prvi pond. marca zsv. i kram., prvi pond. aprila živ., prvi pond. mája zsv. i kram., prvi pond. jun. zsv., prvi pond. jul. zsv. i kram., 24. avgusztá zsv. i kram., prvi pond. szept. zsv., 15. okt. živ. i kram., prvi pond. nov. zsv., 6. decembra zsv. i kram. Cse szpádne na prvi pond. szvétek, sze vrsi szenye na drúgi dén.
- Petrovci.** (kram.) na svz. Trojsztva nedelo, 4. julija, 8. szeptembra, 28. oktobra.
- Pužovci.** (kram.) 13. julija.
- Puonci.** (zsv. i kram.) 28. mája, 10. jul., 10. szept. i 10. novembra.
- Prosenjakovci.** (zsv. i kram.) 15. márcá, 16. jun., 2. szept. i 28. novembra.
- Rakičan.** (zsvinyzsko) 26. márcá, v tork pred Riszáli, 2. jul. 16. aug. i 8. okt.
- Selo.** (kram.) prvo nedelo po Szrpnoj Margyi i na Miklosovo.
- Sv. Bedenek.** (kram.) pred pepe nicov, po posztni kvatraj, po cvetnoj nedeli, po jeszenszki kvatraj i pred koleđi vszígdar v ponelek.
- Sv. Sebestjan.** (kram.) 20. janúar. 2 nedela po vüzm, 15. junija, 21. decembra.
- Tišina.** (zsv. i kram.) 10. aprila i 7. szeptembra.
- Turnišče.** (zsv. i kram.) v csetrtek pred cvetnov nedelov, drúgi ponejlek po Vüzmi, csetrtek pred Riszáli, 12. junija, csetrtek pred Velkov mesov, drúgi dén po Máloj mesi, 4. oktobra i vszáki csetrtek szvinyzsko szenye. Csi szpádne velko szenye na csetrtek, te szvinyzsko szenje eden den szledi

Pri szrezih i krajih, steri májo znamenye zvezde *, je opomniti to: Csi szpádne szenye na nedelo ali szvétek, sze vrsi szledécsi delave dén: Dnévi vu oklepáji ( ) pomenijo szenje szamo za blágo.

Srez Ljutomer.

- Ljutomer.** Zsvinyzsko szenje: 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. aug., 12. nov.; kramarszko i zsvinyzsko szenje: 11. febr., 11. márc., 13. mája; (túdi konyszko), 16. szept., 17. dec.; szamo konyszko i zsvinyzsko szenje: 14. oktobra.
- Cven.** 7. szeptembra.

Gornja Radgona. 3 febr., 25 mája, 10 aug., 15 nov.
Sv. Križ. Pond. po tíhoj nedeli, 3 mája, 26 jul., 6 nov.
Mala Nedelja. Csetrtek pred nedelov Svz. Trojsztva, 21 okt.
Veržej. 6 mája, 29 szeptembra, 30 novembra.
Sv. Duh. 24 aug., 13 dec.
Negova. 8 szeptembra.
Sv. Peter. 17 jan., (29 jun.), 30 jun., 21 szept.

Mesto i srez Maribor levi Dravski breg.

Maribor. Vszáki 2 ino 4 tork v mejszeci szenye za zsvino; csi je v tork szvétek, sze vrsi zsvinszko szenye dén prvle. Vszáki péték szvinszko szenye; csi je v péték szvétek, sze vrsi szvinszko szenye den prvle. Vszáko szrejdo ino szoboto trzsní den.
Sv. Lenart v Slov. goricah. 20 jan., pond. po belo j nedeli, 19 mája, 24 junija, 2 augusztá, 4 oktobra, 6 novembra.
Sv. Trojica v Slov. goricah. 10 márcá, po Szvétom Trojsztvi, 28 aug., pond. po trétjój kvátérnoj nedeli.

Srez Maribor desni Dravski breg.

Fram. 21 julija, 21 szeptembra.
Poljane. Pond. po kvat. nedeli v poszti, pond. po cvetnoj nedeli, pond. 13 mája szoboto 22 júni a, 10 julija, 29 augusztá, 12 oktobra, 15 novembra.
Slovenska Bistrica. 24 febr., veliki petek 4 mája, 4 jun., 25 jul., 24 aug., 14 szept. 28 okt., 21 nov.
Spodnja Polskava. 2 febr., 10 márcá, 30 jun., pond. po 3 aug. i 9 szeptembra.
Studenice pri Poljčanah. 25 jan., strti pond. po Vüzmi, 13 dec.

Mesto i srez Ptuj.*

Ptuj. Zsvinszko szenye: za konye i rogato zsvino vszáki prvi i trétjótork v mejszeci, za drúge vszáko szrejdo; trzsní dén je vszáki péték; lejtno kramarszko szenye sze vrsi: 23 aprila, 5 augusztá, 25 novembra.
Sv. Andraž v Slov. gor. 13 jun., 30 nov.
Ptujška Gora. 18 márcá, veliki tork, szoboto pred krizs. nedelov ali pa szoboto po Vüzmi, 2 jul., 14 aug.
Sv. Lovrenc na Dr. polji. 12 márcá, 27 jun., 10 aug., 29 szept.
Sv. Lovrenc v Slov. gor. Szrejdo pred vnebohodom, 31 jul., szoboto pred rozsnovenszko nedelov.
Sv. Boffenk. 30 jun., 2 szeptember.
Sv. Vrban. 25 mája, 25 julija.
Breg pri Ptují. Drúgi pond. v máji, 6. jun., drúgi pond. v juliji, 26 aug., drúgi pond. v szeptembri.
Ormož. Cvetni petek, pond. po Jakobovom (25 jul.), na Martinovo (11 nov.), vszáki prvi pond. v mejszeci jan., febr., márc, máj., jun., jul., szept., okt., dec., csi szpádne na ednoga tej pondelkov szvétek, sze vrsi szenye na drúgi pondelék. Szvinszko szenye vszáki tork v tedni.
Sv. Tomaž. 21 jun., 29 aug., 28 okt., 3 decembra.

Medjimurje.

Čakovec. Cvetni pondelék, 29 jun., 13 aug., 3 okt., 25 nov.
Draškovec. Szredo po Jürjavom, 7 i 16 aug., 11 nov.
Kotoriba. 9 márcá, 27 junija, 30 szeptembra, 30 novembra.
Nedeljišče. 15 junija, pondelék po aug. nedeli.
Prelog. Riszálszki tork, pondelék po Jakobovom.
Razkriž. 19 mája, 24 junija, 10 augusztá, szrejdo po bejlo j nedeli.
Mursko Središče. 1 mája, 20 aug., 26 okt.
Štrigova. 19 márcá, 22 jul., 30 szept., 4 decembra.
Sv. Helena pri Čakovci. 18 augusztá, 22 szeptembra.
Sv. Rok pri Čakovci Na Rokovo i Mihalovo.

Z-káksim pokrívátnim ciglom (csrejpom) naj pokrívamo? Csi lejpo pa dobro sztreho scséte me-
fi, szí szpravte **Ratkolov cementni csrejp.**

Té csrejp je szfálno vednáki, ár ne pride v ogeny nego sze na zselezni formaj dela, pa túdi na tisztom obrtdne, má dupliski falc na sztráni pa eden precnsi falc, steri vózapré ka bi szneg ali descs szkoz strehe prisáo. Té pok ivátki cigeo drzsi proti vodi, mrazi ino ognyi je lezsejsi kak ov cigeo iz ilovice, escse na sztrehi od dnéva do dnéva mocsnejsi gráta na eden kvadratmeter trbej szamo 15 ciglov, lata sze na 33—34 cm. sztane pa szamo malo vecs kak té proszti falcani cigeo iz ilovice. Za imé, leto ali kak-se mujstre na sztrehi sze dobi rdécsó emailirani cigeo. Vszaksi sto kaj za pokrívati má, naj szí prvle té cigeo, ali sztrehe stere szo z-tem ciglom pokríte, poglédne. Sto té csrejp ednok szpozna, nigdár nede z-drúgim pokrívao. Steri zselejo sznezšno obrambnim ciglom szvoje sztrehe z-tem Ratkolovim pokrívati, naj kemprvlé toga narocsisjo, ár kak je predvideti, de letosz doszta véksa narocsbá za té cigle escse kak láni, pa vnogo od zamúdnikov pálik ne pride do toga najbogsega cigla.

Dr. Josip Glančnik

zobozdravnik

v Murszkoj Szoboti

ma szvoj zobozdravniški atelijo v-Nadajovi (prej Cifrák) hiši poleg katolicsanszke cérkvi. Ordinira vszaksi den od 8 do 12 vöre i popoldnevi od 2 do 6 vöre. V nedelo pa od 8 do 12 vöre. Szprejema vsze vrszte blom-biranye i delanye zláti zob.

NOVA
LEKARNA-APOTEKA

v MURSKI SOBOTI

POLEG SODNIJE

V HAHN-novi HIŠI.

VSÁKOVRSSTNA ZDRAVILA SE DOBIJO PO ZMERNI CENI.

ZA OBILNI OBISK SE PRIPOROČA

LEKARNA PRI ANGELOU

M. Ph. D. ŽMAVEC

MURSKA SOBOTA.

NOVAK ŠTEFAN

Modni salon

M. SOBOTA

Aleksandrova cesta 2.

Naznanilo.

Glede na bližajočo se jesensko in zimsko dobo dovoljujem si, spomniti Vas na mojo delavnico za izdelovanje vsakovrstnih finih oblek za gospode ter Vam isto priporočati. Istotam se prevzamejo tudi vsa prede-lanja in poprave oblek. Dovoljujem si opozoriti Vas na sedanje moderne kroje in sem na željo vedno radovolje pripravljen Vas najtočnejše obstrežiti.

Z odličnim spoštovanjem:

BENKO ŠTEFAN, krojač—szabó
MURSKA SOBOTA, Zvezna ulica.

Izdelujem tudi vsakovrstne uniformske obleke po naročilu. Megrendelésre készítek mindennemű uniformis öltönyöket.

Értesítés.

Tekintettel a közeledő őszi és téli időnyre, bátor-kodom úraságod figyelmét felhívni férfiruha műhelyem-re szolgálataimat minden-nemű finom öltönyök előállít-ására felajánlani.

Elvállalok átalakítási és javítási munkákat.

Bátorkodom b. figyel-mét felhívni a jelenlegi modern zásókra, amelyeket leggondosabban és legpon-tosabban kiszolgálom.

Kiváló tisztelettel:

Nemecz János

železna trgovina

Murska Sobota.

Velika záloga:

Biciklinov

Sivalni
masinov,

Radio aparatov.

Dobro blágo!

Niszike cene!

ZDRAV OSTATI, BETEGOV SE OGNOTI!

Najprve se ti nikelkokrat kihne, potom začaš kašlati, z-šteroga spoznaš, ka si prehlajeni. Neveš pa časa, kak dugo bode prehlád trpo i kak se razvije. Mogoče lahko v-ništerni dnevaj henja, ali jestejo slučajji, da prehlád má teške posledice.

Záto se vari prehlajenja!

Či si nazébao, ali nášesten, či máš hladne nogé, či te gláva boli, či te mantrájo reumatične bolečine, či so ti oslableni živci i žile, ali si tak düševno, kak telovno obrüdjeni, ali pobiti; či nemreš spati, či te zobjé bolijo, ali v-sklepaj trganje máš, bolečine vu obrázi i po telu, či si preveč občüten za

hladen zrák ino, či se tüdi kázejo na tebi slabosti, nezadostnoga krvnoga obtoka, vse ta so svedostva, ka si v svoji zdravi dnevi se ne varvao, da se të nevarnosti naj nedoségnejo. Delaj zato tak, kak so naši stariše, dedje vedno z-dobrim náshajom sküsili. Küpi v-apoteki ali prispodobni trštvaj FELLEROV právi dišeči „Elsafluid“, namaži žnjim dobro boleča mesta, vze-

mi pár kaplic „Elsa-fluida“ na cukri, v-mleki, v-teji, ali kavi i včasi boš se za črštvoaga, za okreplenoga čüto. Žile, živci do ti okrepleni, krvi otok de ti po telu vugodnej tekao i či boš se z-„Elsa-fluidom“ maserao boš kebživao na sebi, da se mentüješ bolečin. Od znotra i od zvóna nücani právi Fellerov „Elsa-fluid“ te obarje prehládenja i obolenja, ar je že dobro spoznani, ka dobro sredstvo i kozmetikum za

roké, obráz, zobé, lamp i nedije i hripanja gvüšno vrastvo. Z-vodov zmešani se nüca za grgranje, odstanjúje sline i z-tem tüdi kašel i hripanje. To 35 letno domače sredstvo zagvüšno popolno pomaga proti bolezní, štere človeka doletijo na potüvanji, tak tüdi proti morskomi i drüjim betegom. Do bi se v apotekaj i prispodobni trgovinaj v-navadni pikšišaj po 6 din. v dupliški škatüľaj po 9 din, ali v-špecijálni po 26 din. po pošti poslano falejše pride, či si ji več naroči edenkrát, ar 1 paket z-9 navadni, ali 6 dupliški, ali 2 špecijálnimi škatüľami, že z-pakivanjom i z-poštinnov košta samo 62 din.,

dvá takšiva paketa pa samo 102 din., šest takši paketov pa 250 D. (mesto 6-krat 62 D.)

Naročila se naj pošlejo na adres:

EUGEN V. FELLER, lekarnar

Dolnja Stubica št. 110.

(Savska Banovina.)

PA TO JE NARAVNOST ČÜDOVITNO,

že celi keden sem na poti i kdekoli se namerim na dobro idočo cerkveno vöro, paše na sekundo točno z mojov Suttnerovov „IKO“ vörov i pri tom je to ešče stara žepna vöra mojega očo, štero je küpo za smešno nizko ceno. Teda je vendar istina, da dugo trpi, ar je dobro. Ravno zato je že 34 let fabrika vör Suttner na dobrom glasi. Kda pridem domo, pisao bom taki H. SUTTNERI v Ljubljani št. 844 po veliki ilustrirani katalog, šteroga tvrdka brezplačno pošila. Spominjam se da je tüdi moj oča vsikdar

tak lepe stvari zbrao iz kataloga, če je nücao zlatino ali srebrino za Božič i Vüzem, za fermo ali za mater i za nas deco.

TÜDI VI DOBITE VELIKI ILUSTRIRANI KRASEN KATALOG POPUNOMA BREZPLAČNO, pošlíte samo dopisnico z Vašim točnim naslovom na fabriško razpošiljalnico vör H. SUTTNER v Ljubljani, št. 844. Prinašamo kratek izveček iz kataloga :

Že **44** Din. dobite pristno švicarsko Anker-Remontoir žepno vöro št. 120, štera se zove zavolo svojih sestavnih delov, ki so neobčütli-vi pri padci **nezlomljiva,** i sa-**58** Din. koš- ali vdarec ta pristna švicarska Roskopf vöra št. 121 s l-a mašinom i z radium svetlečimi numerami i kazalcami.

Samo **94** Din. dobite Anker metalno vöro za št. 122 z Roskopf mašinom, sekundnim kazalom, svetlečimi radium numerami i kazalcami v poniklanoj, lepo graviranoj kovinastoj škatüli. **Plosnata** Anker-Remontoir vöra št. 507 z jako finim „IKO“ mašinom, 15 rubisov, točna na sekundo v pristnoj niklastoj škatüli, jako lepa, z 5 letnov garancijov košta samo **248** Din.

Samo **98** Din vöra na roko za št. 3720 z ledernim remenom, jako dobrim mašinom i fine kakovosti. Pristna „AXO“ fina srebrna vöra na roko, najmodernejše izdelave samo **218** Din., iz 14-karät-noga zlata **420** Din.

VÖRE
za dame
i gospode
LANCEKE,
PRSTANKE,
ORINGLINE,
VÖRE
NIHALKE,
STENSKKE I
KÜHINSKE
VÖRE,
NAKIT

i razne drüge
PREDMETE
iz **ZLATA,**
SREBRA

itd. najdete v velikoj izbiri v

SUTTNEROVOM KATALOGI!

Dravska Banovina

Lastna fabrika vör v Švici!

Pošila se po povzetji ali pa če se penezi pošlejo naprej.

Garancija 3—10 let. — Brez rizike! — Zamenjava dovoljena, ali pa se na želo penez dá nazaj!

Zahtevajte taki brezplačni velki katalog od

svetovne razpošiljalnice vör

H. SUTTNER, Ljubljana št. 844.

Pravi metoduš za gajanje lic i rok.

Proti vsem napakam kože služi Fellerova kaukazka Elsa pomada, štera ščisti lice i kožo, ar nepokriva samo, kak mrena, površino kože, nego jo koža v sebe spiye ino tak dela njo zsvojim dobrim sredstvom ona brani, gaji, mladi gingavo, grbavo kožo lic, šinjeka. Redi jo gladko, mehko, čisto i elastično, odstranjuje grbe, mozolčke. Vesele je viditi, enostavno i hitro preidejo šprinke, ščisti kožo od škodlivoga vpliva vetra, praha. En glažek 12 din. povoj i poština zoseb. Za probo koštata 2 glažka s povijom i poštinnov 40 din. Če se dinar napre pošle, ar je po povzetji deset din. dragše. Elsa tekoče lilijno mleko je idealno sredstvo za lepoto, škatüla košta Din. 13.20.

Pravi metoduš za gajenje vlasi.

Za gajanje vlasi, za krepčanje i vhranjenje kože se nuca Fellerova močna Elsa pomada za rast vlasi (Tanochina pomada) štera hrani vlasi korenje, naprej pomaga da bujno rastejo, prepravijo grinte, kápanje vlasi. Zdržuje vlase mehke i vugibke. En glažek 12 din. povoj i poština zoseb. Na probo 2 glažka z povojom i poštinnov 40 din. či se dinar na prej pošle, ovak je po povzetji 10 din. dragše.

Elsa alkohol za vlase, pomladi, polepi vlase. Glažek 27.50 din.

Elsa Shampona za mujvanje glave i vlasi je jako prijetnoga diša. Eden povij Din. 3.30. Mazalo za bajusi Din. 5.50 Brillantne Din. 5.50 Oil za vlase Din. 5 i Din. 17.50. Farba za vlase Din. 65. Za odstranjenje vlasi, kosminje „Depilatorium“ odstranjuje neprijetno dlako z vsakoga tála tela D. 34.

Prava žajfa zdravja i lepote!

Fellerove Elsa žajfe so prijetnoga diša, plemenitijo kožo i majo dobro sestavino potrebne lepote i zdravja. Stoji iz 7 vrst žajf:

Elsa-lilijna mlečna žajfa i Elsa lilijni krem, zvoñredna fájna, cvetlična vćini kožo mehko i gingavo.

Elsa rumenjakova žajfa, pravo blago za deco.

Elsa-glicerinova žajfa, deluje posebno dobro pri razpokanji kože.

Elsa boraksova žajfa, izvrstno sredstvo proti sunca šprinkam i mozolćecom.

Elsa-kátranova žajfa, celo dobro za kožo i vlasé, naimre pri deci.

Elsa žajfa za britje, štera z-ednim desinficera i mehći brado, močno se peni i ne draži kože. Na probo po pošti 5 falatov Elsa-žajfe poleg zberanja z-pakivanjom i poštinnov Din. 52.—

Opominamo, da dinare napre pošlete ar poština po povzetji 10 din. več. Či se ti preperati položio k Elsa-pomadiji ali k Elsa-žajfi, se poština prišpara, stroški se kak najfalej zračunajo posebi.

Naročila pošilajte na atres:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja št. 110.1 (Savska banovina)

Za gajenja zdravja

Elsa-kolojnska voda živi i črstvi. Glažek Din. 16.50.

Elsa-toaletni glicerín, mali glažek Din. 5.—, velki Din. 17.60.

Elsa-toaletne pastile za mujvanje i **Elsa-toaletni prahšek** za mujvanje. 1 karton Din. 10.

Zdravilni puder „Dr. Kluger“ (znakma Hega) škatla Din. 27.50 **Puder za dame,** ena škatla Din. 4.40. **Šminka** rdeća i bela po Din. 3.30. **Pomada** za lampe Din. 3.30.

Prava metoda za gajenje lamp i zobi

Elsadont-krema za zobe, izvrstno čisti, zobje do snežne belin, kratí vsako gnitje zobi. Košta edna datka Din. 8.80.

Elsa-lamp voda, čisti, oživava i desinficera zobe i lampe, ar odstranjuje neprijeten diš lamp. Eden glažek D. 16.50.

Elsa-zobni prašek samo Din 6.60 **Dr. Heiderov zobni prašek** v-škatlicaj po Din. 6.60, v žakličaj Din. 4.40.

Elsa-zobne kaplice, škatla D. 7.70 **Jelisava kamiorna** kruglica 4.50 **Zobne kelice** po Din. 11 in 20.

Tak se špara!

Pri kúpuvanji se je ne dobro presiliti, posebno pa ne pri kúpuvanji vöre, ar nam ta najfalejša vöra, na najdragše pride, či jo nagosti trbej poprávlati dati. Najbole činimo, či pri kúpuvanji vöre, negledamo samo na faloščo, nego bole na kakšost blaga i či se povrnemo k staroj, solidnoj strokovnoj firmi. Zato se znova opominata, da si zahtevajte novi letni cenik, šteri vsebi zdržava više 1000 prijetni slik (obrazk) od že više 34 let stoječe renomirane svetovne vör firme H. SUTTNER v Ljubljani št. 844. Te cenik dobite k šenki.

Pravi Anker-büdiniki,

št. 125.

z solidnim strojom, točno
regolirana s poniklanim
pokrovalom, 16 cm visiki
samo

Din 49.—

Prilübleni büdinik št. 8505
samo 64 Din. Ravno tisti
svetlimi računni i kazači
samo 84 D. Prave švajc-
ne žebne vöre: št. 120
Anker-Remontoir z naj-
točnejše regoliranim stro-
jom samo 44 Din. št. 121
Remontoir-Roskopf z l-a
strojom, svetlečimi Radium
številkami i kazačmi
samo 58 Din. Vöre za
pesnice že od 98 Din.
naprej. Prilüblena fina
srebrna vöra za pesnico
„Axo“ št. 1309 za samo
255 Din.

Z-toga cenika bodete i
z-ednim vidili, kak morete

zlatu vöra, ali druge
dragočne predmete brez
plačno dobiti.

V-Suttnerovom ceniki bo-
dete najšli

vöre za gospode i dame
z zlata, z srebra itv. z
pravim švajc strojom v
vsej cenaj.

Zlatnino i srebrnino

verižice, prstanke, ringline
dragule, jedilno spravo vu
velikom preberanji.

Elegantne tobačnice

z srebra, z niklija, alpaka
i tüdi moderne sopike
za cigaretilne.

Denarnice, listnice

i na stotine najlepši drugi
dugovanj bodte najšli v
velikom letnom ceniki po
takerkoč

originalnoj fabričnoj ceni

Poleg šteroga brezi rizike
kúpijete, ar se to neod-
govarjajoče vödmeni, ali
pa dinar nazaj da.

Ura-nihalke

št. 602.

celo soliden stroj, prvo-
vrstne dobi, samo se na
vsaki 14 den vleče gori,
bije cele i pol vöre z-
cerkevno ga zvona cinkom
ma posebrani kazač. mo-
derni omar orehove färbe,
velka je 51 cm samo
520 Din.

Triletno dobro stanje.

Pri naročili te vör se po-
šila 50 Din. kak zadav
(kapora). Tüdi dobre fa-
lejše nihalk vöre naidete
v kataloguši. Razpošila se
po povzetji, ali predplačili.

Zathevajte že dnes brezplačni veliki letni cenik od

H. SUTTNER, svetovna **Ljubljana št. 844.**
razpošilnica vör

Právi metoduš za gájanje zdrávja.

Fellerov Elsa-ribji oli krepí vsakoga, naimre pa slabe ženske. Naprejpoma-ga porast i dava zdravo videnje. Ve-likí glažek Din 20.

Elsa-hína železno vino za slabe krvi i blede osebe Din 16.50.

Elsa-švedske kaplice (žalodčni liker) Din 13.20. Sechoten-kaplice Din 8.80.

Elsa-zagorski sok proti kašli i prs bo-lečini Din 13.20. Vapneno železni sirup Din 13.20. Thej za prsi i túdi kašli 6.60 D.

Elsa-cukrene pastile proti glistam za ot-roke i za odrásene, žačka (10 pastil) Din 11.

Elsa-mentolno črtalo (Migránštift) proti glavi bolezni pa túdi proti žuželci pik (rezanjí, smicanj) 1 falat Din 10.

Fellerove Elsa kruglice delajo celo mlo i hitro otvárajno sredstvo, krepí žalodec, ne draž-di črev i omogoči ce-ranye. 1 zavoj (škatu-lica) 12 Din.

Sol za žalodec Din 5.50, Thea za čiš-čenje krvi Din 6.60, ricinus oli Din 5 i 17.60, práhšek za ceranye Din 8.80.

Najmočnejši francoski vinski cvet, izvorna „Radicum“ znamka, velika škatúla Din 19.80.

Protí kúpečím očám, žúlam itd. vam po-maga Elsa Flaster brez bolečine, brez noža, brez očemerjenja krvi nevarnosti hitro i gvdšno delajoči Fellerov tu-ristovski obliž. Mali karton Din 4.40, velki 6.60

Nadale: Tekoča turistovska Elsa tinktura, edna škatúla z-čopičom Din 11.

Elsa-práhšek za posipavanje proti parjenjí tela i nog. Škatla z resetkov Din 7.70.

Elsa-Sachet dišéca blazinica za omare, z perilom, vir trajnoga diša, šteri prehodi vsaki falat perila. Cena Din 6.

Elsa-ložni diš (parfum za hiže) napuni vsa-ki kot, prestor, z-dišéčím dišom, razvetri be-težnikov hiže. Škatúla Din 16.50.

Finí parfími z dišéči razločni rožic po Din 19. Rumova-esenca Din 5.30 i 19.80. Kitajska thea od Din 2.50 naprej.

Elsa-práhšek proti mlajini, zagvdšno os-mrti hitro vso mlajino veliki pikšís Din 17.60.

Elsa-hranilni práhšek za živino kak mo-čen dodatek k-dnevnoj hrani. 1 karton Din 8.

Pakivanje i poštnina posebi, falaj pride, či ji več naročj naednok, ar se več prišpara na poštnini.

Naročila átreserajte na:

EVGEN V. FELLER, lekarnar
STUBICA DONJA II. (Savska banovina.)

TÚDI VI IGRATE VSAKŠI INSTRUMENT!

če samo šéete. ar sposobnosti za to mate čisto gotovo. Ali „dober“ more biti ínstrument, ar kakše gosli takša glasba i dnesden dobimo vendar za tak male penoze jako dobre ínstru-mente direktno s skladišča svetovno zna'e k ingetshalske tvornice
MEINEL & HEROLD

Tú krotek primer:

1. Tamburice	od Din	98	— dale
2. Gitare	" "	199	— dale
3. Vijol. (gosli)	" "	89	— dale
4. Mandoline	" "	129	— dale
5. Klarineti	" "	120	— dale
6. Trompete	" "	480	— dale
7. Gramofoni	" "	380	— dale
8. Ročne harmonike (nemške)	... od Din	85	—
9. Ročne harmonike (dunajske)	... od Din	179	—
10. Aromatične harmo-nike	... od Din	1590	—

ZAVOJA
znižane cene i
Dinšnje cene
se nišise

Vsakš ínstrument 8 dni na proboi

Popolno dobrostanje! Dozdaj
prek 1 milijon kúpcov!

Pogunoma brezplačno dobite bogati ilus-trirani najnovejši KBTALOG, če se sklicijete na naš kalendari ga zah-tevate od

MEINEL & HEROLD

Tvornica glasbil, gramofonov i harmonik
odajna
podružnica **MARIBOR šte. 242 — A.**

Najveksa odpremna

tvrdka glasbil v Jugoslaviji i Záhtevatje bezplačni cenli i

TO JE ZAISTINO FAL,

ar zaistino fal je zato to, ka je tüdi dobro. A jeli je edna vüra dobra, to vi pri küpüvanji ne morete presoditi ar vidite samo zvünešnjost. Najvažnejše pri vüri je mehanizem, to je znotrašnja vrednost. To more presoditi samo strokovnjak. Najbolši strokovnjaki priporočajo iz osvedočenja SUTTNER-ove vüre i posebno one z markov „IKO“ i „OMIKO“ iz Suttner-fabrike v Švicarskoj.

Št. 507.

Din.

248.—

Eto 2 primera :

Štev. 122. kovinasta Anker vüra z „Roskopi“ strojom, s sekundnim kazalcem z radium svetlimi numerami i kazalci, v poniklanoj kovinastoj lepo graviranoj škatüli z **94.** — 3-letnov pismenov garancijov Din.

Anker-Remontoir Roskopi vüra št. 130 z lepo graviranim pokrivalom Din. **119.** —

Nato ploščnata Anker-Remontoir vüra štev. 507 z finim „IKO“ strojom, 15 rubinov, na sekundo točno regulirana, v modernoj jako lepoj škatüli iz pravoga nikla **248.** — s 5 letnov garancijov Din.

Zahtevajte brezplačni katalog od

H. SUTTNER, svetovna razpošiljalna hiša v Ljubljana št. 844

REUMATIČNI i vsi, ki trpijo od protina, trganja, smicanja, bolečin v sklepih, v hrbti i v križi **so lahko pomirjeni,** da nūcajo prāvo sredstvo, či pāzijo na to, da dobijo prvov stni Fellerov fluid iz rastlinsk h esenc s postavnov zavarüvanov znamkov „Elsafluid“, kak ga kaže poleg stoječa slika. Dobi se v apotekaj i podobni trgovinaj. Posküsnü glažek po Din 6.—, dvojni glažek po Din 9.— i velki special i glažek po Din 26 — Po pošti košta zavoj z 9 posküsnimi ali 6 dvojnimi ali 2 specialnima g ažekoma Din 62.— s poštninov vréd. Dvä takšiva závoja Din 102.— pri izdelovalci

EUGEN V. FELLER, Stubiça Donja št. 110. Savska Ban.

**SZUKITS
JURIJ**

**klobücsár
v Murški Soboti**

Odávam krscsáke nájnovese mode. V zálogi mam vsakovrstne gotove moske i za deco puncsuke, papucse, szandále, hobe i moske fusaklne

Dobro blāgo! Niszike cene!

FABRIKA PERILA I GVANTA
TRGOVSKI DOM STERMECKI, CELJE št. 312.

VEČ V CENIKI!

Din 122, 145, 159

D n 9, 12, 14

Din 5, 9, 12

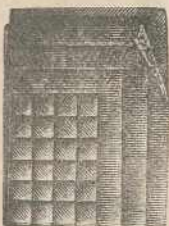
Din 99, 118, 128

VEČ V CENIKI!

VEČ V CENIKI!

Din 15, 19, 20

Din 120, 125, 130

Din 45, 71, 76

Din 9, 11, 16

VEČ V CENIKI!

VEČ V CENIKI!

Din 34, 45

Din 52

Din 60, 86, 109

Din 8, 17-50, 11, 26

VEČ V CENIKI!

VEČ V CENIKI!

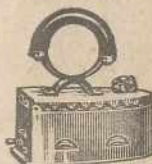
Din 7, 9

Din 18, 25

Din 5, 8, 12

Din 49, 53, 57

VEČ V CENIKI!

FABRIKA PERILA I GVANTA

TRGOVSKI DOM STERMECKI, CELJE št. 312.

Prosimo novi, velki ilustrovani cenik, šteri ma več kak jezero krasnih slik z raznovrstnimi potrebščinami, štere nūca vsakši človek!

CENE ČUDOVITO NISIKE, VELKO PREBÉRANJE!
 KA NE ODGOVARJA SE ZMENI, ALI SE PA PENEZJE POVRNEJO!

Glejte, ka smo izébrali,

da Vam pokažemo nekoliko predmetov iz velkoga lepoga cenika stare strokovne tvrtke za dobre švicarske vöre, dragocenosti, zlato i srebrno blago H. SUTTNER v Ljubljani št. 844. Te krasen cenik, šteri ma več kak 1000 slik, ga dobite i Vi **ščista brezplačno**, či Suttner firmi odpišete Vaš točni adres.

Št. 5351. Ogrlica iz amerikan. double-zlata, lepo izdelana i trpeča, dužina 45 cm. Din 54.—
Št. 5462. Ista ogrlica iz 14 kar. zlata, s prives. v obliki srca, jako lepa, duž. 45 cm Din 198.—

Št. 7761 Broša iz amerikanskoga double-zlata . . . . . Din 56.—

Št. 5464. 14 kar. zlatna ogrlica z lepim priveskom i lepim kamenom, fina i precizna izdelava, dužina 50 cm Din 295.—

Št. 6603. Amerik. double-zlato D. 32.—

Št. 6617. Amerik. double-zlato D. 27.—

Št. 6616. Amerik. double-zlato D. 24.—

Št. 6613 Amerik. double-zlato D. 29.—

Št. 6802. 14 kar. zlati prstan z lepim rdečim kamenom Din 224.—

Št. 6840. 14 kar. zlati prstan z lepim zelenim belim ali rdeč kam. Din 145.—

Št. 6815. 14 kar. zlatni prstan z ednim kamenom Din 78.—

Št. 6841. 14 kar. zlati prstan na strani beli, kamni v sredini rdeči ali zel. D. 186.—

Št. 7502. 14 karatno zlato, jako lepo izdelano Din 160.—

Št. 7525 14 karatno zlato, lepo izdelano Din 88.—

Št. 7101. Iz 14 kar. zlata Din 59.—
Št. 7001. Iz amerik. double-zlata D. 21.—

Št. 7310. Amerik. double-zlato, lepo izdelano D n 31.—

Pošila se po povzetji ali če se penazi pošlejo naprej. Rizike nega, ar ka se ne dopadne, se taki izmen: ali pa se penazi povrnejo. P šite jasno na špeciialno tvrdko:

H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 844.

Že 34 let obliúbieno Kúpovno vrelo v nogih jezer zadovolnih mušterij.

Jeli se plüčni betegi dájo zvráčiti!

Z-tém pitanjom se brigajo vsi, ki trpijo Astme, plüč, gutanov, žalôdca tuberkolozisne betege i zváni konjski kašel, z-šteri so se do etimao ne mogli zvráčiti. Vsi té betežnici dobijo od nas edne šenkane knige, z-kepami, štere je eden imeniti doktor bivši šef zavoda za fizenkuru pisao: Dr. med. Guttman „**Jeli se plüčni betegi dájo zvráčiti?**“ Vsakomi betežniki tak priliko ponüdimo se ogvüšati od svojega betega, i njega vráčenja. Zato smo skončali vsakomi té knige k-šenki brez poštni stroškov poslati, šteri de je na ednoj kárti (frankirano z 1.50 Din.) proso od

PUHLMANN & Co., BERLIN 480. Müggelstrasse 25-25a.

Cela družina vživa!

Istinsko je čüdno, kak nešterna deca z igranjem obvladajo šterišteš inštrument i če bi stariše znali, kakšo srečo i kakši užitek nüdi deci glasba, štero proizvajajo sami i kak to vpliva na düševni razvoj deteta, teda bi izklüčno vsako dete, a posebno kda de že starejše, melo svoj inštrument.

Pri nas v Jugoslaviji je to lehka stvar, od kar je vpelan brezplačen pouk v igranji, ar tak se lahko vsako dete i tüdi vsakši starejši doma sam navči igrati. To vugodnost je vpelala tükajšnja naša podružnica svetovnoznane klingenthalske tvornice glasbil Meinel & Herold, pa lahko dobijo tüdi naši čitelle isto. če zahtevajo sklicüjoč se na naš kalendar, brezplačno knižico „Kak postanem dober muzikant“ i cenik od tvrdke

MEINEL & HEROLD

tvornica glasbenih inštrumentov, gramafonov i harmonik, prodajna podružnica

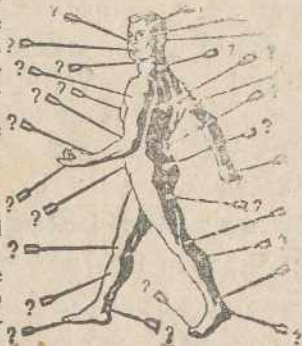
MARIBOR št. 242—C.

VNOGOSTRANSKI

učinek prvovrstnega Fellerovoga fluida z-nárasov esenc z-postavnov varovalnov znamenkov „Elsa-fluid“ je pred našimi čitelmi tudi dobro poznani, posebno za okrepitev 'zil, 'zivcov i tak tudi za občno črstvost celoga tela.

Opomina-mo, da more na vsák o m glážeki prvovrstnoga Fellerovoga „Elsa-fluida“ brezpogojno naštampano bidti imé „Feller“ i tudi znamenje „Elsa“ ár se tudi vdáblajo v velikom računi hamišni

ponarejeni toga poprek poznanoga lüblenoga domáčega vrástva i kozmetikuma.

Fellerov „Elsa-fluid“ se dobi v-apotekaj i spodobni trštivaj v-návodni škatüľaj po 6 Din. v-dnpliški škatüľaj po 9 Din. ali vu veliki špeciální piksišaj po 26 Din. Po pošti košta z-poštínov vred zavoj z-9 posküsnimi ali 6 dvojnimi ali 2 špeciálnima glážkoma 62 Din. Trije takši paki 139 Din. pri edinom izdelüvalci

Eugen V. Feller lekarnar STUBICA DONJA št. 110. — Savska Banovina.

Špecijalna slaščičarna **STANKO JARC**

v MURSKI SOBOTI

v hiši g. Hartnera nasproti pošte

má vszidár vecs féle finoga szladoleda, ledene kave, čajno pecivo, bonboni itd. Izdelava najfinejših slascsic i tort, tudi za veszelice, gosztüvanye i za krsztitje po narocsili. — Brezalkoholna okrepcsila.

CENE ZMERNE!

PODVRBA SZOLIDNA!
SZTROGA CSISZTOSZT!

NA VELIKO !

NA VELIKO !

Manufakturna i modna trgovina

BRATA SIFTAR & HAHN

Murska Sobota

Slovenska ulica

NA MALO !

NA MALO !

Vszakovrsztno, szamo fino manufakturno blágo sze dobi po nájni'zjoj ceni szamo pri

BRATA SIFTAR & HAHN

Murska Sobota

(polec evang. cérkvi)

BREZALKOHOLNA RESTAVRACIJA
KEMÉNY MARKO

v-MURSZKOJ SZOBOTI.

Sze priporocsa vszakomi. Vszaki den
 friska jésztvina topla ino mrzla pa
 brezalkoholna pitvina.

Vsi, šteri
 nūcajo za **mazanje, ki omirūjejo**
bolečine, za masiranje itd. Fellerov
 bla-dišeci fluid iz rastlinskih esenc z znam-
 kov „Elsafluid“ — pazijo v lastnom inte-
 resi na ime „Feller“, naštampano na vsa-
 kom glaži, kak to poleg stoječa slika
 pokazūje. Fellerov „Elsa-fluid“ se dobi v

lekarnaj i podobnih trgovinaj v — oskūsnj
 glažkaj po 6 Din dvojnih glažkaj po 9
 Din. ali v specijalnih glažkaj po 26 Di.
 Po pošti zavoj z 9 poskūsnimi glažkami,
 6 dvojnimi ali 2 specijalnima glažkoma
 62 Din., trije takši paketi 139 Din. pri
 izdelūvalci:

EUGEN V. FELLÉR, lekarnar
 STUBICA DOLNJA št. 110. Savska Banovina.

Oglašūvanje v kalendaraj

prevzeme najvugodnejše stāri špe-
 cijālni strokovni zavod oddelek

BLOCKNER

v koncerni INTERREKLAM D. D.

ZAGREB.

Masarykova 28. Telefon št. 21—65.

Predlogi i stroškovniki brezplačno!

**ZAKAJ JE NAPOLEON
 POSTAO tak MOČEN?**

Zakaj
 je teliko
 uspeha?
 Ali je
 znao kak-
 še zmož-
 nosti ma v
 sebi? Go-
 tovo ne,
 ali njego-
 va močna
 vola i vro-
 ča žela po
 sla njemi
 pripo-
 mogli do
 uspehov
 štere bi
 dosegnu
 tūdi što
 drūgi z ednakov volov i vztrajnostjov.

Vsaki ma sposobnosti v sebi,
 največkrat fali samo ona neomajna
 zahteva i samozavest, ki sta potreb-
 ni, da lahko dane sposobnosti tūdi
 izkoristimo. Najbolše opazimo to
 glasi. Skoro nega človeka, ki ne bi
 meo zmožnosti, da bi igrao kakši
 inštrument, a malo se jih spomni,
 konči probali i tak ide celo vnogo-
 šteri velki muzikaličen talent v zgūbo

Če bi vsakši znao, ka se zdigava po-
 gum i živahnost, če znamo sami igrati,
 ted bi še starejši segnoli po kakšem in-
 štrumentu, gvūšno pa ne bi bilo deteta,
 nitl starejšoga brezi inštrumenta: glasbi-
 lo v vsakoj roki, v vsakoj hiši bilo ravno
 tak slno potrebno kak hrana i obleka.

Ali se lahko trdi da smo v Jugosla-
 viji na lom pod-očj že j ko napredūvali
 od časa, da je jugoslovenska odajna po-
 družnica velike kli gentialske tvornice
 glasbi MEINEL & HEROLD v Maribori
 štev. 242—B. vpelala p i nas to ugod-
 nost, da brezplačno v: v igranji vsako-
 ga lepo doma. Vsakši što od tvrdke za-
 teva, dobi popunoma brezplačno knizico
 „Kak postanem dober godbenik“, k Vam
 da vsa po asnila, kak se lahko praktično
 i enostavno navčite dobro igrati, četūdi
 še neste melj inštrumentu nigdar v roki.
 Tūdi naši čititelje dobijo kn ž co brezpla-
 čno, če jo zahtevajo od tvrdke.

Zavedni kmetje

obrniki, trgovci i delavci

nalagajo svoje prišparane peneze varno pri

KMEČKOJ POSOJILNICI

v Murskoj Soboti Cerkvna cesta št. 5.

v lastnoj hiši prek od biroviije. - Ček. rač. 15.229.

Kmetje, ta gasa je vaša, zato se je poslužujete i jo tudi priporočajte drugim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice ali tekoči račun ino je obrestuje najbolše.

**Hranilne vloge znašajo dozday prek
7,500.000 Din.**

**Za te vloge je pa dobroga stanja poleg hiše do
65,000.000 Din.**

Letni promet prek 25.000.000 Din.

Posojila davle na poroke (kezeše), tabulacijo i tudi na tekoči račun na več let, na dužna pisma, po najnižišoj obrestnoj meri.

Rentni davek od penez plača Posojilnica sama.

Kmetje, obrtniki, trgovci i delavci, ne smete se spozabiti s te gase, štera podpira v stiski naše ljudstvo.

Pridite v svoj dom, kde te posluženi po svojoj voli.

Nájmodernesa fabrika
mesznáti izdelkov, hladilnica in fabrika
za led

JOS. BENKO
MURSKA SOBOTA.

Delajo sze vszáke vrszte klobászi, szalami (zimszki
i letni) kak tüdi vszefelé

prekajeno meszo — EXPORT

govenszke zsvine, szvinj, telet i mesza.

Za delavce ocvérke, prekajene szvinszke nogé po
fal ceni.

Dobi sze:
mászt I. vrszte tüdi na málo.
Najnizsja cena i najbolsa kvaliteta.

Prva prekmurszka domácsa szlascsicarna (cukrászda)

SIDONIJA NOVAK

v MURSKI SOBOTI v lásztnoj hisi ALEXSANDROVA C.

Má vszigidár friska i fina peciva kakti: csajno i drobno pecivo, v létnom csaszí vszáki dén szladoled i ledeno kávo; nadale likóri, rum v glázsaj sze dobi. Tak tüdi za veszelice i za gosztivanye sze dobijo vszefelé torte z nájlepsimi okrászi i nadpiszi. DOBRO DELO! SZOLIDNA POSZTRE'ZBA! FÁL CENE!

Kr. prodaja smodnika Vszelelé Patroni i Sprij.

Na málo!

Na veliko!

Nájsztarejse i nájfalejse trstvo je

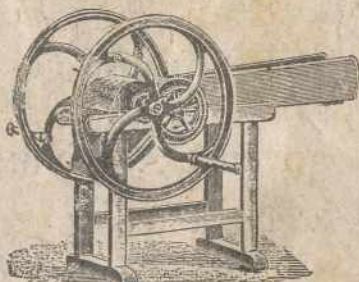
KARDOS JOZSEF-a

v MURSKI SOBOTI

Aleksandrova cesta, prejk od Dobrajove ostarije.

Dobi sze vu velikoj meri na prehévanye vszefelé zselezno blágo po

nájfalejsoj cení kakti: Tramovje, (Traverzi) okávanye dvér i oblokov panti, vszákeféle nájfine se skéri, rozsjé za pükse nabijanye, patronje i práh. Najbogse koszé i vérsztva szpráva: kúnyszka poszoda, sparhelytje; vszefelé kotli i parni kotli, najbolse zsage i pile, szecsarszke masine i reporeznice; najfinejsi oli za valéke i masine: szüha oljova fárba, férnászzi, kokszt itd.

Fabrike szkladárnica biciklinov

WAFFENRAD i STEYR.